

311484

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

Vol. 14

నంపుటము ౧౪

జెన్న పట్టణము 1926 వ నం॥ అక్టోబరునెల 12-వ తేది మంగళవారము

శ్రీ అక్షయనామసంపత్తర ఆశ్వయుజమాన శుద్ధ పంచమి.

No 163

నంచిక ౧౬౩

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్ప గొప్పవారిచే వేలకువేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది. పంచభాష చీటి చూచి కొనిన మోసముగలుగదు.

అమృతాంజనము సకలవిధ నొప్పులకు సంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
పార్శ్వపునొప్పులు బారదోలును, పొట్లబోగొట్టును
బొటముల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.

దగ్గును తగ్గించును దురదను తొలగించును.

ఈమందును రుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి దేహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తగ్గించును

విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు

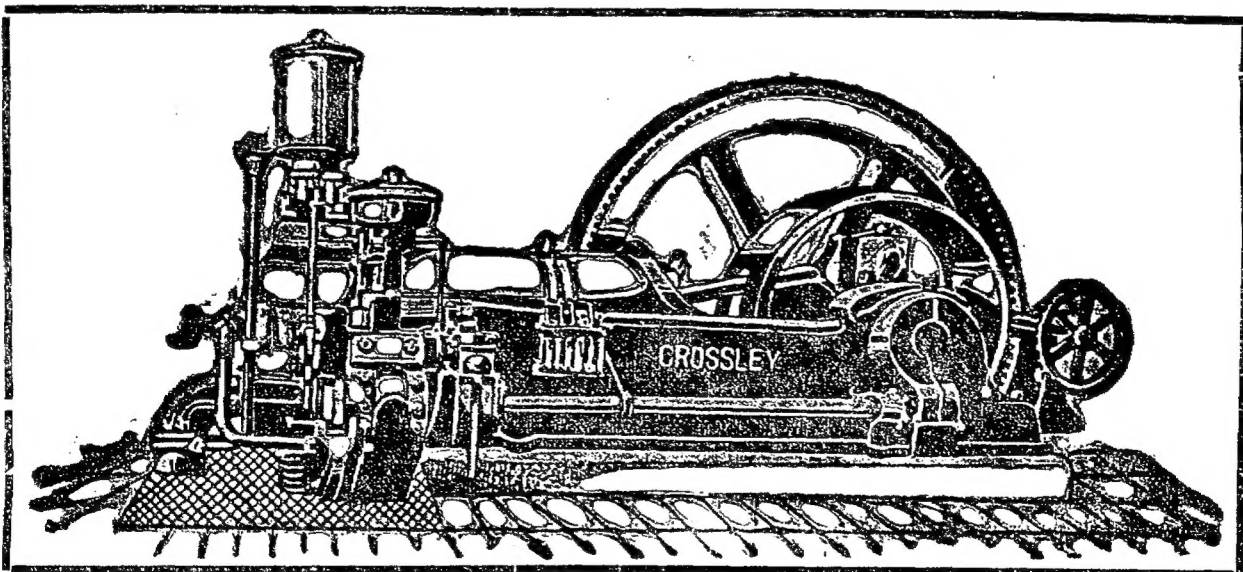
చక్కనిడబ్బితో నహా సీసా 1-కి ర్పు 0-10-0 డజన్ 1-కి ర్పు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.

అమృతాంజనండిపో, 6, 7 తంబుశెట్టివీధి, మద్రాసు లేక, 249 ప్రెరి రోడ్డు, ఫోర్టు బొంబాయి.

క్రాస్లీ గాను అండ్ ఆయిలు ఎంజినుల

ప్రపంచమునందు మిక్కిలి శ్రేష్ఠమైనవి, మితవ్యముగలది.

మిక్కిల శ్రేష్ఠ
మైనరకము ఇం
టర్నల్ కంబస్ట
న్ ఎంజినులు త
యారు చేయుట
యందు 50 సంవ
త్సరముల అను
భవము గలదు.

నూతన ఎంజిన్
రింగు శాస్త్రము
సంధు తెలుపబడి
నప్రకారము సరి
యైన వ్రేము
మూవరు మొద
లగు వాటి తొ
గలదు.

అనుభవము జాస్తిగానుండనవసరములేదు. మిక్కిలి సరసమైననూ నెనుపోయ్యికి ఉపయోగించ వచ్చును. మిక్కిలి మితవ్యముగలది.

ఎంజినిర్లు, రైసుమిల్లు స్వంతదారులు, వ్యవసాయదారులు, యితరులు మాకు వ్రాయకొరెదము.

క్రాస్లీ బ్రదర్సు, (లిమిటెడ్) 14, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

Crossley Bros, (Limited) 14, Broadway, Madras.

1546

వేదము.

౧౩ ప్రకరణములుగ విభజించి వ్రాయబడినది.

ఇట్టి గ్రంథములలో ఇదియే మొదటిది.

ఆర్య సామ్రాజ్య వైభవము, విదేశ సంబంధము, ఆర్య విజ్ఞానవైభవము, ఉపసంహారము, అను ప్రకరణములు చదువు నప్పుడు దేహము పులకరించును. "సుధ్యాకేయాఖండమునుండి ఆర్య లిండియాకువచ్చి పూర్వజాతులతోడించి ఇండియానుండి నిలిచిపోయిరి" అని పాఠశాలలందు ఉద్ఘాటనతో నేర్చుచు స్వ దేశప్రీతిని, స్వదేశభక్తిని సమూలముగ నశింపజేయుచున్న దు స్పష్టమైన ఖండించి నేనకామ్రుచనోదాహరణములతోను, మాతృముల్లరు, టైలరు, బిల్డియము, కర్షణ టూమెన్చేక్కు మున్నగు దాదాపు ౫౦ పాశ్చాత్య విద్యార్థుల ప్రమాణచరణముల తోను, భూగర్భకామ్రుచిద్ధాంతముతోను ఈభరతఖండమునందే స్పష్టమైన దాదాపు జన్మించి వృద్ధిచెంది అన్ని దేశములందు తమ నాగరకతను వ్యాపింపజేసిరి యను విషయము ఇందు నిర్ణయింపబడినది.

వెల 2-0-0, కలికాదైండు 2-8-0.

సంస్కృతాంధ్రగ్రంథముల కేటాగు వలయువారికి పంపబడును. ఎడిటరు, స్వధర్మప్రకాశిని, కేలుపాకుపొస్త, మద్రాసు

లలితాశ్రమ గ్రంథావళి

- ఋగ్వేదసంధ్యానందనభావ్యము 25 విషయములు గలది యపూర్వము. 1-8-0
- బాలాసహస్రనామస్తోత్రము. ఇంగు బాలచిక్తిత్వ సువరాజకవచములు నామావళి ౫౫ గూడ గలవు. 0-4-0
- ఋగ్వేదాపరప్రకాశిక 1-8-0
- హితో పదేశములు. పీఠిక యందు నేదాంతార్థము విన రింపఁబడియున్నది 0-4-0
- ఒకరకములోనగాని భిన్నరకములగాని మూడు పుస్తకములు తీసిన తిపాలాఖర్చు భరించెదము. లేనిచో కొనువారిదే.

వెంపటి- కుటుంబయ్యశాస్త్రి,

6-9, సోలయప్పమొదలిపిడి, మైలాపూరు, మద్రాసు.

ధన్యవదము

శ్రీరాజా వాసిరెడ్డి దుర్గా సదాశివేశ్వర

ప్రసాదబహద్దరుగారు అనువాదములు

అవతారపురుషుఁ డగు బుద్ధదేవుని దివ్యోప

దేశము లిందుఁ గలవు. పాశ్చిభాషలో ౨౩ సర్గము లలో నున్న ౪౨౩ గాథ (శ్లోకము) లకు సరి యయిన, చక్కనయిన తెలుఁగు వచనరచనము. మూలగ్రంథముగూడ సమగ్రముగా నిందుఁగలదు. హిందీ, ఇంగ్లీషు, కర్ణాట, ప్రాకృత భాషలలోఁ గల పరివర్తనములను. వ్యాఖ్యలను బరిశీలించి అతిజాగ్రత్తతో నిది యనువదించఁబడినది. జైన బౌద్ధమతములను గుఱించి విపులపరిశోధనముగల పీఠిక గొప్పది గలదు. బౌద్ధమతసంప్రదాయ విషయ ములకు ముఖ్యమయిన టిప్పణి కలదు. బుద్ధదేవుని దివ్యోపదేశములెట్టివో, బౌద్ధమత మెట్టిదో యీగ్రంథముఁ జదివినఁ దెలియగలదు. సుందరమైన బుద్ధునిచిత్ర మిందుఁ గలదు. మేలుకాగితము. అందమైన నిండు క్యాలికోబైండు.

వెల రు ౧-౪-౦.

విలాసము:— సరస్వతీకార్యాలయము, జగ్గయ్యపేట.

శ్రీ జీవయాత్ర

(గంధకర్త) శ్రీమతి కవితలక కాంచనపల్లి కనకాంబ-విద్యాన్. ఈ గ్రంథము తత్త్వమును బోధించు ఉత్తమ పద్యకావ్యము ౩౪ కాదంబరినింబోలి రసవంతముగనుండు. వెల. రూ. 2-8-0.

"గీతాశాస్త్రము వెదకక"

సీతామాంజనేయ చిరసంవాద

ఖ్యాతగ్రంథం బిపుడీ

భూతలమున జీవయాత్ర బోలుక బాగడక.

కీవయాత్రాంతర్గత పద్యముకావళి. వెల రూ 0-8-0.

వలయువా రీక్రింది విలాసమునకు వ్రాయవలయును.

పి. టి. జగన్నాథరావు

2/11 ఆలంగా త్రిపురేశ్వరి, తిరువలిక్కేడి-ముద్రాసు.

మదరాసు శాసననిర్మాణసభ, నిమ్మజాతుల ప్రాతినిధ్యము

నిమ్మజాతులు కడుబీదలగుటవల్లను వారికి ఎన్నికద్వారా ప్రాతినిధ్యము లభించుట దుర్లభముగనుక శాసనసభ, జిల్లాబోర్డు తాలూకాబోర్డు, ఎడ్యుకేషనల్ కాన్సిలు, పురపాలకసంఘము లలో నామినేషన్ ద్వారా ప్రాతినిధ్యము లభించునట్టి యేర్పాటులను ప్రభుత్వమువారు చేసియున్నారు. నిమ్మజాతులు హిందువులు, క్రైస్తవులు, వీరికిని ఏమియునుగానీ ఏవిధమైన సంబంధము లేదు. వీరివితాచార్యులు క్రైస్తవులు నిమ్మజాతులు కాబాలరు అని చెప్పియున్నారు. ప్రభుత్వమువారు క్రైస్తవులకు ప్రత్యేకనియోజకస్థానముల నేర్పించియు, నిమ్మజాతుల స్థానములకూడ, కొన్ని క్రైస్తవుల కిచ్చుచున్నారు. ఇది ఆక్షమమున, అధర్వమునను, పాక్షికపద్ధతియై యున్నది. యిందువిషయమై పాలకులకు పలుసార్లు నిశేదించినను యిట్టి పద్ధతి యికముందు జనగతుండు నట్టియేర్పాటులను, గావించెదమని ఓదార్పుమాటలను చెప్పుటమాత్రమేకాని పద్ధతిమాత్రము మారలేదు.

గుడివాడ తాలూకాబోర్డు యూనియన్ బోర్డులలో ఆవి మాంధ్రులకు అసలే స్థానము లేకుండజేసి ఒకక్రైస్తవుని నియమించిరి. మదరాసు శాసనసనిర్మాణసభలలో, నిమ్మజాతుల స్థానములలో, గుడివాడప్రేమయ్య అను ఒకక్రైస్తవుని నియమించిరి. ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ సీనేటుసభలలో గారి ఎందనము గారను ఒకక్రైస్తవుని నియమించిరి. యీక్రైస్తవుల పిల్లలను హిందువు పంచములు వివాహము లాడినయెడల ఏమనవత్సరములు శిక్షప్రతునిగా జేసెదరు. హిందూఆచారములను దైవతములను నిరంతరము దూషింపుచుండురు. సవా హిందుమతస్థులను సమజేయుటకు ప్రయత్నించుచుండురు. యిట్టివారు నిమ్మజాతులకు ప్రతిభు లెట్లయ్యెదనని ప్రభుత్వమువారు గ్రహించిరి లేవో తోయనన్నది. ప్రస్తుతము నిర్మాణముకావన్న మదరాసు శాసనసభలలో నిమ్మజాతుల కుద్యోగపరిపాక అయిన స్థానములలో నిమ్మజాతులగువారి నే మెంబరుగా నియమింపవలెననియు, నిమ్మజాతిప్రాతినిధులనే నామినేటుచేయక యిందు కర్మతములను మరికొందరిని నియమింపవలెననియు ప్రభుత్వమువారిని కోరుచున్నాము.

సుండ్ల కృష్ణరామానుజం

మాండ్ల కృష్ణరామాంజం

త్వరలో వచ్చుచున్నది!!!

వెంబీరోడియోలో కలిసి కింగుకార్న

వాల్ వచ్చుచున్నది

పాశ్చాత్యదేశముననున్న వాటిలో గొప్ప ప్రసిద్ధపడినది ప్రారంభ దినమును గమనింపుడు

కవలెను

యేజంట్లు, వర్తకులు

విషనుకుట్టుకు, చేతికుట్టుకు, లేనపనులకు, యుపయోగించు అనేకరకముల ప్రత్యేకమైన దారపుబంటులను, చుట్టును పిళ్లను, కట్టలను, దారపుబంటులు చుట్టు యంత్రములను, సరసమైన ధరకు అమ్ము యేజంట్లుకు మంచికమీషను యివ్వబడును.

ఆంధ్ర ఇండస్ట్రియల్స్, కాకినాడ.

మ క ర ధ్వ జ

రసాయనము

2460

దీనిని నేవించినచో మూత్రముతో కలిసిపోయెడి కుక్కుమును నిలుపును. పలుచబడిన పిర్వమును గట్టిపరచి రతిలో అతి శ్రేష్ఠకేఫలన ముపుటను మాన్యును. రక్తమును శుభ్రపరచి దేహపుష్టి, పిర్వవృద్ధి, కాంతి, బలము, రతిదార్ఢ్యము, ఇంద్రియపుష్టి, మెదడునకు బలము కలుగును. నెలదినములకు సరిపడు మందుతాలూ ప్యాకింగు ఖర్చులతో రు 3-7-0.

పి.ఆర్.మెడికల్ హాల్, భామచంద్రపురం(గోదావరి)

తూర్పు గోదావరిజిల్లాలో కాంగ్రెసు ఎన్నికల ప్రచారము

గ్రామములందు వోటర్లలో ప్రబోధము

నాయకుల యుద్బోధ

(స్వకీయవిలేఖరి)

ఆలూరు, అక్టో 11:—కాంగ్రెసు అభ్యర్థులు రామచంద్రపురం తాలూకాలో తీవ్రముగ ప్రచారము చేయుచున్నారు. చిక్కని వెంకటరత్నం, కందుల వీరరాఘవస్వామి, రామచంద్రపురం తాలూకాబోర్డు ఉపాధ్యక్షుడు (1) మల్లాది సత్యనారాయణ, నరసింహదేవర సత్యనారాయణగారలు ఆలూరుఫిర్కాలోని జొన్నాడ, మూలస్థానం, చొప్పెల్ల, సండిపూడి, వెమరుమాడి, నర్సపూడి, బడుదువాని, లంకగ్రామములకుబోయి వోటర్ల సభలలో నుపన్యసించుచు దేశముయొక్క కష్టముల బాప సమకట్టిన కాంగ్రెసుఅభ్యర్థులను బలపరచు నుద్బోధ గావించిరి. యిట్లుప్రక్కగ్రామము లన్నిటినుండియు అనుమోలుముగ వాగ్దానములు వచ్చెను. నరసింహదేవర సత్యనారాయణగారి అనవరత ప్రయత్నములవలన యీఫిర్కా మండికట్టుదిట్టులలో నుండి కాంగ్రెసు బలమును సంపాదించినది. మరియొక కాంగ్రెసు పార్టీ టంగుటూరి ప్రకాశం, వెన్నేటి సత్యనారాయణ, బులుసు నాంబూరిగారలు గలది రామచంద్రపురం తాలూకాయందలి ముఖ్యస్థలములకుబోయి ప్రచారము జేసిరి. రెండుపార్టీలవారును ఆలూరులో సమావేశమై మండపేట, తాపేశ్వరం, కపిశే్వరపురంగ్రామములందు సభలనేర్పాటుజేసిరి. జప్తిను, స్వరాశ్వేతరక్షములు కాంగ్రెసు ఉత్తరవునకు ప్రతిహతులుగ విదేశీయ ప్రభుత్వముతో చేతులగలిపి దేశాభివృద్ధి నెటుల ముందగింపజేసిరో నాయకులు వోటర్లకు దెలియజెప్పిరి. రానున్న యెన్నికలందు కాంగ్రెసు అభ్యర్థులనే బలపరచెదమని వోటర్లు హృదయన్నాధిగ దెల్పిరి. ప్రకాశంగారిపార్టీ రాజమండ్రి బోయెను. వెంకటరత్నంగారును యితరులును రామచంద్రపురం వచ్చిరి.

మరియొక ప్రచారావకాశము

తాలూకాలోని సహకారసంఘ ప్రతినిధులందరూ రామచంద్రపురం హైస్కూలులో బాకింగు పనివీధిసమావేశమైన అవకాశము గొని కాంగ్రెసుఅభ్యర్థులు సహకారవాదులను కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకే వోటు జేయవలెనని కోరుచు కాంగ్రెసు ఒక్కటే రాజకీయముగ బాగాకట్టుదిట్టుములు గల సంస్థ యని యు, ప్రజలు రాజకీయముగను, సాంఘికముగను, ఆర్థికముగను మోక్షమును గాంచుట కదియొక్కటియే పనిజేయుచున్నదని యు జెప్పిరి. ఇతరత దేశములందు సహకారవాదులు దేశముయొక్క రాజకీయాభివృద్ధి యందు పాల్గొనుచు దేశమునందు రాజకీయముగ నభివృద్ధిగాంచిన పార్టీని బలపరచుచుండుటచేత సహకారవాదులు యీతాలూకాలోని వారుగూడ కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకే వోటు జేయవలెనని యి. సత్యనారాయణగారు తీవ్రముగ నుద్బోధజేసిరి. సహకారవాదులు తాలూకాలోని వారందరూ కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకు పనిజేసెదమని వాగ్దానము జేసిరి.

వర్ కూర్మారెడ్డి నాయకుగారు యీవారము తాలూకాలోని కాపువెంట్లకు కొన్నిటికి బోయిరి గాని యేమియు ప్రోత్సాహము గానించలేదు. తాలూకాలో కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకే బాగా ప్రోత్సాహకరముగ నున్నది. జిల్లాలో నెల్ల రామచంద్రపురం తాలూకాలో నెక్కు వోట్లందుబలవన అభ్యర్థి జయాపజయములు యీతాలూకాబలముమీదనే ఆధారపడి యుండును. ఈసారి కాంగ్రెసు అభ్యర్థులే అధికసంఖ్యాకులుగ తప్పక రాగలరు. (తెలివార్)

తిరుత్తణి హనుమజ్యోతిషాలయము

జాతకము

మీ జాతకచక్రము, జననకాలవివరముగాని, రెండును లేనివారు, బాబువ్రాయువేళనుగాని మాకు వ్రాయవలయును. ఒక సంవత్సరము, నెలవారి నామూలాగ్రముగా ఫలము వ్రాయుటకు రు 2-0-0 సం॥ 5-టికి రు 7-8-0.

వి. కె. శతకోపాచార్యులు,

ఆంజనేయస్వామి జ్యోతిషాలయము, తిరుత్తణి.

తంత్రివిలాసము :— "హనుమాన్" తిరుత్తణి.

కాకినాడ

(స్వీయవిలేజ్)

ఎన్నికల ప్రచారము

అక్టోబర్ 10:—శ్రీయుత బంగుటూరి ప్రకాశం గారును బుచ్చి సాంబమూర్తి గారును పశ్చిమగోదావరి జిల్లానుండి యీ జిల్లా వచ్చిరి. రామచంద్రపురం తాలూకాలో శ్రీ కందుల వీరరాఘవస్వామి నాయుడు బిక్కని వెంకటరత్నం గార్లతోను తదితరులతోను సంచారముచేసి ప్రచారముగావించినట్లు తెలియుచున్నది. మరల ప్రకాశం, సాంబమూర్తి గార్లు గుంటూరు జిల్లా వెళ్ళినట్లు తెలియుచున్నది.

పెద్దపురం తాలూకాలోని ప్రెసిడెంటు లోట వర హోయ్యగారు శ్రీ కందుల వీరరాఘవ స్వామి నాయుడుగారు అభ్యర్థిగా నిలబడినట్లు యేలేశ్వరం గ్రామస్థులకు చెప్పినట్లు తెలియుచున్నది. ఇది సర్వ అబద్ధమని యేలేశ్వరం గ్రామస్థులు యితర గ్రామస్థులను నమ్మవలెను. వీరరాఘవస్వామి నాయుడుగారికి ఏదైనా అనారోగ్యమును లేదు. వారు అభ్యర్థిగా నిలబడినందువలన ప్రజలు సంపూర్ణోత్సాహముతో దేశవిజయమునకై కృషిసలుపుచున్న వారందరిని జూచి శ్రీ స్వామి నాయుడుగారికికూడ తీవ్రతరముగ బలము కలిగి ఉత్సాహపూరితమైన ప్రబోధమును జిల్లాయందు గావించుచున్నారు. ఎదిరి పక్షమువారు చెప్పినట్లులలో సత్యాసత్యవిచక్షణ చేసి కాంగ్రెసుపక్షముగా మాట్లాడిన యేలేశ్వరపు గ్రామస్థులను వోటర్లను యెంతయును అభినందించవలసియున్నది. కాంగ్రెసు ప్రబోధ మెప్పుడును బహిరంగమైనది. కాంగ్రెసు తీర్మానానుసారముగా నడుపబడుచున్నది. కుతంత్రములు పన్నుటకు తావు లేదు. కావున గోదావరి జిల్లా ప్రజలు ఎదిరిపక్షమువారి ఎట్టి ఆసత్యపు ప్రచారమునకు లోనుగాక, తాత్కాలికపు నమ్మికలను వాదానములను త్రోసివేచి, కాంగ్రెసును బలపరచెదరుగాక. కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకు పూర్వాభిముఖ ఉద్యోగములు మంత్రిపదవులు వీనితో నిమిత్తములేదు. ప్రజాక్షేమమునకే వారు తమకే క్రింది వినియోగించి ప్రభుత్వము పెడిరించి ప్రజల హక్కులకు పోరాడవలెయున్నారు. అట్టి కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకే తమవోట్ల నీయుడని కాంగ్రెసు కోరుచున్నది.

ఇప్పటికి నాల్గోజులై ఫీతాపురం మహారాజాగారు తమ తాబేదార్లకు ఫర్మానాలు యిచ్చినట్లు తెలియుచున్నది. తాబేదార్లను ఎన్నేటా మున్నటు కరణములును ఎన్నేటా యిలాకా యితరులును పదే మార్కా వెంకటరత్నం నాయుడుగారి తిరస్కరణచేయ వలసినదిగా ఉత్తరువు లివ్వబడినట్లు తెలియుచున్నది. వీరికముందు ప్రభుత్వోద్యోగియై రహస్యసహాయమును కూడ పొందగలరు. ఏమైనప్పటికిని ప్రజలను వోటర్లను తమ ప్రార్థనమును విడువక ఎట్టి అధికారబలమునకును తమ నానమ్మను లొంగనీయక, దేశక్షేమమునకే తమ వోటును వినియోగ పరచవలసినయెడల కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకే తమ వోట్ల నొసంగుదురుగాక! రెడ్డి నాయుడుగారుకూడ కాంగ్రెసువారలను చుట్ట ప్రచారమును నమ్మకుండురుగాక. దేశదాస్యము నభివృద్ధి పరచుటకు తమ వోట్లను అమ్మకుండురుగాక.

గాంధీజన్మదినము

మహాత్మా గాంధీగారి జన్మదినమును కాకినాడ శ్రీ విద్యాధిపతి సమాజమువారు తమ బాలికాపాఠశాలయందు ఉత్సాహకరముగా జరిపివారు.

మహాత్ముని చరిత్రను పఠించిరి. హిందీవిద్యార్థినుల యొక్కయు సంస్కృత విద్యార్థినుల యొక్కయు ఫోటోగ్రాఫులు తీయబడినవి. ఈపాఠశాల దినదిన ప్రవర్ధమానమై జాతీయపద్ధతుల కనుపవించి నడిపించుచున్నందులకు యీసమాజమువారు అందు ముఖ్యముగా తీవ్రకృషి చేయుచున్న శ్రీమతి బాలాం త్రపు శేషమ్మగారు అభినందింపబడులు.

వైశ్యులందు రాజీ

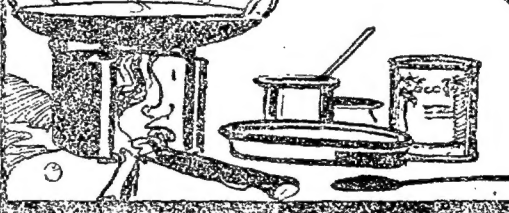
భోజన ప్రతిభోజనముల గురించి కొందరు వైశ్యులు కోర్టుకు దావాను వెల్లిన విషయ వివరలో యీపత్రికయందు ప్రచురింపబడినది. 11-5-26 తేదీన వైశ్యులు చేసినాన్న తీర్మానము ప్రకారముగా వాదప్రతివాదులు రాజీపడి ఆ రాజీ ప్రతివాదుల 5 న తేదీన దాఖలు చేసిరి. ప్రతివాదులు (మండ సమద్రంగారు వగైరా డిఫెండెంట్లు) యిదివరకు చేసిన కరపత్రమును తిరుగ ముద్రించుడదనియు, అందలి తీర్మానము రద్దుకావలె ననియు, కోర్టులో దాఖలు కాబడిన కరపత్రములను తీసికొనరాదనియు, ఎవరిఖర్చు వారు భరించుకొనుచు దావా కొట్టివేయించుటకు రాజీపరతులు కలవు.

Cook with Cocogem

All my cooking is now done in Cocogem, the 100% pure vegetable shortening. It is a pleasure to cook with Cocogem. It is so clean and cooks such tasty and digestible dishes that I refuse to use adulterated ghee again. Take my advice and use only

Cocogem

పశ్చిమ కృష్ణాజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘము

నేంబరు నెలలో ఆసాము రాష్ట్రములోని బ్రహ్మపుత్రా దివ్యవదీ పరివరవిరాజమానమైన గౌహాటి పట్నమున నుప్రసిద్ధ నాయకులగు శ్రీమత్ శ్రీనివాసయ్యంగారి అభ్యుత్థతను 41-వ భారతజాతీయ మహాసభా సమావేశము జరుగవచ్చు విషయము తమకు విశదమై, బెజవాడనుండి గౌహాటి పట్నమునకు మెయిలుమీద నుమారు 50 గంటల ప్రయాణము. అనగా ఉదయము 5 గంటలకు బెజవాడలోనుండి మెయిలులో బైలుదేరిన యెడల మరునటిదినము మధ్యాహ్నము 12 గంటలకు కలకత్తాలోని హవురా స్టేషను చేరును. అక్కడ దిగి భోజనముచేసి మరల మూడు గంటలకు సీల్దా స్టేషనులో బైలుదేరు ఆసాం మెయిలు లో ఎక్కినయెడల మరునటిదినము మధ్యాహ్నము ఒంటి గంటకు గౌహాటి చేరగలరు. బెజవాడనుండి గౌహాటికి మూడవతర గతి మెయిలుచార్జీ రు. 29-4-0 లు. (వెల్లుబకు మాత్రమే) మన జిల్లా జనసంఖ్య ననుసరించి మనసంఘము 18 గురు ప్రతినిధుల నెన్నుకొనవచ్చును. ప్రతినిధులుగా ఎన్నుకొనబడినవారు అక్కడ ఆహ్వానసంఘమువారికి ఒక రూపాయి ప్రతినిధిరుసుము మాత్రమే చెల్లించిన చాలు. కనుక ఈ జిల్లానుండి ప్రతినిధులుగా వెళ్లగోరువారు ఒక రూపాయి దరఖాస్తు రుసుముతో ఈ నెలఖర్చులోగా ఈ క్రింది నమూనాప్రకారము దరఖాస్తులు పంప గోరెదను.

- (1) పేరు చిరునామా, (2) తిండి తేక భర్త, (3) ఏ సంఘములో సభ్యుడు, (4) తాలూకా జిల్లా, (5) వయస్సు, (6) మతము, (7) వృత్తి, (8) తాను ఏ సంఘములో సభ్యుడో ఆ సంఘములో మరి ఇద్దరి సభ్యుల సంతకములు, (9) తన సంతకము.

కాటగడ్డ మధుసూదన రావు

బెజవాడ

కార్యదర్శి,

లలిత

విజయనగరమున యువజన సంఘపక్షమున వెలువడు యందు మాసపత్రిక. విద్యార్థుల శాస్త్రవాదములకు కవులకు తాళిమునకు పండితుల వివిధవిషయవిమర్శలకు విద్యార్థులవ్యాసరచనకు ఇది నూతనరంగస్థలము. చారిత్రక సాంఘికసాహితీ ప్రముఖ విశేషములందు వెలువడుచుండును. వింతవింతకథలు చిత్రచిత్రములైన ప్రశ్నములు! విద్యార్థులకు పోటీపరీక్షలు! జహామానములు! ఇట్లు సర్వలక్షణలక్షితం బగు 'లలిత' పండిత, పామర శ్రీ పురుషుని సర్వజనసహదరణీయమై రాగలవిజయ కేమినాడు వెలువడుచున్నది. వ్యాసములను పంపగోరువారు అక్టోబరు 5-వ తేదీలోపున కార్యస్థానమునకు చేరునటులంపవలెను. మాదిరిపతి ఉచితముగ పంపబాలము. నలయువారు, ఆరణాలు విల్లలుపంపిన బడయగలరు. పిమ్మట చందాదారులగు వారి చందానుండి, ఈ ఆరణాలు విసనోయించుకొందును.

చందా సంవత్సరమునకు	రూ 8-0-0
ఆరు నెలలకు	1-12-0
విడిపతి	0-6-0

కార్యదర్శి

లలిత కార్యస్థానము, విజయనగరము

లాయరు.

ఇది ఒక మాసపత్రిక. ఇందులో చన్న పట్టణము వగయిరా 7 హయకోర్టుల తాలూకు ముఖ్యమయిన సివిలు, క్రిమినలు రివిన్యూ తీర్పుల యొక్క సంగ్రహము విగుల నులభ్యమైరిని దేశ రివాజు మాటలతో తెలుగుభాషను ప్రచురింపబడును. మద్రాసు ఎస్టేటు ల్యాండు ఆఫ్ఫీ, గ్రామఉద్యోగస్థుల ఆర్డరు పయిని బారీకాబడే అన్ని తీర్పుల యొక్క సారము ముఖ్యముగ ప్రచురింపబడును. లాతో సంబంధముగల ప్రతిక ఆంధ్రదేశములో యిది తప్ప మరియేదియు లేదు. చందాధనము సంవత్సరముకు పోస్టల్ జిరో సహ రు 5-0-0 లు మాత్రము అయియున్నది. చందాధనము దరఖాస్తుతో పంపవలెను. రెండవ సంపుటము 1926 సం॥ అక్టోబరు నెలలో ప్రారంభించడ మవును.

లాయరు ఆఫీసు మేనేజరుగారికి పార్వతీపురము, (విశాఖపట్నము జిల్లా

శ్రీ వెంకటగిరి కుమారరాజాగారు

పట్టప్రచారము - జ్యోతిషము

వీరు మాజిల్లాలో రాజోవు శాసనసభకు నిలిచి ప్రజల పక్షమున గెలుపొందనున్న జమిందారు యువకులు. వీరిమోటాకాదు, వీరి ఏదెట్లు జిల్లాఅంతయు ప్రచారముచేయుచున్నారు. సాగును పద్దెనిమిది లక్షలు వరుసనము వచ్చే వీరు, ఖర్చులను వెనుదిన్నేదేముంది? మాజిల్లాలో గల ఓట్లలో దాదాపు మూడవవంతు జమిందారు రైతులవగానే యున్నవి. వీరిని యెన్నుకొనుటకు రైతులందరు లోపల దురభిప్రాయపడి యున్నారు. కాని అన్నివిధాల వీరిచేతిలో చిక్కుకొనియుంటున్నది. లోపలరైతులను పైకిమాత్రము విధిలేక తలలాడించుచున్నారు. యిందులో చాలామంది వైన, రాజాగారు శిస్తు డిక్రీలు పొంది యున్నారు. కావుననే అట్టివారు నోరెత్తలేక యెట్టివ్యాసములలో చేల్లుచేయుచున్నవని వారిపక్షమున చేయుచున్నారు. కొందరు ధైర్యవంతులు ప్రస్తుత పరిపాలనా అబద్ధతలనుగూర్చి కుమారరాజాగారి వడుగగా, అట్టివి యికిమీదట లేకుండా జేసెదమని వాగ్దానము చేయుచున్నారు. వీరిది సంవత్సరములుగా చెరువులు రిపేరు చేయలేదని కొందరు మురపెట్టుకోగా, యికిమీదట సరిజేసెద మనుచున్నారు. ఇదివరకు అయిదారు సంవత్సరములుగా తీర్మానములు కాకుండు తీరరక్షణగూర్చి కొందరుడుగగా ఓటు యిచ్చినచో అట్టివి పూర్తి జేసెదమనుచున్నారు. జమిందారులకు ప్రత్యేకస్థానము లుండగా వాటిని తామే ఆక్రమించుకొని రైతులస్థానములుగూడ జమిందారులే ఆక్రమించుట ఏమి న్యాయమని కొందరుడుగగా "ప్రజల కష్టముఖములగూర్చి పాటపడవలెనని యున్నదని చెప్పుచున్నారు. ఈదఫా "ఎన్నేలు ల్యాండు ఆక్టు" సవరణకు రానున్నది గదా. తాము జమిందారులుగానుండి రైతుల పక్షం ఓటుచేసెదరా, జమిందారుల బక్షంఓటుజేసెదరా, యని అడుగగా కమిటి నొకదానిని వేసి కమిటి యిష్టప్రకారం ఓటుచేసెదమని చెప్పుచున్నారు. సర్కారు గ్రామాదుల రైతులు "తమ సంస్థానమే చక్కదిద్దుకోలేక రైతులను కోర్టుల కెక్కించి నానాచిక్కుల బెట్టుచున్నారే. మాకష్టాలనుగూర్చి తామేమి పాటుపడగలర"ని అడుగగా, తుంగభద్ర దానదిలోనుండి పెన్నానదిలోకి కాలువ బుట్టించి మొట్ట గ్రామములన్ని డెల్టాగా మార్చించుటకే తాము శాసనసభకు వెళ్లుచున్నామనియు, తమ సంస్థాన పరిపాలనగూడ యికిమీదట సరిగా చేతుమనియు చెప్పుచున్నారు.

ప్రైవేటుయాలిన్నియు సర్కారు గ్రామరైతులలోను, జమిందారి గ్రామరైతులలోను, అలజడి ప్రారంభమై ప్రజలు యిదివిధమున నిర్ణయించుకో లేక ఆందోళితమగుటరై యుంటున్నారు.

యిట్లుండగా నేనుగూడ యావోట్ల ప్రచారపు మాటలను నమ్మలేక మొన్న ఒకదెరాగి మాగ్రామానికి వచ్చియుండగా, దక్షిణ తొంటూలం బెట్టి ఆయనను యావివయాన్నిగూర్చి జ్యోతిషము అడిగినాను. ఆయన యాక్రింది విధంగా కొన్నిమాత్రము చెప్పి రిక్తిన విషయాలు యింకొకతూరి కనుపడతాను అప్పుడు అడిగి తేచెపుతానని చెప్పి వెళ్లిపోయాడు. ఆనాలుగు ముక్కలు ప్రజలకు తెలిసే నిమిత్తం పత్రికలో ప్రకటిస్తున్నాను. యాజ్యోతిషుల మాటలు ఎంతవరకు నిజమో ముందు చెబుకుండికద.

వారు చెప్పిన సంగతులివి

- 1 యీ కుమారరాజాగారు చెప్పేమాట లన్ని నిజమని నమ్మి వీరికి చాలామంది ఓటుయిస్తారు. కాబట్టి వీరు తప్పక గెలుస్తారు.
- 2 వీరియందు యే ఆశలుబెట్టుకొని పనిజేసినా నవంబరు తేది 8 దికి వైన సెరవేరపు కాబట్టి ముందు జాగ్రత్తదులు మంచిది.
- 3 వీరికి నవంబరు తేది 8 దికివైన దర్శించుకోవా లంటె సామాన్యజనులకేగాదు పెద్దవారికీగూడ సాధ్యంకాదు.
- 4 వీరు శాసనసభకు వెళ్లుట జమిందారుల హక్కులు కాపాడుకొనుటకేగాని మరేమికాదు. యితర భ్రమలు ప్రజలు పడనవలయులేదు.
- 5 "ఎన్నేలు ల్యాండు ఆక్టు" సవరణకు వచ్చినపుడు జమిందారుల కనుకూలముగా పనిజేయునే గాని జమిందారి రైతుల పక్షమున పనిజేయరు.
- 6 జమిందార్లు నీట్లువచ్చిన జమిందార్లున్నా, జనరల్ ఎలక్షన్ లో వచ్చిన జమిందార్లున్నా, జస్టిసు పక్షము

శ్రీ గౌతమీ గోరక్షణ శరణాలయము

రాజమండ్రి

ఈనెల 6 తేదీ సరియైన బ్రాహ్మణ బహుళ అమావాస్య బుధవారము సాయంకాలం గం 6 టలకు శ్రీ కాకి అచ్చరాజాగారు కట్టించిన బ్రహ్మసంధ్య క్షత్రియ సమాజభవనమునందు ముగిసిన శ్రీ సాలస బాపనయ్యగారి అగ్రాసవాధిపత్యమున మహారు 5-6 వందలమంది మహాజనులతో యాదినవ ఉదహరించిన తీర్మానములు నిర్ణయించుటకు సభగావింపబడినది శ్రీ గౌతమీ గోరక్షణోద్యమము స్వల్పకాలములో మహాన్నతముగా దిగంతములు వ్యాపించునట్లు యితర సహాయ మింకయు లేకుండా మిక్కిలి ధైర్య శైర్యముల పెక్కువ్యయప్రయాస లంది ప్రధాన కార్యదర్శి ముగిసిన దేవరపల్లి వెంకట నరసింహ గుప్తగారు వేసవేల గోవుల గ్రాసమునకు నివాసమునకు అనుకూలమైన య 50 కముల ఉద్యానవనము గొప్పవిద్ధినింపుటగలది స్వల్పకాలకు క్రయమయి పే గాక, 200 మంది హిందూ మహమ్మదీయులను మహాజనుల వాక్రయించి సమితియందు సంఘాధికార సభ్యులనుగా ప్రవేశపెట్టి దాతలచే భూమివిరాళము లంది ఆదాయ వ్యయములకు చిట్టా ఆవర్తాలు దానములకు పట్టాలు రసీదులు మున్నగుదాఖలాలతో కట్టుదిట్టము లేర్పాటుజేసి క్రద్ధగా పాటుపడి అభివృద్ధి గావించియున్నారు. వీరింతివరకు విరామము లేని శ్రమపడుచుండగా వీరికి సహాయపడుచుండా పురజనులు ఉపేక్షించుట చాలా కోచనీ యమని ప్రెసిడెంటుగారు ఉపన్యసించగా సభికులలో ముగిసిన రావంధిరి సత్యనందం, దాసరి సత్య నారాయణగార్లు ఇద్దరూ సహాయ కార్యదర్శులుగా నుండుటకును ముగిసిన సాలస బాపనయ్య 2, కందుల వెంకట్రామయ్య 3, గాడేపల్లి నీతారామయ్య 4, కాకి కృష్ణమూర్తి 5, మాజేటి మునియ్య 6, అరవ ఆదినారాయణమూర్తి 7 ఉడత సత్యనందం 8 నూకా వెంకట్రామయ్య 9 ఎంకాయల వెంకటరత్నం 10 ఉడత నారాయణమూర్తి గార్లు (సహాయసంఘసభ్యులుగా) కార్యనిర్వాహక వర్గముగా నుండుటకున్నా, 5 సభ్యులు కోరంపుండుటకున్నా తీర్మానించగా సభవారు యావన్మంది యేకగ్రీవముగా ఆమోదించిరి. త్వరలో గోరక్షణకు కొన్నిరుణము తీర్చి దాతలచే లక్షలాది చందాలంది-వేసవేల గోవుపక్షములను చెర్చిడెయి రీఫార మేర్చుటకు రిజర్వుల త్వరలో చేయించుటకు యత్నములు ముఖ్యముగా చేయుట అవసరమని పాచ్చరించి అధ్యక్షులకు వందన మాచరించి సభ విరమించిరి.

గాడేపల్లి నీతారామయ్య.

వారున్నా ఏకమై శాసనసభలో జమిందార్ల హక్కులు కాపాడుటకు బద్ధకంబులై పాటుపడుదురు.

7. తుంగభద్రదానదికి, పెన్నానదికి, చేతులు చేతులు కలపడం పుద్ధ అబద్ధం. ఎవ్వరు భ్రమపడవద్దు.

8. అపభ్రంశచేసిన కోకి వ్యాధిపెరిగిపట్టు నవంబరు తేది 8 దికి వైన సలస్థానపు రైతుల తరగర్లన్నియు తిరుగా విజృంభింపగలవు.

నవంబరు తేది 8 దికి వైన "జమిందారి రైతుల సంఘము" అభివృద్ధికి రాగలదు. పట్టుదలతో పనిజేసినచో అచిరకాలముననే కొన్ని హక్కులు లభింపగలవు. యాలోపల వాగ్దానములు చెల్లనివారందరు యాసంఘములో సభ్యులు కాగలరు.

10 శ్రీకుమారరాజాగారికి వ్యతిరేకముగ పనిజేసినట్లు చేసినా చేయకపోయినా అవిధేయత రిజర్వులో పేరులు యెక్కించబడిన వారి విషయం నవంబరు నెల తేది 8 దికి వైన కఠినముగా చర్య తీసికొందురు.

11 తమ ఎన్నేలు పరిపాలనా విధంలో యింతలోపల ఏమాత్రము మార్పులు గలంకవు. "జమిందారి రైతుల సంఘము" బలపడి పనిజేస్తే నీగాని పరిపాలనమూర్తులు గలంకవు.

యివి వారు చెప్పిన సంగతులు. ఇవి నిజమైనా అబద్ధమైనా, ప్రజలు తమ బాధ్యతగూడా గురైరగడం మంచిదని నామనవి.

ఒకజమిందారి రైతు

తెనాలి తాలూకా గ్రామ మున్సిఫుల

మహాసభ - తెనాలి

ఈసభ, తెనాలిలో మునిసిపల్ బాలికా పాఠశాలయందు నెవ్రెంబరు 26 వ తేదీ ఆదివారం సాయంకాలము 8-30 గంటలకు మద్రాసు శాసనసభ్యులగు శ్రీయంత పిల్లలమర్రి ఆజినేయులు పంతులుగారి యధ్యక్షత క్రింద సమావేశమయ్యెను. అధ్యక్షుడు గ్రామ మునిసిఫల్ వంశపారంపర హక్కును గూర్చు వారి గౌరవమర్యాదలను గూర్చియు వారి కార్యభారమును గూర్చియు జేతనములు హెచ్చుచేయుటకు మార్గ తగ్గించుటకు గల ప్రభుత్వమువారి సంకుచిత దృక్పథమును గూర్చియు నొకగంట కాల ముపన్యసించిరి. తరువాతి యాక్రింది తీర్మానము లామోదించబడినవి.

ప్రస్తుతము ప్రభుత్వమువారు గ్రామ మునిసిపల్ జీతములు హెచ్చుచేయుటకు బదులుగా నెల ఒకటికి రెండు రూపాయలు వంతున తగ్గించి యున్నందున విచారపడుచు నెలకు రు 80-0-0 ముప్పై రూపాయలు వంతున గాని లేక గ్రామ మునిసిఫల్ వనిగౌరవార్థము పూర్తిగా వ్యవహరించుచు సంవత్సరమునకు రు 200-0-0 రెండు వందల రూపాయలు వంతున గౌరవ వేతనములుగాని యివ్వవలసినదిగా గవర్న మెంటువారిని యాపదేవారు ప్రార్థించుచున్నారు. ఈతీర్మానమును గూర్చిన సాధక బాధకములను పత్రికలో వెల్లడింప నవకాశము చిక్కనందున ప్రభుత్వమువారికి బ్రత్యేకప్రతినిధి మూలమున తెలుపుతుందును.

పంచాయతీకోర్టులను గ్రామములలో ప్రస్తుత పరిస్థితుల ననుసరించియు, అనాది గ్రామాచారము లనుసరించియు నాయా గ్రామ మునిసిపల్ ఎక్కు అప్రెసియే ప్రెసిడెంటుగా ఉండునట్లు గవర్న మెంటువారు అనుగ్రహముతో పంచాయతీకోర్టు చట్టమునందు తగు మార్పులు చేయగలందులకు ఈసభ వారు ప్రార్థించుచున్నారు.

శిస్తు వసూలు విషయములో జప్తు చేయు సభికారము పూర్వముగా లేనిది వసూలు జేయుట కష్ట సాధ్యముగా నున్నందున గ్రామము వెలుపల రెండు మైళ్లలోపల నున్న పట్టాదార్ల యొద్దనుండి శిస్తు వసూలుచేయు విషయమున జప్తు చేయు సభికారము ఆయా గ్రామ మునిసిఫల్ కు నిరభ్యంతరముగ నీయవలెనని ప్రభుత్వమువారి నీసభవారు కోరుచున్నారు.

ఇతర తాలూకాలలో గాని యితాలూకాలలో గాని వైన తెలియబడిన దూరముకన్న నెక్కువ దూరముగ నున్న గ్రామాదులను వసూలు కావలసిన రెవిన్యూ వర్గరా బాకీలుకు గాను డిమాండు ననుసరించి పదమూ తాలూకాలలోని ఆయా గ్రామముల వారే వసూలు చేయునట్లు అధికారము నొసంగవలెనని ప్రభుత్వమువారిని యాసభవారు కోరుచున్నారు.

శిస్తువసూలుకు కరణము తయారుచేసేబాలితాలో ఒక్కొక్క పట్టాక్రిందముడు ఆసామిలపేర్లు ఆయాసామి క్రిందనుండు భూమి పరిమాణము ఆరాలేకుండా ఒకటి రెండు పేర్లు వ్రాసి ఎగైరా అని బాలితా తయారుచేయుట ఎలన వసూలు చేయుట మిగుల కష్టముగా నున్నందున అట్టి బాలితాలు ఆసామి వారిగా తయారు చేయునట్లు తగు ఏర్పాట్లు చేయించగలందుకు గవర్న మెంటువారిని రెవిన్యూ అధికారులను ఈసభవారువినయ పూర్వకముగ ప్రార్థించుచున్నారు.

గ్రామ మునిసిఫల్ కు హోదారీత్య నోటీసుగాని సమన్యగాని బారీ చేయుటలో వారికిచ్చు భత్యములు 2 తరగతి బేటాకు పంబంధించిన రూల్సు ప్రకారము యిచ్చేలాగు తగు యేర్పాట్లు చేయించగలందులకు గవర్న మెంటువారిని కోరుచున్నాము.

గ్రామ మునిసిఫల్ కు తాకిడులుగారి యాదాస్తులుగాని పంపుటలో గౌరవ పదములు అనగా గారు వగైరా పదములు పయోగించునట్లు అధికార్లుకు మనవిపూర్వకముగా తెలియవరచగలందులకు ఈసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

గ్రామ మునిసిఫల్ కు తరఫున తెనాలి తాలూకా గ్రామ మునిసిఫల్ కు సంఘము అని యొక సంఘము స్థాపించబడవలెనని యాసభవారు కోరుచున్నారు.

పై తీర్మానము ననుసరించి యాసభలో ఈజరైనవారు అందరును సభ్యులుగా నుండుటకు తీర్మానించుచున్నారు.

ఈసంఘమునకు (సావిజనల్ కమిటీ) కొమ్మిశనీ వెంకటరత్నం చౌదరిగారు ప్రెసిడెంటుగాను, కొల్లూరు కోటయ్య చౌదరిగారు కార్యదర్శిగను చిలుమూరు, మంచిపూడి, జంపని, పాంచాళవరం, దాపులూరు, పెదపూడి, తెనాలి, పెదరావురు అంగలకురురు మందూరు గ్రామ మునిఫ్ గార్లను సభ్యులుగా ఎన్నుకొనడమైనది.

ఈతీర్మానములైన పిదప వడ్లమూరి కోటయ్యచౌదరి, జి. రంగనాయకులు చౌదరిగారు రైతుల హక్కు బాధ్యతలగూర్చి ఉపన్యసించిరి. ఉమామహేశ్వరరావు చౌదరిగారు అధ్యక్షులకు పెద్దలకును వందనము లర్పించుటలో రాత్రి 7 గంటలకు సభ ముగింపబడినది.

కొల్లూరు కోటయ్యచౌదరి, కార్యదర్శి.

కడపజిల్లా ఓటర్ల ధర్మము

దేశీయుల భాగ్యవశమున చిత్తూరు ద త్రమండలముల పక్షమున భారత కానసభకు స్వరాజ్యపక్ష అభ్యర్థిగా నిలిచిన శ్రీయు త సి. దొరస్వామి అయ్యంగారికి ప్రత్యేక శ్రద్ధ తేకనే జయము కలిగినందులకు కాంగ్రెసు పక్షమువారు చిత్తూరు ద త్రమండల ప్రజలకెంతయు కృతజ్ఞులు. చెన్నరాష్ట్ర కానసభకు మాత్రము మన కడపజిల్లా పక్షమున స్వరాజ్య పార్టీ అభ్యర్థులను ప్రత్యే క భ్యర్థులు లేకనే పంపజాలకపోయి నందులకు మనమెంతయు సిగ్గుకొందలనీ యున్నది. ఒక మాసము రోజులు మాత్రమే మనకు అవకాశ మున్నది. ఈమాసములో జాలలోపల యెల్లరు ధృఢ సంకల్పముతో స్వరాజ్య పక్ష అభ్యర్థులను శ్రీయుతులు క. కోటిరెడ్డిగారికిని, ఎ. పరశురామరావు గారికిని జయము కలుగజలయునని కృషి సలిపిన జయము తప్పక కలుగును. ఈవారము వెలువడిన యంగుయిండియా పత్రికలో స్వీ య చరిత్ర రెండవ భాగము ఇరువదవ ప్రకరణములో మనము మనఃపూర్వకముగా గోరెడు పవిత్రములను కోరికలన్నియు తప్ప క నెరవేరును. అని శ్రీగాంధీమహాత్ముడు వ్రాయుచూ నిదర్శన పూర్వకముగా ఋజువు చేసియున్నాడు. మనము మనఃపూర్వక ముగా కోరవలసిన కోరిక ఏది? స్వరాజ్యపక్ష అభ్యర్థులను శ్రీ యుతులు కోటిరెడ్డి పరశురామరావుగార్లకు రాబోవు ఎన్ని కలలో జయము గలుగవలయుననియే. ఈకోరిక పవిత్రముల యందు అణు మాత్రమైన సంజేహమున్నదా? సంజేహములేదు. ఈకోరిక పరమ పవిత్రమైనది. ఏలన ఈకోరిక దేశ స్వాతంత్ర్యమునకు మూలమై యున్నది. ఈకోరిక నెరవేరునా? మన ము మనఃపూర్వకముగా పాటుపడిన తప్పక నెరవేరును.

దేశపరిస్థితులు చాలసందిగ్ధములుగా యున్నవి. అవకాశ ము 80 రోజులు మాత్రమే నున్నది. ఇది నాపని లేక నీవనికీ లేక అతని పని అని, తర్కించుటకు కూడ అవధికేకయున్నది. కాంగ్రెసు విజయము ముప్పది మూడుకోట్ల భారతీయుల జయ ము. దేశస్వాతంత్ర్యమునందే స్వాతంత్ర్యము. కనుక ఎల్లరును ను బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతర భేదములను గాని “కాంగ్రెసు” “స్వాతంత్ర్య” “జిప్సీ” మొదలగు కత్త భేదములను గాని పాటింపక స్వాతంత్ర్యధర్మసంస్థాపనార్థము గత నలువది సంవ త్సరములనుండి నిరంతరము కృషి నలుపుచున్న ప్రజా సంస్థయి గు కాంగ్రెసు మహా సంస్థ యొక్క వికలాదేశములను నెర వేర్చు ధృఢ సంకల్పముతో “స్వరాజ్య” పక్షయోధులకు ఓటర్లచే “ఓటు” నిప్పించి రాబోవు ఎన్నికలలో జయము కలుగు లాగు న పాటుపడుట ధర్మమై యున్నది.

సమయము వాటిన వెనుక పక్కాత్రాపపడుట వెట్టితన మగును. భారతమానవ చేయుట కిదే మంచి సమయము. మా తృప్తసంజేహము నాలకించి కడప జిల్లాలో నుండు ప్రజలెల్లరును అందు ముఖ్యముగా న్యాయవాదులు విద్యార్థులును కాంగ్రెసు ఆదేశములను ఓరులకుబోధించుటకు గడంగవలయును. విద్యార్థులకు ప్రతి కని అదివారములలో పాఠశాలలుండవు. ఈమాసము గను వులోపల నాలుగు కనివారములను అదివారములను సమృప్త. ఆరోజులలో వారుండు ప్రదేశములకు సమీపమున నుండు గ్రా మములకు వెళ్లి ఓటర్లను దర్శించి “స్వరాజ్య” పక్ష అభ్యర్థులను శ్రీయుతులు క. కోటి రెడ్డిగారికిని ఎ. పరశురామరావు గా కు “ఓటు” నిమ్మని ప్రార్థించుట పరమ ధర్మమై యున్నది. దీనికి దోడుగ న్యాయవాదులు తమకత్తి సంవసలేక పాటుపడి న “స్వరాజ్యపక్ష” అభ్యర్థులకు జయము కలుగునని ఘంటా పథముగ జాట వచ్చును గాన ఈజిల్లాలో ఉన్నత పాఠశాలల కు చదువు విద్యార్థులును న్యాయవాదులును ఈమహా కార్యము నెరవేర్చు నడుమ కట్టవలయునని నిందారు భక్తితో ప్రార్థించు చున్నాము.

కడప, రాజంపేట తాలూకాలలో స్వరాజ్యపక్ష అ భ్యర్థుల పక్షము ప్రచారము లీత్రముగ జరుగుచున్నదనియు కడ ప నగరమున నుండు న్యాయవాదులలో కొందరు స్వరాజ్య పక్ష విజయమునకై పాటుపడుటకు నిశ్చయించినటులను విను టకెంతయు సంతసించుచు కృతజ్ఞతా పూర్వక వందనముల సర్పించుచున్నాము. అంతటితో వారు తృప్తికొందక తమతోడి న్యాయవాదులను కూడ తమ వంకళ్ళలాగుకొనిరి. స్వరాజ్య పక్ష ఎన్నికల ప్రచారమునందు పాల్గొనునటుల ముఖ్యముగ కృషి సలుపవలసి యున్నది. శ్రీయుతులు ఎ. ఎ. పరశురామ రావుగారు, క. కోటిరెడ్డిగారును ఒక వారము రోజులలో జమ్మలమడుగు ప్రాద్దుటూరు తాలూకాలలో పర్యటనము సలు పుటకు ప్రారంభించెదరని కూడ తెలియుచున్నది. కనుక జమ్మ లమడుగు ప్రాద్దుటూరు తాలూకాల ప్రజలు వారికి స్వాగత మొసగి తమ సహాయ మొనర్చి వారిజయమునకై పాటుపడుదు రని సమ్మతమున్నాము.

ఎలక్షనుల ప్రచారము

గుంటూరుజిల్లా

జిప్సీనుపార్టీ వారల ప్రచారము గుంటూరు జిల్లాలో శ్రీ వ్రముగా జరుగుచున్నది. కాంగ్రెసు పార్టీ వారలు ఏమూల ను న్నారో ఎవరికి తెలియకున్నది. ఘమారు నాలుగుదినముల క్రిం దటయతిరాజులునాయుడుగారు చిలువూరుస్తేవనుకు సామాను, కాల్యులకు బోటు రప్పించి, మందరామ రెడ్డిగారిలో మోటార్ల మీద విచ్చేసిరి. సాయంత్రము 5 గంట బయలుదేరి చిలువూరు తుమ్మపూడి గ్రామాదులకువచ్చిరి. చిలువూరులో వోట్లను నా యుడుగారికి ఇవ్వసినది. తుమ్మపూడిలో డిప్రీవ్యువోర్డ్ అధ్యక్షులుగానుండి ప్రజలకు ఏమి సహాయముచేసిరి? ధర్మవైద్య కాలలకు చందాల నిప్పించిరి? బోర్డు అధ్యక్షులుగానుండి మీ రలు సహాయము చేయకుంటిరి. ఇక కానసభకు వెళ్లి ఏమి సహాయము చేయగలరని గ్రామస్థులు అడిగిరి. వారిలో ప్రచారమున కువచ్చిన బ్రాహ్మణోదూరు కంచర్ల రామయ్యగారు, మీకు సహాయము కావలయునా, నాదగ్గిరకు వచ్చి వారితో స్వయము గా మాట్లాడండి. నేను ఇప్పించునటుల చేసెదను. నామాటన మృండి. మీరలు మాత్రము ఈ పర్యాయము ఓట్లు ఇప్పించం డని చెప్పిరి. అవును ఓట్లకోరకు వచ్చినప్పుడు అరటిపండు నో లచి చేతులో పెట్టుదురు. కాని తరువాత ముఖమైన జాపరని గ్రామస్థులనిరి. ఇది ఇటులండ రెడ్డిగారిలో విచ్చేసి, నాయు డుగారు ఇటులచెప్ప మొదలిడిరి. వారు రెడ్డిగారు. వెనుక పోలీ నుడివూటి నూపర్నంటుచేసిరి. చాలామందివారలు. ఇకనేను ఏమిచేయుచున్నానో, ఎటువంటి వాడనో, నాపేరు యతిరా జునాయుడు. మీ కందరికి ఇదివరలో నె తెలుసుకుగదా. మాయి ద్దరికి చెరివకవోటు ఇవ్వండిఅనిరి. అచట సరెమికు గాక ఇంక యొక రెడ్డిగారికా అనిరి. అందులకు గ్రామస్థులకు రెడ్డిగారికి ఏమోలే నాకు మాత్రం గట్టి పరంచండిఅనిరి. కలసివచ్చినను వీరల యొకమత్తె విటులున్నది. నాయుడుగారు బహుశీవ్రముగా కాలవమీద బోటు, రోడ్లమీద మోటార్లలో ఎన్నో విధముల ప్ర చారముచేయుచున్నారు. కాని కాంగ్రెసువారలు నాయకుల మని బిరుదులు పొందినవారలు ఏమూల ప్రచారముచేయుచున్నా రో తెలియకున్నది. ఓటరు మహాశయులారా, మీరైన మేల్కొని కానసభకు అర్హు డెవరో బాగా అలోచించి వోట్లునివ్వడు, కమ్మ, బ్రాహ్మణనాయుడు, రెడ్డి అనుజాతి యభిమానము లుం చక దేశసేవ ఎవరుచేయగలరో వారలకే మీ వోటునివ్వ ప్రార్థన. సంజీవదాసు

సారస్వతనికేతనము, వేటసాలెము

శ్రీ వేటసాలెము సారస్వత నికేతనముయొక్క అష్టమ వార్షికోత్సవము 1926 సంవత్సరము అక్టోబరునెల ది 15, 16, 17 తేదీలకు సరిఅయిన శ్రీ క్షయనామ సంవత్సర ఆశ్వయుజ శుద్ధ నవమి, దశమి, ఏకాదశి తిథులయందు నికేతనమందిర మగు “సుబ్రాయమహల్” నందు జరుపబడును.

ఆంధ్రవాల్మీకివిరుదాఁకితులను బ్రహ్మశ్రీ వేదమూ ర్తులయిన వావిలికొలను సుబ్బారావు పంతులుగారు అగ్రాస నాధిపత్యము వహించుటకు దయతో నంగీకరిచిరి.

డా. వెం. శ్రేష్ఠి.

ప్రతిష్ఠాపకాధ్యక్షుడు, ధర్మకర్త.

రాజోలు, అమలాపురం, నరసాపురం తాలూకాల దేవాంగ సోదరులకు విన్నపము

1927 సం॥రం జనవరి నెలలో ద్వితీయ గోదావరిమండల దేవాంగమహాజనసభను రాజోలు తాలూకాలో గాని అమలాపు రంతాలూకాలోగాని జరుపుటనుగరించి ఆలోచనకొరకు యీ ఆశ్చర్యముగ నుం గనుచువారం (ది 14-10-1926) రోజున మో రిగ్రామలో ఉదయం 9 గంట మొల సభ జరపబడును.

చింతా శివాచార్యులు,

కార్యదర్శి, దేవాంగసంఘం.

కాంగ్రెసునకు మంగళముగాక! కీ॥ శే॥ దేశబంధు చిత్తరంజనుని సంకల్ప మీదేరులాగు పరాత్పర దాకిర్యడించు గాక! “స్వరాజ్య” పక్ష అభ్యర్థులను శ్రీయుతులు క. కోటి రెడ్డి, ఎ. పరశురామరావుగార్లకు రాబోవు ఎన్నికలలో జయ ము కలుగుగాక!

వెల్లాల రామకృష్ణశాస్త్రి.

జమ్మలమడుగు.

మీరాపూర్వరంజమిందారుగారి ప్రచారం మేడూరు

ఈరాజాగారి ప్రచారం నిమిత్తం వుయ్యూరు రాజా గారు మేడూరు వుయ్యూరు వగైరా గ్రామాదులు తిరిగి వెళ్లి నారు.కోటలలో కూర్చుని బీద రైతులు దర్శనమునకు వచ్చినప్పు డు నెలల పర్యంతము కనుపించని యీజమిందారీ పుత్రులు ప్రస్తుతం చిన్న గ్రామాదులను సహితం దర్శింపుట జమిందారీ రైతులు ముఖ్యముగా ఆలోచించవలసి వున్నది. జమిందారుల కు కాన్సిలులో ప్రత్యేక స్థానములు వుండి వుండగా ప్రజల తరపున కూడ వెళ్లి ఏమో మహాపకారము చేసెదమని చెప్పట యిప్పటి కాలపు కొంతమంది రైతులకైనను ఆశ్చర్యము ను కలిగించక మానదు. కానసభకు వెళ్లి మాకు చేయు కొం యుపకారమునకన్న జాస్తి శిస్తులు కోరమ రైతులనాటి ఆ సరా (పాలంబారం) పద్ధతినే మరల కావలెనని మూడు కోర్టు లలోను వేధించుచున్న వందలకొలది వ్యాజ్యములు పరిష్కరిం చిన ఎడల రైతులకు మేలు చేసిన వారు కారేమో మాజమిం దారులను బాహుళ్యముగా అడుగుచున్నాము. మారాజాగారు మాగ్రామం వచ్చి మారైతు యోగక్షేమములు ముందుగా విచా రించి చివరకు ఓటు విషయమై అందరితోను ముచ్చటించగా వారి దయకు పాత్రులు కావలసిన ఏకొద్దిమంది రైతులో అభి ప్రాయమును స్పష్టికరించక పోయిపట్టికి మాబోటి రైతులను జమిందారులకు ఓటు నిమ్మట అసంభవము అత్రశస్త్రము అని నొక్క చెప్పియేయుంటిమి. రాజాగారు సంతోషించుటకు గ్రా మోద్యోగులు మాత్రం రాజాగారి అభ్యర్థిత్వమును పొగడిరి గాని క్రియాశూన్యమనని తెలియనికొడు. బహుశా వుయ్యూ రు వగైరా గ్రామాదులలో కూడ డిప్రీ ప్రకారమే జరిగినదని తలంచెదము గాన జమిందారీ రైతులు బాగుగా అలోచించి ఓటు చేయవలసి వుంటుంది. స్వాధ్యము నవేక్షించి ఎవ రైనను ఓ టు చేసిన ఎడల ముందు సంతతి వారిచేత మీకు చీవాట్లు తప్ప నీ మరువవద్దు. జమిందారుకు రైతుకు తీరని వివాదిలు కలిగి సమ్మెకట్టట మొదలైనవి సంభవించినను చిన్న మొత్తం పుత కారము చేయక రైతును ఘోష పెట్టిన యీజమిందారి సంతతికి ఎట్లు ఓటుచెనెదరో మారైతు సోదరులను నిర్వ్యాహు టముగ నడిగెదము. తెలియ్యా అభ్యర్థుల విషయమై మాకంతగా పనిలేదు గాని యీజమిందారీ అభ్యర్థి విషయమై న్యతిరేకాభి ప్రాయమును వెలివిచ్చుచు యింతటితో నైనను వారు నువసం హరించుకొనునట్లు మావుయ్యూరు రాజాగారైనను సలహానిచ్చి న యెడల మేలు చేసిన వారగుదురు.

యలమంచి సర్వయ్య

లాహోరు విధవావివాహసంఘము

లాహోరు, అక్టోబరు 11:— సైసంఘముయొక్కయీ జమాన్యమున జనవరి 1 తేదీనండి యీ సంవత్సరము సెప్టెంబరు నెలాఖరువరకు 2204 విధవావివాహములు జరిగినవి. అందు బ్రాహ్మణులు 421, క్షత్రియు 258, కాయస్థులు 78, రాజ పుత్రులు 202, సిక్కులు 192, మిగతవారు తక్కినవలములవారు. ఇందులో పంజాబు పశ్చిమోత్తర రాష్ట్రమునుండి 1875, సింధు 94, ఢిల్లీ 72, సంయుక్తరాష్ట్రములు 499, బెంగాలు 91, మదరాసు 7, బొంబాయి 6, నెంట్లలుఇండియా 8, అస్సాము 6, బీహారుబిస్సానుండి 43 గురును వివాహములు చేసెకొనిరి.

(ఆ. (వె.))

చెవుడుకు అద్భుతమైన బౌషధము

బెంగళేశను అసాగోగ్యములనను నాకు సరిగా వివరణ కుండెను. పిమ్మటనేను అనేకవైద్యులయొద్ద చికిత్సచేసికొంటిని. ఆంగ్ల, జపాన వైద్యులు నా కశిక తెలములు బయటలోదొరకు ఆయుధములు మున్నగువాటిచే కుదుగబడుట విశేషముగా ప్ర యత్నించిరి. కాని నిద్రపయోగవార్యులు. 8 సం॥లు ప్రయ త్నముచేసియు నాచెవుడు గుండుకానందున యాత్రపోవుటకు నిద్రపడితిని. దైవాధీనముగా “న్యూయిండియాలో” ప్రయరింప బడిన ఒకలేఖను చూచితిని. అందుచే కృష్ణాపురనివాసియును ప్రస్తుతము చెన్నపురము, మైసూరును సెన్సోనువందు లిన్ పెరారియాపీథిలో ఆల్బుల్బులాడ్జియందున్న పండితస్వామి శ్రీని వాస అయ్యంగారువారు నాచెవుడును బాగుచేయగలరను సమ్మి క నాకుగలిగినది. అలాగే తక్షణం వారివద్ద చికిత్సకు ప్రారం భించితిని. ఇప్పుడును నాచెవుడునుండి బుస్సుకనుకల్పము మాయమైనది. నేను విశిష్ట విశేషముగా వివరలను.

వి. కనకనలై

15-12-1920

క్యూర్నూ, క్లాసు, బ్రెజిలీఅఫీసు, ఎఫ్. ఎస్. ఎస్. కోలాలంపూరు

సంపూర్ణ మద్యపాననిషేధము కలలోనిమాట

ఎక్సైజు కమిటీవారి సూచనలపై సర్ ఎ. పి. పాత్రింగారి ఉత్తరువు

(ప్రభుత్వపు టుత్తరువు)

మద్రాసు రాజధాని పరిస్థితులకు అనుకూలమున ఎక్సైజు విభాగము సేర్పరచుటయనని ప్రభుత్వమువారు కొంతకాలమునుండి ఆలోచించుచుండిరి. 1921 సంవత్సరము ఆగస్టు నెల 2 వ తేదిన కాననసభలో ఈ క్రిందితీర్మానము ఆమోదింపబడినది. "రాష్ట్రమునందు ఎక్సైజు పరిపాలనను విషయమై చక్కనివిధానము సేర్పరచుటకు ఎక్సైజుడిపార్టుమెంటు స్టాండ్లింగ్ కమిటీ వారు అన్నివిషయములను పరిశీలించి తగునూచనలను ప్రభుత్వమువారి కొనగవలయును." ఈ తీర్మానమును ప్రభుత్వమువారు అంగీకరించిరి. 1921 సంవత్సరము డిసెంబరు నెలలో ఎక్సైజు ఆఫ్ఫైసరీ కమిటీ ఏర్పరచబడినది. 1924 సంవత్సరము జనవరి నెలలో మరల కొత్తకమిటీ ఒకటి ఏర్పరచబడినది.

పై సూచించబడిన తీర్మానముపై రాష్ట్రీయ కాననసభలో చర్చనైనప్పుడు త్వరలో భారతదేశమున మద్యపానమును సంపూర్ణముగ నిషేధించుట అసాధ్యమని ప్రభుత్వమువారేగాక తీర్మాన ముపహసించినవారుకూడ అభిప్రాయపడిరి. అందుచే సంపూర్ణ మద్యపాననిషేధమును ఆదర్శముగ గైకొని పనిచేయవచ్చునని సంపూర్ణ మద్యపాననిషేధము కొనసాగించుట అసాధ్యమనియు ప్రభుత్వమువారు స్పష్టముగ తెలిపిరి. మద్యపానమును తగ్గించు విషయమై ఎక్సైజు కమిటీవారు విచారణను సలిపిరి. ఒకప్రక్కాపని తయారు చేసి ఈవిషయమై శ్రద్ధఘృణిని పనిచేయువారి కందరికి పంపిరి. కొంతమంది వద్ద వాఙ్మూలములను పుచ్చుకొనిరి. 1925 సంవత్సరము ఆక్టోబరు నెలలో ఈసంఘమువారు నివేదికమును తయారుచేసిరి. 1925 సంవత్సరము ఏప్రిల్ నెల 1 వ తేదిన రాష్ట్రీయ కాననసభలో ఈవిషయమై ఉపపాదించబడిన తీర్మానముపై జరిగిన చర్చసందర్భమున విచారణ సంఘమువారి సూచనలపై కాననసభవారు అభిప్రాయములను ప్రకటించిన పిమ్మటనే ప్రభుత్వమువారు తీరువులను ప్రకటించెదనని ఎక్సైజు కాఖమంత్రి వాగ్దానమొసంగెను. 1925 సంవత్సరము డిసెంబరు నెలలో విచారణ సంఘమువారి నివేదికము కాననసభకు లండనికి పంపబడినది. ఫిబ్రవరి నెలలో నివేదించుమై సంపూర్ణముగ చర్చ జరిగెను. విచారణ సంఘమువారి సలహాలు కాననసభకు అభిప్రాయములు ఎక్సైజు కమిషనరుగారి విమర్శనమును ప్రభుత్వమువారు పరిశీలించి ఈక్రింది ఉత్తరువులను ప్రకటించుచున్నారు.

సంపూర్ణ నిషేధము

మద్యపానమును సంపూర్ణముగ నైనను కొంతవరకు నైనను నిషేధించిన మద్యపానము తగ్గునని విచారణ సంఘమువారు అభిప్రాయపడిరి. కాని ఇది ఆదర్శప్రాయముగ విధానమైనను ప్రస్తుతపరిస్థితులలో ఆచరణాయోగ్యము కాదని వారే అభిప్రాయము తెలిపియున్నారు. వారు ఈవిషయమై వ్రాసిన వాక్యము లీదిన ఉపహరింపబడినవి:—“సంపూర్ణ మద్యపాన నిషేధముపై మాఅభిప్రాయము లెట్లున్నను ప్రస్తుతము అట్టి విధానము అమలునందుంచిన లాభము కలుగజాలదు. అట్టి ప్రయత్నములు విఫలమైనచో కొన్ని సంవత్సరములవరకు మద్యపానమును తగ్గించ ప్రయత్నించుటకే వీలుండును కావున ప్రస్తుతము సంపూర్ణ మద్యపాన నిషేధము విషయమై ఆలోచించుట ఉచితముకాదు”

విచారణ సంఘమువారి సూచనలపై కొన్ని తీర్మానములు కాననసభలో చర్చించ బడినగాని ఈక్రింది తీర్మానము మాత్రమే సభియందు ఆమోదింపబడినది:—“20 సంవత్సరములలోపు రాష్ట్రీయ సంపూర్ణముగ మద్యపానమును నిషేధించుటయే ప్రభుత్వమువారు ఆదర్శముగ అంగీకరింప వలయును. అందులకు క్రమముగ కల్లు అంగళ్ల సంఖ్యను తగ్గించి మద్యవిక్రయమునుకూడ తగ్గింపవలయును. ఇందువల్ల ఆర్థికముగ కలుగు నష్టమును ఇతరవిధముల భర్తీచేయుటకు ఆర్థిక స్థాయిసంఘమువారు తగు సూచనలు గావించవలయును. సభవారు ప్రభుత్వమువారికి సలహా ఇచ్చుచున్నారు” కాని ఈ తీర్మానముపై సమ్యక్తులు పుచ్చుకొన్నపుడు 39 రు అనుకూలముగను 8 గురు పతిహలముగను షమ్యుతుల నొసగిరి. 41 రు తటస్థులుగనుండిరి.

తీర్మానము ఆమోదింపబడినను తీర్మానముపట్ల తటస్థముగ నున్నవారికన్న ఆమోదించిన వారి సంఖ్య తక్కువగ నుండుటచే ఈతీర్మానము కాననసభవారి అభిప్రాయమును వ్యక్తీకరించుచున్నదని చెప్పబడుట వీలులేదు. నియమితకాలములోపుగ సంపూర్ణ మద్యపాననిషేధము కొనసాగవలయుననుట కాననసభవారి అభిప్రాయ మని ఈతీర్మానమును మాత్రమే ఆధారముగ గైకొని ప్రకటించుటకు వీలులేదు.

20 సంవత్సరములలో సంపూర్ణ మద్యపాన నిషేధము కొనసాగవలయునని తీర్మానము సూచించుచున్నది. కాని సంపూర్ణ మద్యపాననిషేధమునకు కాలపరిమితి సేర్పరచుట అసాధ్యమని ప్రభుత్వమువారి అభిప్రాయము. బొంబాయి ఎక్సైజు ఆఫ్ఫైసరీ కమిటీవారు కూడ ఇట్లే అభిప్రాయపడుచున్నారు. కాననసభయందు ఈతీర్మాన ముపహసించిన సభ్యులకు కూడ తన ఉపన్యాసమున ఇదేభావమును ప్రకటించెను. సంపూర్ణ మద్యపాన నిషేధము కొనసాగవలయుననిన ఎన్నియో ఇబ్బందులున్నవి. మద్యపానము నిషేధించువిషయమై వివిధసంఘముల వారు భిన్నములగు అభిప్రాయములు గలవారై యున్నారు. ప్రతిగ్రామమునందును మద్యమును తయారుచేయుటకు అనుకూలావకాశములున్నవి. అందుచేతనే మద్యపాన మింత విరివిగ వ్యాపించుచున్నదని చెప్పవచ్చును. మద్యపానము ఆర్థికముగ వ్యాపించుచు సంఘమునకు గొప్ప ఉపద్రవము కలుగజేయుచు స్వల్పపరివారములు నివృణ్ణియోజనములని రుజువైనప్పుడే సంపూర్ణ మద్యపాన నిషేధ కార్యక్రమము అవసరమగును. ప్రభుత్వమువారు మద్యపానము తగ్గించుటకై యధాశక్తి పాటుబడుచున్నారు. ఇంతేకాక చుట్టుప్రక్కలనున్న రాష్ట్రముల వారు సంస్థానాధీశులు, పరప్రభుత్వములు కూడ ఈవిధానమును ఆమోదింపవచ్చు ఒక్కరాష్ట్రమువారే ఈవిధానమును అమలునందుంచుట నివృణ్ణియోజనము. కావున ఇది కేవలము రాష్ట్రీయసమస్య కాదు. దేశమున కంతయు సంబంధించిన విషయము. అంతర్జాతీయ సమస్యయనికూడ చెప్పవచ్చును.

ఆర్థికవిషయములు

ఆర్థికముగ కలుగు ఇబ్బందియే సంపూర్ణ మద్యపాన నిషేధ కార్యక్రమమునకు ముఖ్యమగు అటంకమని చెప్పవచ్చును. ఎక్సైజు ఆదాయమును తక్కువచేయు సూచనలను అమలునందుంచుటకు పూర్వమే ఆదాయమునందలి లోటును భర్తీచేయుటకై తగు ప్రయత్నములను గావించవలెను. ఆర్థికముగ ఆదాయము రాగల మార్గముల నశ్వేషించి తద్వారా ఆదాయము వచ్చునని నమ్మకము ఏర్పడిన పిమ్మటనే ఎక్సైజు ఆదాయమును తగ్గించువిషయమై ఆలోచించవచ్చును. సంపూర్ణ మద్యపాన నిషేధముపట్ల రాష్ట్రీయ ఆదాయమే కాక కేంద్ర ప్రభుత్వమువారి ఆదాయముకూడ తగ్గును. కావున ఇతరవిధములుగ రాష్ట్రీయ ఆదాయమునేగాక కేంద్ర ప్రభుత్వమువారి ఆదాయమును కూడ వృద్ధిచేయవలయును. ఏవిధముగ ఆదాయమును వృద్ధిచేయుటకు వీలునో ఇంతవరకు ఎవ్వరు సూచించి యుండలేదు. ప్రస్తుతము ఎక్సైజు కాఖమంత్రి కొట్ల రూప్యము ఆదాయము వచ్చుచున్నది. మద్యపాన నిషేధ విధానము అమలునందుంచిన ఈఆదాయము అంతమొందును. అంతేకాక రహస్యముగను అక్రమముగను మద్యపానములు తయారుకాఖకుండుకై కొంత సిబ్బందిని ఏర్పరచ వలసియుండును. అందులకు కొట్ల రూప్యములైనను కావలయును. కావున ఇతర ఆదాయములను వృద్ధిచేసికొనుచు నిషేధకార్యక్రమమును అమలునందుంచవలయును. ఈవిషయమై ఆర్థిక సంఘమువారు ఆలోచన గావించి తమ సూచనలను కొనగవలయునని తీర్మానమునందున్నది. ఆర్థికసంఘమువారి అభిప్రాయములను తెలిసికొన ప్రభుత్వమువారు ఆతురపడుచున్నారు.

లోకలు ఆప్షను

ప్రస్తుత పరిస్థితులలో లోకలు ఆప్షనుపట్ల లాభియందడని విచారణ సంఘమువారు అభిప్రాయపడుచున్నారు. 1926 సంవత్సరము ఫిబ్రవరి 8 వ తేదిన లోకలు ఆప్షను విధానమును

ప్రభుత్వమువారు అమలునందుంచవలయునని ఒక తీర్మానము కాననసభయందు రుపపాదించబడినగాని అధికసంఖ్యకులచే తీర్మానము నిరాకరింపబడినది. ఈవిధానము అమలునందుబడినలై సెన్సు అంగళ్లలో వ్యయముగ మద్యము మొత్తము తగ్గవచ్చునగాని అక్రమముగ ఎక్కువ మద్యము తయారుచేయ వచ్చును. కావున ఈవిషయమున ప్రభుత్వమువారు విచారణ సంఘమువారి సూచనలు అంగీకరించుచున్నారు.

కల్లు దుకాణముల సంఖ్య తగ్గించుట

కల్లు దుకాణములు సంఖ్య తగ్గించిన మద్యవిక్రయము తగ్గునని తలచుటకు వీలులేదు. నిలువయున్న కల్లు అంగళ్లలో జనసమృద్ధము అధికమగును. ప్రస్తుతమే కల్లు దుకాణములు సంఖ్య మిగుల తగ్గియున్నదనియు ఇంకను తగ్గించుట అసాధ్యమనియు ఎక్సైజుకమిషనరుగారు తెలుపుచున్నారు. ఇంకను కల్లు దుకాణములు తగ్గించిన కలుగు లాభముకన్న నష్టము ఎక్కువగ నుండును.

మద్యము అమ్ము గంటలను తగ్గించు విషయమై కూడ ప్రభుత్వమువారు కొన్ని ఏర్పాటులు గావించినారు. ఇంకను అమ్ముకపు గంటలు తగ్గించిన దొంగతనముగ మద్యము చేయుట అధికమగును. వనులు చేసికొను కార్మికులకు ప్రస్తుతము మద్యము విక్రయింపబడు గంటలు అనుకూలముగ లేవు. రాత్రి 8 గంటలకే అంగళ్లు మూయుటచే ఇబ్బంది కలుగుచున్నదని పలువురు కంప్లెయింటు చేయుచున్నారు. కావున ప్రస్తుతము ఇంకను మద్యము అమ్ముటకు గంటలను తగ్గించుట ఉచితము కాదని కమిషనరుగారి అభిప్రాయముతో ప్రభుత్వమువారు ఏకీభవించుచున్నారు.

రేషన్ నింగు

బొంబాయి రాష్ట్రములో రేషన్ నింగు విధానము అమలునందున్నది. ఈ విధానముపట్ల మద్యముధర అధికమగును అక్రమముగ కల్లు తయారుచేయుటకూడ అధికమగునని విచారణసంఘమువారు అభిప్రాయపడుచున్నారు. ఎక్సైజు కమిషనరుకూడ ఇదే విధముగ అభిప్రాయపడు చున్నారు. కావున ఈవిధానమును ఈరాష్ట్రమున అమలునందుంచుట ఉచితముకాదని ప్రభుత్వమువారు అభిప్రాయపడుచున్నారు.

లై సెన్సు ఛార్జీలను హెచ్చించుట

లై సెన్సు ఛార్జీలను అధికముచేసి మద్యము వెలను హెచ్చించిన మద్యవిక్రయము తగ్గవచ్చు నని విచారణసంఘము అభిప్రాయపడుచున్నారు. కడచిన 10 సంవత్సరములలో మద్యము వెల అధికము చేయబడినది. క్రమముగ ధరలు హెచ్చింపబడవలయును కాని విక్రయింపబడు మద్యము మొత్తమును తగ్గించుట యుచితముకాదు. ప్రభుత్వమువారి సూచనలను అంగీకరించుచున్నారు. కాని అక్రమముగ లై సెన్సులేక మద్యము తయారుచేయుటకు అనుకూలముగ విధమున లై సెన్సు ఛార్జీలను విపరీతముగ హెచ్చించగూడదు.

సర్ ఛార్జీ పద్ధతినల్ల లాభ ముండదని కమిటీవారు అభిప్రాయపడుచున్నారు. ఈ అభిప్రాయమును ప్రభుత్వమువారు అంగీకరించుచున్నారు.

కల్లు-సారాయి

కల్లు తీయవలయు అవసరమైనదనియు సారాయివలె దోహతును చేడువదనియు పలువురు అభిప్రాయపడుచున్నారు. కావున కల్లును సారాయిని ప్రత్యేకించి సారాయివిక్రయమును తగ్గించుటకై ప్రత్యేకముగ ప్రయత్నములు గావించుట ఉచిత మని కమిటీవారు సూచించుచున్నారు. ప్రస్తుతపరిస్థితులలో సారాయి విక్రయమువిషయమై అభ్యంతరములు అటంకములు కలుగజేయుట ఉచితముకాదని ఎక్సైజు కమిషనరుగారు అభిప్రాయపడుచున్నారు. కల్లు అధికముగ విక్రయముగ ప్రదేశములందు సారాయిదుకాణములు మూయబడినవి. నీలగిరి జిల్లాయందలి కొండవారులు వారు ప్రదేశములందు మద్యపానము సంపూర్ణముగ నిషేధింపబడినది. ఈరెండు ప్రయత్నములపట్ల ఎట్టి అనుకూలఫలితము లేర్పడునో తెలియనంతవరకు ఇతరప్రదేశములందు ఇట్టి ప్రయత్నములు గావించుట ఉచితముకాదని ప్రభుత్వమువారు అభిప్రాయపడుచున్నారు.

ప్రస్తుతము ప్రభుత్వమువారు అమలునందుచున్న విధానమునకు భిన్నముగ సూచన లేదయు కమిటీవారు గావించియుండలేదు. 50 వేల జనసంఖ్య గల మునిసిపాలిటీలలో అధికసంఖ్యకులతో నిండిన లై సెన్సింగు బోర్డుల సేర్పరచవలయుననియు, తెన్నవగరమునందలి లై సెన్సింగు బోర్డునకు ఎక్కువ అధికారము లివ్వవలయుననియు, చిన్న మునిసిపాలిటీలకు గ్రామములకు కూడ లై సెన్సింగు బోర్డుల సేర్పరచవలయుననియు కమిటీ

వారు కూచించియున్నారు. స్వల్పముగా మాత్రమే ఈనాడు సలసు ప్రభుత్వమువారు అంగీకరించుచున్నారు. సారాయి అమృతమును కల్గించి కాననసభవారి తీర్మానమును సాధ్యమైనంతవరకు అమలుపం దుచుటకు ప్రభుత్వమువారు ప్రయత్నించెదరు.

నిమ్మ జాతులు-కల్లుదుకాణములు

తేరిలు, యంత్రాలయములు, నిమ్మ జాతు లుండు ప్రదేశములకు 2 ఘరాంగల మారములొప్పుగ కల్లు సారాయి లీకు దుకాణము లుండగూడదని ఎక్సైజు లై సెన్సింగు బోర్డువారికి ఒకటి ఉత్తరువు ఇవ్వవలయునని ఆర్. వీరయ్యగారు 1926 సం॥ ఫిబ్రవరి 10-వ తేదిన కాననసభలో ఒక తీర్మానముపాదించిరి. ఈ తీర్మానము ఆమోదింపబడెను. ఈ తీర్మానమును సంపూర్ణముగ అమలుపండుచుట అసాధ్యమని ఎక్సైజు కమిషనరు ఆభిప్రాయపడుచున్నారు. తీర్మానమునందలి ముఖ్యనూత్రమును ప్రభుత్వమువారు అంగీకరించుచున్నారు.

లై సెన్సింగు బోర్డులు-వాటి అధికారము

ఈ ప్రభుత్వపుట తరువునకు అనుబంధముగ లై సెన్సింగు బోర్డుల నిర్మాణము వాటికి గల అధికారములు ప్రకటింపబడినవి. 50 వేల జనసంఖ్యగల మునిసిపాలిటీలలో లై సెన్సింగు బోర్డులు ఏర్పరచబడును. జిల్లా కలెక్టరు, జిల్లా పోలీసు సూపరింటెండెంటు, కమిషనరుగారిచే నియమింపబడు ఎక్సైజు డిపార్టుమెంటు గజెట్టె ఆఫీసరు, మునిసిపలు సంఘమువారిచే ఎన్నుకొనబడు ఇరువురు మునిసిపలు సంఘసభ్యులు, ఆ ప్రదేశపు ప్రతినిధిగణము కాననసభ్యుడు, కలెక్టరుచే నియమింపబడు మద్యపాన నిషేధ ప్రచారసంఘముల ప్రతినిధి, నిమ్మ జాతుల ప్రతినిధి, ఎక్సైజు లై సెన్సివారుల ప్రతినిధి, కలెక్టరుచే నియమింపబడు కూలీల యజమాని బోర్డునందు సభ్యులుగ నుండెదరు. ఆడివిజను తహసీలుదారు అధికారరీత్యా ఈ బోర్డునకు కార్యదర్శిగ నుండును.

చెన్ననగరపు లై సెన్సింగు బోర్డునందు మద్రాసు కలెక్టరు, పోలీసు కమిషనరు, అసిస్టెంటు ఎక్సైజు కమిషనరు, మద్రాసు కార్పొరేషను అధ్యక్షుడు, ఇరువురు కాన్సిలరులు, ఒక కూలీల యజమాని, మద్యపాన నిషేధ ప్రచారక సంఘముల ప్రతినిధి, నిమ్మ జాతుల ప్రతినిధి కాననసభలో చెన్ననగరపు ప్రతినిధులలో నొకడు, సభ్యులుగ నుండెదరు.

ఈ లై సెన్సింగు బోర్డులు ఏర్పడిన కాలమున మన్న కల్లు దుకాణముల సంఖ్యలో 5 వ వంతు కన్న ఎక్కువ అంగళ్లను తగ్గించుటకు లై సెన్సింగు బోర్డువారికి అధికారముండదు. విలి టరీ కంట్రోలుమెంటులపై ఈ బోర్డులకు అధికార ముండదు. లై సెన్సింగు బోర్డుల నిర్ణయములను ఎక్సైజు కమిషనరు రద్దు చేయవచ్చును. ఇట్లు రద్దుపరచునప్పుడు కమిషనరు అట్లు చేయుటకు కారణములను ప్రభుత్వమువారికి తెలుపవలయును.

లై సెన్సింగు బోర్డువారు కల్లు అంగళ్ల లిస్టును తయారు చేసి ఎచ్చరైట్సుల బ్యూటె బ్యూటె దుకాణములంద వలసినది యానుండకూడదనియునున్న గు విషయములగురించి తీర్మానములు గావించి సకాలమున కలెక్టరుకు పంపవలయును. నియమిత కాలములో బోర్డువారు తమ ఆభిప్రాయములను కలెక్టరుకు పంపకపోయిన కలెక్టరు స్వతంత్రించి ఉత్తరువులు గావించెదరు.

కమిషనరువైకి కత్తిదూయబోవుట

7 సం॥ కఠినశిక్ష

లాహోరు, అక్టో 11:-లాహోరు డిప్యూటీ కమిషనరు బగ్గీగారు కోర్టు నువ్వుమండగా గండ్లగొడ్డలి కత్తియు దీసు కొని వైబడ్య పయత్నించినందులకై మోరాడీన్ అనువారికి ఆయాధ కానము క్రింద 5 సంవత్సరములను ఇండియన్ పీజులొడ్డు 8000 స్టెన్ నుక్రింద రెండుసంవత్సరములను కఠినశిక్ష విధింపబడినది. మరియు శిక్ష ముగిసినప్పుడు 5 సంవత్సరములవరకు మంచి నడచుకో నుండవలెననియు నిర్ణయింపబడినది. (ఆ. ప్రె.)

మితపానోద్యమము

తిరువాన్కూరులో అక్రమచర్యలు

తిరువానంతపురం-1 అక్టో 12- మితపానోద్యమము లన తిరువాన్కూరు సంస్థానములలోని మినచిల్ చెనగన చెర్చి తాలూకాలలో క్లిష్టపరిస్థితులు సంభవించినవి. పికటింగు మొదలగు ప్రయత్నములనల వైషమ్యములుబయలు చేరి తాడి చెట్లను తెగ నరుకుటయు అక్రమ చర్యలును బయలు చేరెను. దివాన్ బాల్కన్ గారు వెంటనే ఆ తాలూకాలకు బోయి శీఘ్రమైన విచారణపలిపి కొందరితో మాట్లాడి తగుచర్య దీసుకొనట నుల పికటింగు నిలిపివేయెను. (ఆ. ప్రె.)

తాడేపల్లి గూడెం తాలూకా మహాజనసభ

రాబోవు శాసనసభ ఎన్నికలనుగూర్చి కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకే వోట్ల నిమ్మనమని తీర్మానించుట

ఈ నెల 10 వ తేదీన తాడేపల్లి గూడెంలో సమావేశమైనది. తేలుకు నరసాపురం, ఏలూరు, నిడదవోలు, భీమవరం తాలూకాలనుండి కొంతమంది ప్రముఖులు విచ్చేసిరి.

సభకు ప్రాముఖ్యమైన ప్రదేశమున శ్రీయుత నిడదవోలు వెంకట్రావుగారు నిడదవోలు ఖద్దరుకొట్టునుండి ఖద్దరును తెచ్చి ప్రదర్శించిరి.

ప్రారంభమున శ్రీరామోజీవరపు వెంకటనరసింహారావు పంతులుగారు భారతజాతీయ గీతములను పాడిరి. శ్రీకలిండి గంగరాజుగారు అధ్యక్షునిగూర్చి సభికుల కరుకపరచిరి.

అధ్యక్షుని ఉపన్యాసము

శ్రీరామోజీ సత్యవారాయణ చౌదరిగారు తూర్పు గోదావరిజిల్లా రామచంద్రపురం తాలూకా దంగేరు కాపురస్థులు యాసభకు అధ్యక్షతను వహించిరి.

కాంగ్రెసు ప్రారంభమై 40వత్సరము లైనది. దాదాబాయి నాథోజీగారు కాంగ్రెసులో స్వరాజ్యమును పేరును నుద్దహించినవేరిరి. గాంధీమహాత్ముడు అసహాయోద్యమ మను నూతనోద్యమమును లేపిరి. కాననసభలను గవర్నమెంటు ఉద్యోగములను బహిష్కరించు నూత్రములను ప్రయోగించి కొంతకాలము నడపెను ఆనూత్రములను ప్రజలంతా అమలులో పెట్టలేకపోయిరి. దాసుగారు కాననసభలలోనికిపోయి ప్రతిష్టంభమును గావింపవలెనను నూత్రమును నూతనముగా లేప దీసిరి. ఆనూత్రములచేతనే యిప్పుడు కాంగ్రెసు, కాంగ్రెసు అభ్యర్థులను కాననసభలలోనికి వంపుచున్నది. కాంగ్రెసును స్వరాజ్యపార్టీ అంటే బ్రాహ్మణపార్టీ అని అనవసరముగ నీలా పనిండులు వేయుచున్నారు. అట్టిదానికి అర్థములేదు. స్వరాజ్య మంటే బ్రాహ్మణుల ఒక్కరిచేకాదు. అన్ని జాతులది అని గ్రహించువు. గవర్న మెంటు ఉద్యోగాలు సంపాదించు ఏకొలది మంది జన్మి మహాత్మీ వారో ఇట్టినిండులను వేయుచున్నారు. కాని ప్రజలలో నిట్టి ఆభిప్రాయములు లేక స్వరాజ్యము కావలెననే అందరికీ ఆశయున్నది. అనవసరముగ మత కుల కక్షలను తెట్టు కొని ఎవరునుచెప్పిన కుతంత్రములకు లోనుగాక కాంగ్రెసువారు మిజిల్లాలో నిలబెట్టిన అభ్యర్థులను శ్రీయుతులు దండు నారాయణరాజు మోతేనారాయణరావు గార్లు కు మదరాసు కానన సభకున్న ధిల్లీ అసెంబ్లీకి శ్రీ బంగుటూరి ప్రకాశంపంతులు గారికిన్ని మి వోట్లనిచ్చి కాంగ్రెసునకు జయము చేకూర్చెదరు గాక !

నకిన రామచంద్రచౌదరిగారు-గాంధీమహాత్ముని ఉద్యమము రాగానే కాంగ్రెసు అంటే యోమో ప్రతి పల్లెకు ప్రాకినది. గాంధీగారి ఉద్యమములోనే త్యాగముచేసి ప్రజోపయోగకరమైన పనులకు పాటుబడేవారు ఎక్కువైరి. అట్టి వారికే ప్రజలుగౌరవింతురు. యారిగిగివనిచేయువారు కాంగ్రెసు వారే. వోట్లయిచ్చి మరల కాననసభలకు అభ్యర్థులకు పంపుకో జాలవచ్చినవి. వోటుఅంటే ఒకరు చెప్పినట్లు చేయక తనకు తానే బాగాఅలోచించుకొని చేకజేయును కోరి ఎవరై లే పనిచేస్తానంటాలో వారికే యియ్యవలెను. ఆరీతిగ ప్రమాణ పత్రములపై వ్రాలుచేసి నిలబడినవారు కాంగ్రెసువారు. తది తర అభ్యర్థులు ప్రజలపక్షముననున్న ఏ సంస్థలలోను ప్రమాణ పత్రములపై వ్రాలుచేసి నిలబడక యిండికెండెంటు లనియు జన్మి ను అనియు పేర్లుపెట్టుకొనిరి. గతసభలలో జన్మి నుపార్టీ వారు ప్రజల పక్షమున వోటు యియ్యలేదు. అందుల కన్ని యో దృష్టాంతరములున్నవని ఉపన్యాసము గవర్నరిటింగు ఖద్దరులు తంజావూరు రీ సెటిలుమెంటు మున్నగు వాటి సెన్నిటికో గూర్చి ఉపహాసం లిచ్చియుండిరి. అసెంబ్లీకి శ్రీకాళంపంతులు గారికి వోటు యియ్యవలెననియు శ్రీరామచంద్రరావుగారు గతసభలలో ప్రజాపక్షమున నుండలేననియు ప్రజాపక్షమునకు న్యతిరేకముగ నిచ్చిన వోటు సంకల్పమును కూడ విశ్రులపర ముచ యీ తాలూకా వోట్లందరు కప్పు, కాపు, కుత్రితు, బ్రాహ్మణ, నై త్యులు మున్నగు కులకక్షలు పెట్టుకోక కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకు శ్రీమోతే నారాయణరావు దండు నారాయణరాజుగార్లకే వోట్ల నిమ్మనియు పొచ్చరించుచు చక్కని గంభీరీపన్యాసమును గావించిరి.

మోతే నారాయణరావుగారు పీరు యీ జిల్లా తరపున కాంగ్రెసు అభ్యర్థులు మిగతా అభ్యర్థులలో శ్రీనారాయణ రాజుగారు జ్వరముచే నున్నందునను శ్రీ ప్రకాశంపంతులుగారు యితర జిల్లాలలో ప్రచారము చేయుచున్నందునను రావీలు లేకపోయిన దనియు వారిరరపున నాతరపున నేనే వోట్లను

కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకే వోట్ల నిమ్మనునియు కాంగ్రెసు అభ్యర్థులంటే కాంగ్రెసువారు చెప్పినట్లుల కాన్సిలులో నడచు కొనువారనియు జన్మి మహాత్మీ కిని కాంగ్రెసు పార్టీకిని వున్న భేదములను గూర్చి చక్కగ నుపన్యసించిరి.

శ్రీమంగిపూడి పురుషోత్తమశర్మగారు ప్రస్తుత రాజ కీయపరిస్థితులను గూర్చియు నుపన్యసించిరి.

తీర్మానము

నవంబరు 8 వ తేదీన జరిగే కాననసభా ఎన్నికలకు ఆఖరి భారత కాంగ్రెసు సంఘమువారిచేతను ఆంధ్రరాష్ట్రీయ మనజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘమువారిచేతను ఆమోదింపబడిన కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకు శ్రీయుతులు మోతే నారాయణరావు దండు నారాయణరాజుగార్లు యిరువురికీ మదరాసు కాననసభ కున్న ధిల్లీ అసెంబ్లీకి శ్రీయుత బంగుటూరి ప్రకాశంపంతులుగా రికిన్ని తాడేపల్లి గూడెం తాలూకా వోట్లందరు ఎన్నుకోవ లెనని యీ మహాజనసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

ఉపపాదకులు:- వంకిన అచ్చుత రామారాయుడు చౌదరిగారు.

ఆమోదకులు:- శ్రీకలిండి గంగరాజుగారు కడియాల పట్టాభిరామయ్య చౌదరిగారు, మల్లారెడ్డి శేషయ్యగారు ఆం పాటి కుబ్బయ్య చౌదరిగారు, కుంకనల్లి గెరటయ్యచౌదరి గారు. రాంపల్లి కుబ్బయ్యగారు.

సభ జయప్రదముగా సాయంకాలము 7 గంటలకు ముగిసినది.

ఓమార్ శోభాసీకేసు

మోకోర్టుకు రిఫరుచేయుట

బొంబాయి, అక్టో 11:- ఓమార్ శోభాసీగారి మరణమునుగూర్చి ఆగస్టు 5 వ తేదీన కరోనరు జూరీ చెప్పిన తీర్పు విషయమై సిటికీరోనరు మోకోర్టుకు రిఫరుచేసిన విషయము న్యాయమూర్తులు ఫాస్టు సర్ లల్లాభాయి మాలయెనుట విచారణకు వచ్చినపుడు నేను మోకోర్టువారితోను జనులతో నింజి పోయెను. విషయ యెవ్వరుపెట్టిన విషయమును తేల్చుకుండ తీర్పు చెప్పియుండుటచేత కరోనరు జూరీయొక్క తీర్పును సవరణ చేపడవలసియుండునని శోభాసీసతిన్యాయవాది చెప్పెను. ఫలా నావారు విషయ పెట్టినట్లుగా దాఖలాల్పియు లేకపోవుట చేత విషయ నాయన స్వయముగానే పుచ్చుకొని యుండవచ్చు నని వారుహించి అవిషయముగా తీర్పు చెప్పియుండవలసినది లేక పోయినచో ఆతీర్పు శోభాసీసతి కవమానము తెచ్చుక.

తీర్పులో అనుమానమున్నట్లు గా రికార్డు చేయబడలేదని జన్మి ను మెగారు చెప్పిరి. అందువలన ఆ తీర్పును మార్చుకొర లేవనిరి.

విచారణను రద్దుపరచవలసినదని పిమ్మట న్యాయవాది ఆడిగెను.

ఇంకను విచారణలు జరుగవలసియున్నట్లయిన ఆశవ మును బయటికితీయవలసినవచ్చునని జన్మి ను మెగారు చెప్పిరి.

ఈ కేసులో జూరీతీర్పు సాక్ష్యమునకు తగినట్లుగా లేవని పోలీసు కమిషనరు తరపున, ఆడ్వోకేటు జెనురలు చెప్పెను.

జూరీయొక్క చెడునడకకూడ విచారణను రద్దుచేయుటకు కారణమని శోభాసీసతి న్యాయవాది చెప్పెను.

తెగిన పరికరములు లేకుండ జూరీయొక్క చెడునడ కను గూర్చి విచారించ దగదని జన్మి ను మెగారు చెప్పిరి.

న్యాయమూర్తులు తీర్పుచెప్పము నిట్లనిరి:- ఈరకపు ప్రశ్నలలో నదియేమొదటిది. అప్పు ప్రకారము కరోనరీవిషయము చు మోకోర్టుకు రిఫరుచేయవలసిన అనవసరములేదు. కరోనరును జూరీయును ఏకీభవించవచ్చును సాంకేతికమైనచోప మున్న గాని మోకోర్టువారు ఆతీర్పును సవరణచేయుజాలరు. అట్టి దీకేసు నేడియంగానవచ్చులేదు. మోకోర్టుఅధికారముమాల యొం డి న్యాయమునుపాటించియే ఆతీర్పును సవరణచేయుట సవ్యము కాదని న్యాయమూర్తులు తలచిరి. శోభాసీసతిపై ఆతీర్పు ఆ రోపణలేవియు గావించుటలేదనివారనిరి. మిగుల శ్రద్ధవహించి కరోనరు ఉభయపక్షములను సంబంధించినవారి సెవ్వరినిగాని జూరీలో లేకుండజేసెను. కావున న్యాయమూర్తులు జూరీ యొక్క తీర్పుతో జోక్యము కలిగించుకొనుటకు నిరాకరించిరి.

(ఆ. ప్రె.)

120 పేజీలు. శుద్ధరైల్వలుకాగితము. వంచి అచ్చు. 0-2-0
మేనేజరు, ఆర్థికవత్రికా కార్యాలయము,
మదరాసు.

మాలండునులేపు

45, స్టీలువిధి

పండిత జవహరిలాల్

పండిత జవహరిలాల్ నెహ్రూగారు శ్రీశ్రీయందయ మన జీవనాకు తిరిగి వెడలుచున్నారు. స్వతంత్రతలపతన కార్యక్రమముల బ్రాహ్మణ్యంతో వీరకావ్యములను గడపిరి. వీరు కొన్ని వారములలోగా తిరిగివచ్చెదరని తెలియుచున్నది. అప్పుడు మరికొంతమంది రాజకీయప్రముఖులతో మాట్లాడ వచ్చును. స్వతంత్రతలపతనమువారు వచ్చేయెన్నికలలో తగి నటువంటి భారతీయ అభ్యుద్ధులకై ప్రయత్నించుచున్నట్లు తెలి యుచున్నది. తమపక్షమునందు చేరినట్టి పర్ శంకరన్ నాయకు పర్ ఆలి యమాం ప్రభృతులను స్వతంత్ర తలపతనమువారు అభ్యుద్ధులగా నిలువజేయిరని తెలుసుకొనుటకు సంతోషముగా నుండవచ్చును.

యన్. యం. సమర్థు

శ్రీ శ్రీమంతు యన్. యం. సమర్థుగారికి ఆంగ్లక్రియలు నురుగునప్పుడు క్రిందటి మంగళవారమునాడు సాయంకాలము పి గంటలకు గోల్డెన్ గ్రీన్ శిశువానికివద్ద చాలమందికూడిరి. ధనుగగారు కొంతకాలమునుండి రోగపీడితులై తుట్టుకున్న ఈ ర రితితుల వ్యాధిపలన మరణించిరి. ధైర్యవంతులైన యూ జ్ఞాతయ ఇండియాకు హితులు వీరినిగురించి ప్రశంసావాక్య ములను పలికిరి. చేతితో వడికిన కాళ్ళిరువురు ఉన్నదున్నులపరించి పండిత జవహరిలాలుగారుకూడ వచ్చియుండిరి. ఇండియా ఆఫీ సు హైకమిషనరు ఆఫీసు ప్రతినిధులుగాక యండియా హై కమిషనరుకూడ వచ్చెను.

లజపతిగారిపై ఖండనలు

బ్రిటిషుకార్యకుల భోగములనుజూచి లాలలజపతిరాయ గారు గావించిన వ్యాఖ్యానములు పార్లమెంటులో సభ్యుడు ధర్మిల్ గారిని ఎక్కువగా వ్యాఖ్యలపరచినట్లు కనబడుచున్నది. డెయిలీ హెరాల్డులో లజపతిరాయగారిని దూషించుచు వారు వ్రాసిరి. మరునాడే దాని క్రిందివిషయము జవాబు కనుపించెను. జీవిత మెప్పుడును ఒకరితోనొకరిని పోల్చియే చెప్పియున్నది. కావున హిందూదేశములోని కార్యకులసంఘటి బాగుగానెరిగి వాడయె డల సానుభూతి గలిగియుండుటచేత లజపతిరాయగారు గ్రేటు బ్రిటను భూలోకస్వర్గముని చెప్పుట న్యాయమే. హిందూదేశ ములో పనివాండ్లు సగమంతింతో ఎట్లు మాడుచుండునో కట్ట గుడయినలేక యెట్లాడుచుండునో ఒక్కమారు తెలుసుకొన గలిగినట్లుయిన ధర్మిల్ గారు, లజపతిరాయగారిలో నేకీధనించి నిరూపింపగల సామాన్యమైన బ్రిటిషు కార్యకుని జీవితముకంటె పోల్చుటగానున్నదని చెప్పగలగుదురు. ధర్మిల్ గారికి తెలియక పోవచ్చును కాని నిరూప్యమగు హిందూదేశములో సహాయము లేదు. హిందూదేశములో నుండికి 80 మందికి నెలదినములకై నను సంపూర్ణమైన భోజనముండదు. కావున హైందవునికి గ్రేటుబ్రిటను భూలోకస్వర్గముగా గానబడుటలో నాశ్చర్యము లేదు.

కాచి నెట్టులో క్రిష్టియన్

బాల్మన్ గారు ప్రాంతముదేశమునుండి తిరిగివచ్చినప్పుడు తాను లేనికాలమున ఛాన్సెలరు ఆఫ్ ఎక్స్ క్సికర్ కాన్ఫరెన్స్ టీపు పక్షములో తానుసాను నెక్కువగా బలపరచుకొని బర్మిన్ హెడ్డునగరములో స్నేహము కుదుర్చుకొనెనని తెలుసుకొ నెను. 1916-17 సంవత్సరములో ప్రయోగింపబడిన లాయడు జార్జియన్ తంత్రములే యికముందును ప్రయోగింపబడవచ్చునని తోచుచున్నది. గణల ప్రశ్నవిషయమై బర్మిన్ హెడ్డునగరము వారు ౧౦డికి మొగ్గుచున్నారు. కాని శ్రేయ యూనియనులపై వారు దాడివేసెదరు.

వారు శ్రద్ధపుష్కరిను మరియొకవిషయము బోల్చిచెక్కు ప్రతిపాలప్రచారము వివరముగా సామ్రాజ్యపద్ధతి నేర్పాలు చేయుటకై లండనులో జరుగుచున్నసభలకు పోయినవి. కొన్ని వారములలో ముఖ్యమైనవారు వారివారి దేశములకు పోవుదురు. కలకత్తా పోలీసుకమిషనరు పర్ చార్లస్ టిగార్డుగారు ఆస్ట్ బరులో వెళ్లుచున్నారు. వారు కలకత్తాలో కొద్దికాలమున్న పిదప సైన్వల్ దూటికొరకు నిలిపివేయబడుదురు. ఈవిధాన ము సమలజరువులకు ఇంటలిజెన్సు డిపార్టుమెంటు కొకనూతన కాళి సావించబడినట్లు తెలియుచున్నది. ఈవిధానమున నడుపుట కాచి నెట్టులో ముఖ్యులైన ముగ్గురిచేతులలో నున్నవి. ఈ సమాచారముతో ఇండియా ఆఫీసు, కలీనియల్ ఆఫీసు ఫారిన్ ఆఫీసు ఒకకాళులకు సంబంధము కలదు.

కాచి నెట్టును తిరిగి ఏర్పాటుచేయుటలో పర్ ఆస్ట్ చేంబర్స్ బాల్మన్ గారు ఒక్క టగుదురు. బర్మిన్ హెడ్డునగర మువారికి ఛాన్సెలరు ఆఫ్ ఎక్స్ క్సికర్ సహాయముండదు. బోగ్ ప్రశ్నను నడిపించుచున్న విధానముతోనే కాన్ఫరెన్స్ టీపు పక్ష మువారిని కలిపియుంచవలెనని బాల్మన్ గారుతలంచుచున్నారు. పక్షములో చాలమంది బోగ్గులజమానల పలుకుబడికిని తక్కిం బంధమైనవారికిని లోబడియున్నారు. వీరిసహాయమువలన నెగ్గ వచ్చునని ప్రధానమంత్రి తలంచుచున్నారు. కొద్దిరోజులలోనే క్లిష్టస్థితి వచ్చును. బర్మిన్ హెడ్డు నగరమునా రహస్యము బయలు పడెదరు.

పరిమ్యన్ రైల్వే అభివృద్ధి

అమెరికన్ ఆర్థికసలహాదారుడగు డాక్టరు మిల్టన్ గారి అధ్యక్షతక్రింద నొకకమిటీ నేర్పరచి పరిమ్యన్ నేషనల్ రైల్వే అభివృద్ధికై మెగారు పెద్దపానులను వేయుచున్నారు. టె హరాన్ నుండి ఇప్పవాక్ ద్వారా పిరాజాపరిమ్యన్ సింధుకాళి వరకు నొకరైలుబాటను నిర్మించినట్లుయిన సరకులను ఇరాకు నుండా దిగుమతి చేసుకొనవలసిన అవసరముండదని మెగారు తలంచుచున్నారు. తుద కీర్తిరూపము గావించినను పరిమ్య కిప్పుడు సలహాచెప్పునది అమెరికా రుహ్యదేశములే గావున వారి తేములుల నాలోచింపకుండ జరుగదు.

పరిమ్యన్ అమెరికావారిముదము

అమెరికన్ హైనాన్ యల్ కమిషనువారు పరిమ్యన్ ప్ర భుత్వముతరపున 10,000,000 ఋణమునకు తమసభ్యుడు ఉత్త రప్రత్యుత్తరములు జరుపగలిగెనని తెలుసుకొనిరి. పబ్లిక్ వర్క్స్ కాళిలో ఇంజనీయరులుగా ఎక్కువమంది అమెరికనులు చేర్చుకొనబడుదురని తెలియుచున్నది.

క్రాంతిమానెగనులు

ఇప్పుడున్న ఆంగ్లోపరిమ్యన్ గవనర్లకే క్రాంతిమానెగని దొరికినది. జాయింటు అమెరికన్ పరిమ్యన్ కంపెనీ యాక్రా త గనిలో పనిచేయును. ప్లాండరుఆయులు కంపెనీకి దీనిలో విశే షముగా సంబంధముండును.

ఇరాకులో పాశ్చాత్యవిజ్ఞానము

పాశ్చాత్యవాగరకపద్ధతులు రాక పూర్వ మెన్న డెరుగని మెనూల్ విలాయత్తు లో భాగ్యవంతు మైన జిల్లాలలోని ఛాన్స మంతియు నిలువజేయుట జేత ప్రజలు బాధలనొందుచు స్వాతంత్ర్యము గలవాడే నిజముగా ధన్యుని అనుకొనుచున్నారు. మెనూలుకు రైలు బాట లేదు. ట్రైగినునదిపై సముద్రమునకు 600 మైళ్ళదూరమున నది కలదు. ఈవిలాయతును లీగువారు గ్రేటుబ్రిటను కిచ్చినపు టినండియు కచ్చున్న బాధియొకటి నిర్మింపబడుటచేత మధ్య ధరా సముద్రముతో దీనికి సంబంధములేకున్నది. కావున పాశ్చా త్యదేశములలోనున్న వ్యాపారపు లోటుపాటిచ్చటను గాన్పించు చున్నవి. నగరములో పెద్దలైనవారు సహాయముకొరకు ప్రభు న్యమువారి కప్పిలుజేసుకొనిరి. ఏమిజరుగునో మాడవలసియు న్నది. పంటయంకియు బాగాదుకు గొనిరాబడినది. వర్షములు మధ్యన రైతులు ఖాళిగానున్న గిడ్డంగులయెదుట చేతులు నలుపు కొనుచున్నారు.

బాగ్దదులో ఉరిశిక్ష

భయంకరముగు దురాచారము బాగ్దదులో పునరుద్ధరింప బడినది. ఒకహంతకుడు ఉరిదీయబడినపిమ్మట వారి శవమును చెచ్చి మూడుగేటుబయలు ప్రత్యేకముగా నుంచి ప్రదర్శించిరి. విదొక హత్యజేసి మరియొకని చంపెను. అందువలన వాడు శిక్షింపబడి ఉరికిపంపబడెను. దేశమునంతటిని కొల్లగొట్టుచున్న మోటారు బండిపోటు గాండలో విదొకడు.

బాల్మన్ లోకోరొ

టర్క్ గ్రీకు సంధిప్రత్యుపై ఉభయపక్షములవారును సంతకము లుంచిరి. పరునైదు దినములలో గ్రీకు టర్క్ ప్రభు త్వములవారును సంతకములు పెట్టెను. ఈదేశముల క్రొత్త స్నేహమున కిది దాగిజాపుచున్నది. వెంటనే బాల్మను లంద రికిని గలిపి ఒకయొడంబడిక ఏర్పాటు గావచ్చును.

జాగోస్టావియాతో సంధి

ఇదివరకు డిక్టేటరు జాగోస్టావియాతో జరిపిన సంధి లికముందు కొలదిగా మార్పులుచేయబడును. తమదేశమునండా జాగోస్టావియాలు అంతర్జాతీయ సంబంధమైన వ్యాపారము జరుపుకొనవచ్చుననియు అంగుకొరకై గ్రీకులో సముద్రతీర వ్యాపారము విషయమున కొన్ని హక్కులిచ్చుటకు సిద్ధముగా నున్నామనియు గ్రీకు ప్రభుత్వమువారు చెప్పుచున్నారు.

కెనడా రాజకీయపరిస్థితులు

బ్రిటిషుకాన్ఫరెన్స్ టీపు కాచి నెట్టుతంత్రములు ఇంపీరియల్ కాన్ఫరెన్సును ఇంగ్లాండులో జరుపవలెనని కాన్ఫరెన్స్ టీపు కాచి నెట్టువారు నిశ్చయించినప్పటినుండియు విచారణకు వచ్చు సామ్రాజ్యసహస్యలపై ఏకాభిప్రాయము నేర్పర చుటకు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. కెనడాపరిస్థితులు చాల చిక్కులతో కూడుకొనియున్నవి. ఏలనన క్రిందటి ఎన్నికలలో కాన్ఫరెన్స్ టీపు పక్షము కెనడియన్ పార్లమెంటులో మిక్కిలి బలముతో బయలుపడినది. కాని తనవిధానమును వారు కొనసా గించుకొనుటకు వారికి తగిన మెజారిటీలేదు. ప్రాగ్రెసభలమీద వారు ఆధారపడవలసివచ్చెను. లిబరలుపక్షముగూడ అట్లే మె

వారటిలోనే యుండెను గాని ప్రాగ్రెసీవులతో కలిసి వారు కొంతకాలము ప్రభుత్వమును నిర్వహించిరి.

కెనడాలోని కాన్ఫరెన్స్ టీపులు ప్రాగ్రెసీవుల సహాయ మును బడయుగలిగినట్లుయిన లిబరలు ప్రభుత్వమును వదలించు కొని తమవారిని అధికారములో పెట్టగలుగుదురని బ్రిటనులో కాన్ఫరెన్స్ టీపు పక్షమువారు తలంచిరి. అధిమముగా రాయబార ములు జరిగినపిమ్మట కొలది ప్రాగ్రెసీవులట్లు సహాయముతో లిబరలుప్రభుత్వము సాగనంపబడినది. ప్రధానమంత్రి మెకెంజీ కింగు రద్దుపరచవలెనని కోరెను గాని గవర్నరుజనరలు నిరా కరించి కాన్ఫరెన్స్ టీపు తీవరగు మేఫిసి గారిని కాచి నెట్టు నేర్పకు పవలసినదని కోరిరి. మేఫిసిగారికికూడ పార్లమెంటులో మె జారిటీ లేకపోవుటచే వారును రద్దుచేయవలెననికోరగా నావిధ ముగా గ్రాంటుచేయబడెను. అప్పుడు రెండుపక్షములలో నట్టి విభేదములు జూపుటకు గవర్నరుజనరలుకు అధికారముగలదా యనుక్రమ బయలుపడెను.

లిబరలుపక్షమువారు తిరిగి అధికారములోనికివచ్చి ప్రా గ్రెసీవులకూడ తమపక్షమున పనిచేయుదుమని బాసచేయుట తో కెనడియన్ పరి స్థితులు పూర్తిగా మారిపోయెను. కాన్ఫరెన్స్ టీపులకు నిలువ స్థానమే లేక పోయెను. కా గవర్నరుజనరలు వైఖరివలన కెనడాప్రజలకు కోపముపెచ్చి నట్లుగానే ఇంపీరియల్ కాన్ఫరెన్సుసహాయమున ప్రతిపాలముగా పనిచేయుననుభయముతో కెనడాప్రభుత్వములో అకస్మాత్తుగ కలిగిన మార్పులవలన బ్రిటనులోని రాజకీయవర్ణములలోగూడ ఆందోళనకలిగినది. దక్షిణఆఫ్రికా అడుగుచున్నట్లుగానే కింగు గారు మాతృదేశముతో సమానముగా నుండవలెనని కోరు చున్నారు. ఆ స్త్రీ లి యా గూడ అట్లే యు డు గునని భయముగనున్నది. ఈభయముకలనే లిబరలుపక్షము వారి నధికారములోనికి రాకుండ చేయవలెనని కెనడాలో ప్ర యత్నములు జరిగినవి. ప్రభుత్వపు హాదాతో అప్పిలు చేయ గలిగెయెడల కెనడాలో కాన్ఫరెన్స్ టీపులు తమకుగూడ జయము కలుగునని నమ్మిరి. కాని వారి యాశ లు నెర వే ర లే దు ఈ సమయమున చట్టనిబంధనలకు లోబడియుండువాడును మి క్కిలి చాక చక్రముకలవాడును అర క్రొత్త గవర్నరు జెనరలు బింగు ప్రభువునుండి చార్జి పుచ్చుకొనుట అర్హము. నూతన గవర్నరు జెనరలు విల్లింగ్డన్ ప్రభువు కాంతిమాతగా బోయి నాడు. కెనడాలో రాజప్రతినిధికిని లిబరలు మంత్రికిని ఎట్టివిభే దములుండ జాలవు.

ఇంపీరియల్ కాన్ఫరెన్సు ఎజెండాలో మార్పు

కెనడియన్ పరిస్థితులవలన ఎక్కువగా ననుభవించుచుది ఇంపీరియల్ కాన్ఫరెన్సులో చర్చింపవలసిన విషయములు కొన్ని వి డు న వ ల సి వ చ్చు నే మో న ని భ య ముగానున్నది. జికోపాతూర్పు భాగమునందున్న మైసరు స్టేటు లలో తాట ఫ్లపు ఒడంబడికలను ప్రవేశపెట్టవలెనని సావియ ట్టు ప్రభుత్వమువారు ప్రయత్నించుటలను నానా జాతిసమితి లో జర్మనీ ప్రకేసిండుటవలనను యూపియను రాజ్యతంత్ర ము లో జ రి గి న మార్పు చే త గ్రే టు బ్రి ట నుయొక్క విదేశాంగ విధానమునుగూర్చి కాన్ఫరెన్సులో కొంత చర్చ జరిగవచ్చును. అభ్యంతరమును పెట్టునది ఒక్క దక్షిణా ఫ్రికాయెనలో బ్రిటిషురాజకీయ వేత్తల అభిప్రాయము ప్రకారము దానిని నిర్లక్ష్యముచేయవచ్చును. కాని కెనడాగూడ అదే వైఖరి నవలంబించినట్లుయిన వారేయను చేయజాలరు. లిబరలు పక్షమువారు తిరిగి అధికారములోనికి వచ్చియుండుటచే కెనడా యొక్క వైఖరినిగూర్చి వారికి నిశ్చితాభిప్రాయములేదు.

శ్రీతిలకవిప్రవిద్యాలయము

పల్లిపాడు, ఇందుకూరుపేట పొట్టు, నెల్లూరు ౧౯౨౦ సం. ప్రతిష్ఠితము. పాత్యక్రమము:— యజుర్వేదము, నిత్యవైమితి కావ్యకమం త్రభాగముసహ సంస్కృతము:— సాహిత్యప్రవేశపరిజ్ఞాంతము. ఆంధ్రము:— ఉన్నతవిద్యాంతరపరీక్ష ఆంగ్లము:— మూడవ పాఠము. ఆంగ్ల మే యాపై జరుపువారికి వైదిక భాగము క్లుప్తము. వైవిద్యా సంప్రదయందలి వైదిక విద్యార్థులు కొందలు నవరాత్రిధర్మమునకై వేదపారాయణము నేయును, నింటింటి కిది దిరుగుచున్నారు. మదరాసు పాఠశాల వారిని, యథామతి సత్కరిండుట యుక్తము.

త్రాగుడునివేధము

అసంభవమా?

శ్రీశ్రీశ్రీశ్రీ

సర్ పాత్రోగారి ఎక్సైజు పరిపాలనకు, ఇప్పుడు ప్రచురింపబడిన ప్రభుత్వపు టుత్తువు శిరోభూషణమై వెలయగలదు. ఇంతకు పూర్వము వ్రాసిన వ్యాసములలో సర్ పాత్రోగారు త్రాగుడును తగ్గించుటకు జేసిన ప్రయత్నము చ్యుగ్యమనియు, అసహాయవాదులు చేసిన ప్రయత్నములను వీరు నిరోధించి త్రాగుడునిషేధమున కడ్డుతగిలిననియు, సూచించియుంటిమి. ఎందరో ప్రచారకులు, ప్రభుత్వపాతికూల్యము వలనకారాగృహములకు బోవలసివచ్చెను. అసహాయాద్యమము విజృంభించిన సమయమున త్రాగుడు రివిన్యూ చాలవరకు తగ్గెను. మరల దీనిని హెచ్చుజేయుటకు అధికారులు తమ యావచ్చక్తిని వినియోగించిరి. జప్తిసుపక్షమునకు జెందిన సర్ ఆర్. వేంకటరత్నంనాయుడుగారుగూడ పాత్రోగారి త్రాగుడుపరిపాలనమును తీవ్రముగ నిరసించిరి. జాతీయ పక్షమువారు త్రాగుడునిషేధమును కొనసాగించుటకు మద్రాసు శాసనసభలో విశేషముగ పాటుబడి యుండిరి. తమసంఖ్యలబలముతో, పాత్రోగారు వీరిప్రయత్నములను విఫలపరచుచుండిరి. వీరివాదము కడుదుర్బలముగ నుండెను. జాతీయపక్షము వారిపోరు పడలేక, పాత్రో ప్రభుత్వమువారు ఎక్సైజుసలహాసంఘము నొకదానిని నియమించిరి. ఈ సంఘమువారు విచారణ నలిపి, సూచనల గావింపవలసి యుండెను.

1921 సంవత్సరమున, ఎక్సైజు విచారణసంఘము నియమింపబడెను. 1925 సంవత్సరమునందు యీ సంఘము తనసూచనలను దెలిపెను. నాల్గుసంవత్సరములవ్యవధిగావలసివచ్చెను. 1923 సంవత్సరమున, విచారణసంఘమును మరల నేర్పరచిరట. జప్తిసుపరిపాలనము జరిగిన ఆరు సంవత్సరములలో విచారణ సంఘమును నిర్మించుటయు, వారు సిఫార్సులగావించుటయు ఎట్టకేలకు ముగిసెను. ఈవిషయ మొక్కటి చాలును, జప్తిసు పరిపాలనపు అసమర్థతను సూచించుటకు ! 1925 సంవత్సరము అక్టోబరులో విచారణసంఘమువారు తమ సిఫార్సులను సూచించగ, పాత్రో ప్రభుత్వమువారి సిఫార్సులు 1926 సంవత్సరము అక్టోబరు నెలలోగాని వెలువడలేదు. ప్రభుత్వపు టుత్తువుపై సెప్టెంబరు నెల యున్నను, అక్టోబరు నెలలోగాని ప్రతికలకు జేరలేదు. 1926 సంవత్సరము ఫిబ్రవరి నెలలో ఎక్సైజు కమిటీవారి సూచనలను శాసనసభవారు చాలదూరము చర్చించిరి. పాత్రోగారి కెప్పటికిని ఒక్కటేవాదము.

త్రాగుడు హిందూదేశమునందు అనాదిసిద్ధముగ నున్నది. చాణక్యనికాలమునగూడ త్రాగుడుగనుపించును. అందుచే దీనిని పోగొట్టుటకు వీలులేదు. ఒకవేళ వీలయినను రివిన్యూపోవునుగాన, నిషేధము అసంభవము. లోకల్ ఆప్షనుమున్నగు ఏర్పాటుల నయినను, ఉపయోగింపవీలులేదు. పాత్రోగారికి, మాయిరు ప్రభృతులు ప్రక్కతాళము వేయుచుండిరి. ఆర్థికపు యిబ్బంది అటులుండ, ప్రజలత్రాగుడు స్వేచ్ఛను నిరోధించుట దోస మని వీరు ఎలుగెత్తి చాటిరి.

ఇతరహక్కుల కెన్నిటికి భంగము కలిగినను పాటింపని అధికారులు, త్రాగుడు స్వేచ్ఛకు మాత్రము భంగము కలుగగూడదని వాదించుచుందురు. త్రాగుడులో దోసమేమియులేదని, మాయిరుగారి తలంపు. ఆర్థికసభ్యుడు పాత్రోగారిని, పాత్రోగారు ఆర్థికసభ్యుని సమర్థించుచు, త్రాగుడుకెట్టి ఖీణతగలుగకుండ ఇంతవరకు కాపాడిరి. ఇప్పుడు వెలువడిన ప్రభుత్వపు టుత్తువు త్రాగుడుకు మరింత ప్రోత్సాహ మొసగగలదు. ఎక్సైజు కమిటీ సూచనలగూర్చి ప్రభుత్వమువారి యుత్తువు ఇంతకుముందే వెలువడియున్నచో, శాసనసభవారు దీనిని చర్చించుటకు వీలుండెడిది. అట్టి యవకాశమునువారొసగరయిరి. శాసనసభరద్దయి, ఎన్నికలు సమీపించుచున్న సమయమున ప్రభుత్వపు టుత్తువు వెలువడుటవిచిత్రము. మద్రాసు బ్రాహ్మణేతరన మావేళమునందుగూడసంపూర్ణ నిషేధ మాదర్శము గగ్గెకొనబడెను. కాలనిర్ణయము సూచింపబడెను. ఈ సంవత్సరము ఫిబ్రవరి నెలలో జరిగినచర్చలో, ఇరువది సంవత్సరములలో సంపూర్ణ నిషేధమునుకొనసాగింపవలయునని, శాసనసభవారు తీర్మానించిరి. తీర్మానము నంగీకరించినవారిలో జప్తిసు సభ్యులుగూడ గలరు. నటేశ్వ ప్రభృతులొకవైపునను, మంత్రులొకవైపునను వోటుజేయుటగూడ తటస్థించెను. శాసనసభ తీర్మానమును ప్రభుత్వమువారు గౌరవించుటధర్మమై యుండెను. అందుకుమారుగ, ప్రస్తుతపు ప్రభుత్వపు టుత్తువు శాసనసభవారితీర్మానమును పూర్తిగ ఖండించుచున్నది.

శాసనసభవారి తీర్మానమునందు రెండు భాగములు గలవు. సంపూర్ణ మద్యపాననిషేధము ఇరువదినవత్సరములలో కొనసాగవలయు ననుట ఒకభాగము. గమ్యస్థానము జేరుటకుగాను కల్లంగడులను తగ్గింపవలెననియు, సారాయివాడుకను తగ్గింపవలెననియు, తీర్మానము గోరుచున్నది. ఎక్సైజు రాబడి తగ్గుటచే గలిగెడి ధననష్టమును భర్తీజేయుటకు ఏయేమార్గముల నవలంబింపవలయునో ఛైనాన్సు కమిటీవారు నిరూపింపవలయు ననుట రెండవభాగము. ఈతీర్మానమును చులకన జేయుటకు ప్రభుత్వమువారు చాల తంటాలుపడుచున్నారు. తీర్మానము మొదట ఓడిపోయెనని ప్రకటింపబడెనట. పిమ్మట పోలుగోరుగ, 39 మంది అనుకూలముగను 6 గురు ప్రతికూలముగను వోటుజేసెరట. తీర్మానమున కత్యధిక సంఖ్యాకులు అనుకూలముగ వోటుజేసినను, తటస్థులు చాలమంది యున్నారను కారణముచే, తీర్మానమునకు విలువ లేదని, ప్రభుత్వమువారు త్రోసివైచుచున్నారు. కాని, సంకుచితభావభరిత మగు మద్రాసు శాసనసభలో నిట్టితీర్మానమును గావించుటయేగొప్ప. ఏలనన,

విశాలమగు తీర్మానముల నంగీకరించెడి ప్రతికూల పక్షమువారిసంఖ్యలు కొద్ది. మంత్రులకు త్రాగుడు నిషేధము పనికిరాదుగావున, వారిపక్షమువారును దానినామోదించుటకు వెఱచెదరు. దీనికిప్రతిమున్నను వారుగూడ, తటస్థులుగనుండుట సహజము. ప్రభుత్వసభ్యులందఱును త్రాగుడు నిషేధమునకు విముఖులుగ నుందురు. ఇట్టిస్థితిలో, మద్రాసు శాసనసభవారిమాత్రము తీర్మానము నయినను గావించియుండుట గొప్పయనియేభావింపవలయును.

త్రాగుడును తగ్గించుటకు నిషేధమేసాధనమని, ఎక్సైజు కమిటీవారు భావించిరి. కాని తొందరగ నీపని జరుగవీలులేదని వీరు సూచించిరి. తొందరగ ఫలము గలుగకున్నను, ఆదర్శము జేరుటకు ప్రయత్న మయినను జరుగవలయునుగద. దృఢసంకల్ప మున్నవారికి అసాధ్య మెద్దియునుండజాలదు. అయినను, బ్రయత్న మనలే చేయగూడదని విచారణసంఘమువారు సిఫార్సుజేసిరి. ఇంతకన్నను అజ్ఞానమువేరుండదు. నిషేధమువలనగాని త్రాగుడు తగ్గదని చెప్పచు, అందునిమిత్తము కృషిసలుపవల దనువారి నేమనవలయునో తెలియకున్నది. వీరినినడచాలునని, ప్రభుత్వమువారును సంతసించిరి. నియమితకాలములో త్రాగుడును నిషేధించుటకు సాధ్యపడదని వీరుసూచించిరి. ప్రజలత్రాగుడుఅలవాటులలో భేదము కలదట. త్రాగుడు నిషేధముగూర్చి రాజధానిలో భిన్నాభిప్రాయములు కలవట. ఇంతియగాక, ప్రతి ప్రదేశమునందును మద్యము సులభముగ దొరకునట. అందుచే, త్రాగుడు భరింపరాని ఉష్ణద్రవ మయినదప్ప, నిషేధముపనికిరాదని, ప్రభుత్వము వారు దెలుపుచున్నారు. వీరిహేతువాదన ఎంతని స్సారమో దెలుపనక్కరలేదు. హిందూదేశమునందు, వివిధమతములును త్రాగుడును నిషేధించినవి. ముఖ్యమతములగు హిందూ, మహమ్మదీయ మతములు త్రాగుడును దోసముగ పరిగణించుచున్నవి. కొంత కాలముక్రిందటివరకు, త్రాగి వచ్చినవారిని సంఘము నీచముగ భావించెడిది. ఇటీవల త్రాగుడుకు రానురాను పూజ్యతకలుగుచున్నది. ముఖ్యకారణము, అధికారులప్రోత్సాహమని తలంపవచ్చును. సంఘపు కట్టుబాట్లు ఖీణించుట యింకొక కారణము.

సర్ పాత్రోగారి రెటుల దలచినను, ఇప్పటికే త్రాగుడు భరింపరాని ఉష్ణద్రవమగుచున్నది. చెన్నపురివంటి ప్రధానపట్టణములో, పురమధ్యమున ఏవైపున జూచినను కల్లంగడులుండుటచే, మర్యాదస్థులు వీధులగుండ నడుచుటకు వీలు గలుగకున్నది. అల్లరులకు కారణముల నరసిన, త్రాగుడే ముఖ్యకారణమని గ్రహింపవచ్చును. ఇంకను అనేకనేరములకు త్రాగుడు అవకాశమిచ్చుచున్నది. ఇంతియగాక, బీదలెంత సంపాదించినను త్రాగుడుకు విశేషభాగమును వినియోగించుటచే, గర్భదరిద్రులుగనున్నారు. కుటుంబములు ఘోషిల్లుచున్నవి. త్రాగెడివారు ఇంటిని వంటినిగూడ గుల్లజేసికొనుచున్నారు. ఇంతియగాక, త్రాగుడువలన వ్యాధులనేకములు గలుగునని వైద్యులు చెప్పచున్నారు. ఆరోగ్యమున కిది వేరుపురుగుగ నున్నది. అటులయినను, ఆరోగ్యశాఖాప్రచారకులు త్రాగుడు

చెడుగులను గూర్చి బోధింపగూడదని, స్థానికస్వపరిపాలన మంత్రులగు కట్టడి జేయుట, కడువిచిత్రము. త్రాగుడు రివిన్యూను కాపాడుటయే ముఖ్యమని మంత్రులవర్గము తలచినట్లుల దోచును. ప్రచారమును బాగుగ నలుపవలయునని, పాత్రోగా రొకవంక జెప్పచుందురు. వేరొకవంక ప్రచారము సాగకుండ నడ్డుపడుచుందురు. వీరివైఖరి నిందునుబట్టియే గ్రహింపవచ్చును. త్రాగుడువలన ఇప్పుడు గలిగిన ఉపద్రవము చాలక, దుర్భరమగు ఉపద్రవము గలుగువరకు వేచియుండవలయు ననుటకన్న విపరీతము వేరుండదు. ప్రజ్ఞాలెవరయినను ఉపద్రవమును మొదటనే త్రుంపివైచుటకు ప్రయత్నింతురు. అది పెచ్చు పెరుగువరకు వేచియుండరు. సర్ పాత్రోగారు మాత్రము ఉపద్రవము మితిమీరువరకు వేచియుండవలె నని హిత మొనగుచున్నారు.

పాత్రోగారివాద మింతటితో సరిపోలేదు. మరియొక పేతువును వీరు కనుబటచుచున్నారు. ఇదియే నిజమగుచో, త్రాగుడును నిషేధించుట కెన్నటికిని సాధ్యపడదు. త్రాగుడును ఒక్కరాష్ట్రములో నిషేధించిన చాలదట. అన్ని రాష్ట్రములలోను అన్ని సంస్థానములలోను గూడ త్రాగుడును నిషేధింపవలయునట. త్రాగుడుసమస్య రాష్ట్రీయసమస్య మాత్రమే గాదనియు, సామ్రాజ్యసమస్యమాత్రమే గాదనియు, ఇయ్యది అంతర్జాతీయసమస్యయనియుజెప్పి, పాత్రోగారు భయపెట్టుచున్నారు. వీరియుద్దేశ్యము ప్రకారము, ప్రపంచమంతయు యీ సమస్యను పరిష్కరించువరకు, మద్రాసు రాజధాని కనిపెట్టుకొని యుండవలసి వచ్చును. పాత్రోగారివాదము నిజమని ఎంచినను, ప్రతిరాష్ట్రమును తనధర్మమును నిర్వహించినగద, దేశమంతయు బాగుపడుట? ఒక్కొక్కదేశమే సంస్కరణమును కొనసాగించుచో, ప్రపంచమంతయు కొనసాగించును. మంచికార్యము నొకరుచేసినచో నింకొకరును ఆమార్గము నవలంబింతురు. ప్రతివారును, ఇతరులకొరకై వేచియుండుచో, ఏపనియు నెరవేరజాలదు. అమెరికాలో సాధ్యపడిన మద్యపాననిషేధము హిందూదేశములో సాధ్యపడదని నమ్మవీలులేదు. ఏలనన, దేశాభిప్రాయము త్రాగుడు నిషేధమున కనుకూలముగ నున్నది. శాసనసభ లన్నిటిలో నీవిషయమై ప్రతిపాదించెడి తీర్మానములే నిదర్శనములు. మతబద్ధులగు హిందువులును మహమ్మదీయులును త్రాగుడును మానుకొనగలరు. త్రాగుడుకలవాటుపడినవారుగూడ, దానిని దోసమనియే భావించుచున్నారు. సరియగుప్రచారము జరిగినచో టులనెల్ల త్రాగుడును మానివైచుటకు ప్రజలు సంసిద్ధులయిరి. ఎట్టిబలవంతము లేకనే, వారిందుకు ప్రతినిధులైకొనిరి. సంస్కర్తలప్రయత్నములకు ప్రభుత్వమువారు తోడ్పడుచో, హిందూదేశమునందును, అందు ముఖ్యముగ మద్రాసురాజధానిలో త్రాగుడు నిషేధము సులభముగ కొనసాగితిరును. కాని, లేనిపోని అభ్యంతరముల జెప్పి, మంత్రులవర్గము వారు సంస్కరణము కొనసాగకుండ జేయుచున్నారు. సర్ పాత్రోగారిదివరకు విధిలేక, తమ చేతులనెవరో కట్టివైచినట్లుల బలికిరి. తమనిస్సహాయతను, అసమర్థతను కనుబటచిరి. అట్టితరి, మంత్రులవారికి రాజీనామానిచ్చి పాత్రోగారు తమ

స్వేచ్ఛను కాపాడుకొనియుండవలసివది. అందుకు మారుగ, వారు తమయందోగమును విడువక, మద్యసంస్కరణము నాటంకపరచుట భావ్యమేమాత్రము గాజాలదు.

నిజమగుకారణమును, ప్రభుత్వమువారు తమ ప్రకటనమందు చివరకు జెప్పిరి. ముఖ్యమగు యిబ్బంది ఆర్థికపుటిబ్బందియట. క్రొత్తరాబడి మార్గములు కనుపించువరకు మద్యపురాబడిని తగ్గించుటకు వీలులేదట. కాని, రాబడిమార్గములు మున్ముందెటుల లభించును? దుష్టపురాబడిని తగ్గించిన పిమ్మట, అనవసరమగు ఖర్చులను తగ్గించుకొనవచ్చును. ఇతరమార్గముల నాలోచింపవచ్చును. కాని, నష్టము భర్తీయగువరకు త్రాగుడుసంస్కరణము జరుగగూడదనుట విపరీతవాదము. త్రాగుడు తగ్గుచో, నేరము లనేకములు తగ్గకమానవు. ప్రజల దారిద్ర్యము చాలవరకు తొలగవచ్చును. దేశమున కెన్నియో లాభములు గలుగును. వానివలన నష్టము భర్తీ గాకమానదు. నష్ట మొకవేళ భర్తీగాకున్నను, త్రాగుడువలనజనులు పాడైపోవుచున్నపుడు, దానిని నివారించవలదా? రివిన్యూ విషయమునాలోచించుచునూరకుండవలయునా? వైద్యులరాబడికి నష్టము గలుగునని, రోగకారణములను నివారించగూడదనువా రుందురా? న్యాయవాదులకును, కోర్టులకును నష్టము గలుగునను కారణముచే, ప్రజల పోరాటములను తగ్గింపగూడదా? పంచాయతులను నెలకొల్పగూడదా? ఇట్లులే ప్రజలస్థితిని పాడుజేయుచున్న త్రాగుడును మాన్పుటకు, రివిన్యూ తగ్గుననుకారణముచే ప్రయత్నింపగూడదా? ప్రజలీకనయినను జన్మిస్తుమంత్రుల పరిపాలన వైఖరిని గ్రహించుట యవసరము. త్రాగుడునిషేధ మటుండ, లోకలు ఆప్షనుపద్ధతినియినను ప్రోత్సహింపరుపగూడదని ప్రభుత్వమువారు సూచించిరి. లోకలుఆప్షననిన మ్యునిసిపాలిటీలలో ప్రజలు వలదనిన చోటుల కల్లంగడులను స్థాపించుండుట. ప్రజల కీ మాత్రము స్వాతంత్ర్యము నిచ్చుట కయినను వీలులేదా? లోకలు ఆప్షనుపద్ధతిని దూరదృష్టి గలవా రనేకు లామో దించియుండిరి. పోనీ, కల్లంగడులసంఖ్య నయినను తగ్గింపరాదాయనిన, అదియు వీలుపడదని ప్రభుత్వమువారి యుద్దేశ్యము. రాత్రి ఎనిమిదిగంటలకు పిమ్మటి కల్లమ్మగూడదను ఏర్పాటు గలదు. ఇందువలన నష్టముగలుగుచున్నదనియు, కల్లమ్మడికాలమునువిస్తరింపజేయవలయుననియుప్రభుత్వమువారు గోరుచున్నారు. కలుద్రావుటకు ఇంతకుపూర్వము కన్నగూడ నెక్కువ ప్రోత్సాహము గలుగకమానదు. బాంబాయిలో నమలులోనున్న రేపనింగు పద్ధతిగూడ వీరికి సరిపడలేదు. లైసెన్సింగు పద్ధతి యొక్కటియే వీరికి సరిపోవును. ఇంకను కల్లుభరను వృద్ధిజేయుటలాభకరమనివీరితలంపు. మద్యపురాబడిఎక్కువయినకొలదియు, త్రాగుడు తగ్గునను వాదమును వీరింకను మానుకొనలేదు. ఈవాదము నిస్సారమని పలుమారులు రుజువుచేయబడెను. ఇందువలన త్రాగుడు తగ్గిననిదర్శనము గానరాదు. ప్రభుత్వమువారు చేయదలచిన సంస్కరణము లైసెన్సింగు బోర్డులను స్థాపించుట. ఈబోర్డులు సలహా సంఘములుగ మాత్రము బనికీవచ్చును. వీనికి అయిదవవంతుకన్న షాపులను తగ్గించుట కధికారము

లేదు. బోర్డువారల సలహాలను ఎక్సైజు కమిషనరుగారు మార్చవచ్చును. చిన్న మ్యునిసిపాలిటీలలో, కలెక్టరుగారు బోర్డుల తీర్మానములను నిరాకరింపవచ్చును. ఇట్టి బోర్డులవలన నిసుమంతయు లాభముండజాలదు. ఆర్. వీరయ్యగారు ఫిబ్రవరి నెలలో శాసనసభలో ప్రతిపాదించిన తీర్మానము ప్రకారము, నిమ్న జాతులు వారి పల్లెలకు రెండుఫర్లాంగులలోపల కల్లంగడులను పెట్టగూడదు. ఈతీర్మానము శాసనసభవారిచే సంగీకరింపబడెను. దీనిని ఆచరణలోనికి దెచ్చుటకు వీలులేదని, ఎక్సైజు కమిషనరుగారును, ప్రభుత్వమువారునుగూడ నిర్ణయించిరి. జన్మిస్తుపరిపాలనము ముగియునమయమున, సర్ పాత్రో మంత్రుగారు మద్యపాననిషేధము అసంభవ మని నిరూపించిరి. ప్రజలసాభాగ్యమును జన్మిస్తువర్గమువారు పాటింపరనుటకు ఇంతకన్నను వేరునిదర్శన మేమిగావలయును? ఎన్నికలకు ముందరప్రచురింపబడిన ఇట్టిప్రభుత్వపు టుత్తరువుబట్టియే, జన్మిస్తువర్గమునకు రాబోవు శాసనసభలో చోటు లేకుండజేయుట యత్యవసరమని, వోటరులు గ్రహింపవలయును.

వ్యవసాయసంఘమువారు

వ్యవసాయసంఘవిచారణ సిమ్లాలో నిన్నటి దినము ప్రారంభమయ్యెను. అధ్యక్షులగు లిక్విల్తోగో ప్రభువుగారు ప్రారంభోపన్యాసము నిచ్చిరి. రయితే, హిందూదేశపు ఆర్థికసంపదకు మూలాధారుడనియు, సాంఘికరాజకీయజీవితమునకు రయితేజీవితము ముఖ్యమనియు, రాజప్రతినిధిగారు దెలిపినవాక్యములనే వీరును ఆమోదించిరి. కాని లాభ మేమి? రయితుకు సంబంధించినముఖ్యప్రశ్నలను విచారణసంఘమువారు విచారింపబోరు. వ్యవసాయపరిశోధన కయినను వీరుగడంగరట ఇనుపనాగళ్ళతోరయితు కడుపునిండునా? లండను పై ముప్పై త్రిక యీ విషయమైవ్రాయుచు, వ్యవసాయసంఘమువారిని భూమి ఒడంబడికలు మున్నగు వ్యవహారములను నిర్ణయింపగోరుట పాడిగాదని, దెలిపెను. వ్యవసాయసంఘాధ్యక్షు డెటుల తలచినను, రయితులుమాత్రము ఈ విచారణవలన విశేషలాభము గలుగునని తలంపజాలరు. ప్రజలు స్వపరిపాలనముగోరుచుండ, వారి కక్కరలేని వ్యవసాయవిచారణసంఘము నిచ్చిన లాభ మేముండును?

పంజాబుశాసనసభ - రాబోవు ఎన్నికలు

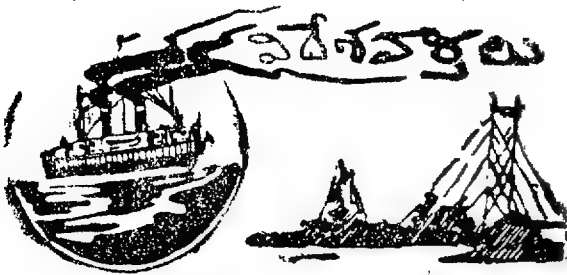
పంజాబురాష్ట్రీయకాంగ్రెసుకమిటీ

వర్క్రింగుకమిటీ తీర్మానము

లాలా మ్యామ్లాల్, డాక్టరు నత్యపాలుగార్లు
అభ్యర్థులుగ నియమింపబడిరి

లాహోరు, ఆక్టోబరు 11:—పంజాబు శాసనసభ అభ్యర్థిత్వమునకు డేరు ఉపసంహరించుకొనిన పండిత శివరామ్ శర్మగారి స్థానే రోధకునందు అడ్వోకేటుగ నున్న లాలా మ్యామ్లాల్ గారిని, లాలా గిర్రలాల్ గారి అసహృది తొలగింప నందున వారిస్థానే పంజాబు కాంగ్రెసు కమిటీ కార్యదర్శి డాక్టరు నత్యపాలుగారిని స్థానిక శాసనభాగ్యర్థులుగ పంజాబురాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు వర్క్రింగు కమిటీ నియమించెను.

(ఆ. ప్రె.)

పెయిసలు రాజు

యూరపు పయనము

సార్వభౌమనితో మాట్లాడుట

లండన్, అక్టో. 9:—పాదజాతి రాజాకొడుకు పెయిసలు రాజుతో సార్వభౌమముడు మాట్లాడెను. ఒక అరగంట మాట్లాడిరి. కమాండర్ పిట్ అతడి ఆర్డరు ఆఫ్ పెంటు మెకేలు అందు పెంటుబార్ని బిరుదునునిచ్చిరి పెయిసలు రాజాకు. పాదజాతి ప్రభుత్వమును గుర్తించినందులకు సార్వభౌమని బ్రిటిష్ ప్రభుత్వమునకు అరబ్బీ భాషలో వందనములర్పించిరి. ఇంగ్లండులో తాను హాయి కాలము గడిపినందులకు సంతసించిరి.

మంగళవారము హాండుకు బయలుదేరును పెయిసలు గారు అచట ఆ దేశపు రాజితో మాట్లాడును. తరువాత ప్రాంసుకేగి అన్యతని సందర్శించును.

సార్వభౌమదంపతులు

బాల్కన్లనుండి లండను తిరిగివచ్చిరి. 70 సంవత్సరముల వయసుగల రైలు డ్రయివ్వునులో సార్వభౌమని సందర్శించి 50 సంవత్సరములు ఒక్కప్రమాదము లేకుండ సార్వభౌమలు బోవురైల్వేను నడిపితిమనిరి. సార్వభౌమడు వారి నభినందించెను.

ఆంగ్లో చీనాసంబంధములు

ప్రతికూల బ్రిటిష్ బహిష్కరణము అంతరించుట
లండన్, అక్టో. 9:—రేపటినుండి స్పష్టముగ ప్రతికూల బ్రిటిష్ బహిష్కరణము అంతరించునని క్యాంటను గణింప ప్రకటించెను. సమ్మె పికిటులు హంకాంగు నౌకల రాక పోకలకు అడ్డురాదు.

బొంబయి మిల్లులను కొనుట

ఇంకను నిజములేలేదు

ఒసాకా, అక్టో. 9:—ఇండియా ప్రతిమిల్లులను జపానువారు కొన్న పంగతి నిజము లేలేదు.

ఇండియాలో ఈజిప్టులో

స్వాతంత్ర్యములేని ప్రజలు

లండన్, అక్టో. 9:—మార్షెల్లో జరుగు కార్మిక సభాకార్యక్రమమున 7 తీర్మానములున్నవి. సంపూర్ణ స్వయంస్థాయము సామ్రాజ్యమునుండి విడిపోవు హక్కు గూడ దానితోపాటుండుట పాలితులకు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము నిచ్చుట మున్నగు తీర్మానములున్నవి. దేశీయులకు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమునిచ్చి భూమికి హక్కులను గలగజేసి స్వపరిపాలనము వచ్చెదమని వచ్చే కార్మిక ప్రభుత్వము అభయమియవలెనని శూచనము గోరుచున్నది. ఇండియా, ఈజిప్టు, దక్షిణ ఆఫ్రికాలో పాలితులలో తిరుగబాటు గల్గుట మంచిదేయని వ్యాండ్స్ వర్త్ అభిప్రాయము. వీరందఱును ఒకే ఆశయములకు పోరాడుచున్నారు. వీరికి రాజకీయ పారిశ్రామిక విముక్తిని గలగజేసి తీరవనుని ప్రతిపద్యెను. ఈ వ్యాండ్స్ వర్త్ పక్షము వారు కార్మిక పక్ష సమావేశము గావలెనని అబ్బిలరీ పక్షమువారినిరి. బ్రిటిష్ సామ్రాజ్యము బలత్కారముగ అధికారమును చెలాయించి స్వలాభము నిమిత్తము పనిజేయుచున్నారను అందుచే సామ్రాజ్యకాంక్షను పూర్తిగ అడ్డుకొని ఈ దేశములందున్న ప్రజలకు సామ్రాజ్యమునుండి గూడ విడిపోవు అధికారమును సంపూర్ణ స్వయంస్థాయనూత్రము వచ్చునటుల పొందవలెనని అబ్బిలరీ పక్షము వారు రనుచున్నారు.

సోవియటు నాయకులలో భిన్నా భిప్రాయము

ప్రతిపక్షులను శిక్షించుట

మాస్కో, అక్టో. 9:—ప్రతిపక్షులలో కొందరు క్రమశిక్షను తప్పిరని బ్రూట్స్కి జనోపిత్త పీటా కాపుగార్లపై అపరాధమును విధించుటకు ఆలోచించెదరు.

ఇంగ్లండులో నాటక విమర్శకులలో ప్రసిద్ధిగాంచిన వాల్క్విలీగారు చనిపోయిరి.

హోమో జోలర్ ఆస్తి

ని గూర్చి కొలును ప్రషియా పార్లమెంటు అంగీకరించెను.

బొగ్గు పరిస్థితులు

నేషనల్ మనుష్యులను తీసివేయు సమస్య

రగ్జీ, అక్టో. 9:—గనులనుండి నేషనల్ మనుష్యులను దీసివేయుదని ప్రతినిధి సభవారు నూచించిన విషయమును గనులపనివాండ్ల జిల్లా సంఘములు అంగీకరించినది తేనిది వచ్చే గురువారమునకుగాని డెలియదు. ఈ నూచనము ఏమియు జేయుటకు వీలులేక నిరాశజెంది చేయుచున్నారని విమర్శించుచున్నారు. ఒకవేళ దీని నవలంబించి రనుకొన్నను దానివలన ఫలితము కన్పించదు.

చాలామంది నేషనల్ మనుష్యులు గనుల పనివాండ్ల సంఘమునకు జేరియున్నారు. వారు గనులను విడిచిబెట్టి వచ్చెదరనుకొనుటకు వీలులేదు.

ఒకవేళ వీరు నిలిచిపోయినను ఆపని సాగుచునే యుండును. దాని కభ్యంతరముండదు.

లీస్టర్లవారి తీర్మానము

లండన్, అక్టో. 9:—లీస్టర్లవారి గనులపనివాండ్లు సమ్మెను అంతరింపజేయుటకు నిశ్చయించుకొనిరి. లీస్టర్లవారి గనులపనివాండ్లు అవుడే నూటికి 60 మంది పనిలో ప్రవేశించిరి.

ఇంగ్లీషు ఛానలులో తుపాను

నౌకల కభ్యంతరము గల్గుట

రగ్జీ, అక్టో. 9:—నారాంతమున ఇంగ్లీషు ఛానలులో తుపాను పీచెను. సముద్రము కల్లోలముగ నుండెను.

కన్నాటు రాకొమారుడు హార్టి జాగునేనాని కర్నలు అమెరికాను పోషప్రభువు బోతాసతి యున్నగువారపుడు బోవుచుండిరి. వారికి చాల అసౌకర్యముగ నుండెను. బాల్కన్లలో ప్రవేశించగనే గట్టెక్కినది నౌక. అరగంటయినపిదప నౌక మరల నీటిలో ప్రవేశించి పయనముజేసెను. నౌక పాడు గాడెను.

పొగయోడ అంటుకొనుట

లండన్, అక్టో. 9:—కలకత్తానుండి లండనుకు బయలుదేరిన సిటీ ఆఫ్ క్రిస్టియనా నౌక అంటుకొనెను. ప్రయాణికులు లేరు. జనపసార, తేయాకును గొంపువులందు. కుక్రవారమునాడు డోమంటుడగ్గర నౌక అంటుకొన్నట్లు కనుగొనిరి.

కీ॥ శే॥ నర్ ఏషి ఆక్రండు

రగ్జీ, అక్టో. 9:—విద్యాధిక్షులలో పేరెన్నికగాం దిన వారిలో నొకరును, గ్లాడ్స్టన్ పరిపాలననుతో సంబంధమున్నట్టియు సర్ ఆర్థర్ ఆక్రండుగారు 80 వ సంవత్సరమున చనిపోయిరి.

అమెరికాలో ప్రతిధర పడిపోవుట

విచారణసంఘము

వాషింగ్టన్, అక్టో. 9:—నూడిడ్ అధ్యక్షులు ప్రతిధర పడిపోవుటనుగూర్చి విచారించుటకు ప్రభుత్వాధికారులున్న ఒక సంఘమును నియమించిరి. ఏమి చేయవలసినది వీరు నిర్ధార్య జేసెదరు.

తంజీరుభావి ప్రతిపత్తి

స్పెయిను తనకోర్కె చెల్లవలెననుట

మార్సిడ్, అక్టో. 9:—స్పెయిను ప్రధానామాత్యుడీ తంజీరు విషయమును అంతర్జాతీయ రాచకీయములతో జేర్చినట్లు నర్పుటనుండి స్పెయిను తనహక్కు చెల్లవలెననే పట్టుబట్టుచున్నది. ప్రస్తుత ప్రతిపత్తి మొరాకోలోనున్న స్పెయిను ప్రదేశమునకు ముప్పునుచున్నారు. కాని సమయమునకే వేచియున్నారు. అంతర్జాతీయ ప్రదేశముపై అందరి దృష్టిని నిగిడించుచున్నారు.

యూరపులో బొగ్గుకట్ట

బ్రిటిష్ బొగ్గుగనులపనివాండ్ల తగవులను

లండన్, అక్టో. 9:—బ్రిటిష్ గనులపనివాండ్ల తగవులనుచే యూరపులో బొగ్గునకు కట్ట జట్టినది. కలప దొరకుట కష్టముగ నున్నదట. అచట ఏమియు దొరకడనే భయపడుచున్నారు. ఇంతవరకు గనులపనివాండ్ల తగవు పరిష్కారము త్వరలో జేలననుకలంపుతో వర్తకులు బొగ్గును కొనుట లేదు. నవంబరు బల్వాడాకు వీలులేదట. ఆ తేదీ దాటిన పిమ్మట ఇచ్చెదమనుచున్నారు.

టన్ను 1 కి 54 పిల్లెంకుల చొప్పున అమెరికాకు 5000 టన్నులు గావలెనని వ్రాసిరి. ఇటీవల కేపు రెండింకలగుటచే మరింత కష్టమైనది.

ప్రపంచమును త్రొక్కుడు

బండిమీద చుట్టినచ్చుట

ప్యారిస్, అక్టో. 9:—పార్సీ స్కృతులు మాస్టరు దావారు బొంబయినుండి ప్రపంచమునంతను త్రొక్కుడు బండి మీద చుట్టినచ్చుటకు ప్రయత్నించుచున్నారు. ఇది చాల ఆశ్చర్యకరముగనుపని. సహారా ఎడారినిదాటి లాగానుకు బోవుచున్నారు. నీళ్లులేని దేశములో 450 మైళ్లు పయనము జేసిరి. 17 కోజాలు బట్టినది. బొంబయినుండి వదలిన దాదిగ 12500 మైళ్లు పయనము జేసిరి.

వెండిధర పడిపోవుట

ప్యారిస్, అక్టో. 9:—వెండిధర పడుటచే ఫ్రెంచి బ్యాంకువారు వెండి బంగారును కొనుట మానిరి 11 తేదీనుండి.

స్టిన్ వ్యాపారము

కుటుంబవ్యాపార పునర్నిర్మాణము

అమెరికాలో ఏర్పాటులు

బెర్లిన్, అక్టో. 9:—స్టిన్ కుటుంబమువారికి అమెరికాన రక్తసంఘమువారు 28000000 డోలరుల నప్పిచ్చుటకు ఏర్పాటులు పూర్తి అయినవి.

అమెరికా సంఘమువారిచ్చు ఋణమును మొదట బెర్లిన్ బ్యాంకులకు స్టిన్ కుటుంబ మియవలసిన బాకీక్రింద 80000000 మార్కుల అప్పుక్రింద జమకట్టెదరు.

ముస్సోలిని చాంబర్లను సంభాషణ

తురుష్కపత్రికలు

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతరి)

లండన్, అక్టో. 9:—ఇటీవల జరిగిన ముస్సోలిని చాంబర్లను సంభాషణములనుగూర్చి విస్తారముగ తురుష్కపత్రికలు వ్రాయుచున్నవట. ఇటలీ మరల పూర్వము తనకున్న ప్రదేశములపై పలుకుబడిని సంపాదించుటకు ప్రయత్నించుచున్నదని సంచలనమును కలగజేయు వార్తలు అండనునుండి తెలియుచున్నవని పత్రికలలో ప్రాముఖ్యమును వహించుచున్నవి. కాని వ్యాఖ్యానములు కొద్దిగనేయున్నవి. చాలవరకు నమ్మకీనవిగావు. ఈ వదంతులు ఉత్త అబద్ధమని ఇటలీ రాయబారి డెబువుచున్నాడు. ఆంగ్లో రా మట్టుప్రక్కలను అక్టో. 9వ సంవత్సరపు ఏర్పాటులు ప్రారంభమైనవని పత్రికలు వ్రాయుచున్నవి. కెమలు పాపాగారున్నారు. అచట ముస్సోలినిగారు సంవత్సరారంభమున బ్రిహత్లో ఇచ్చిన యువశ్వాసము తురుష్కల సైనిక సమావేశము తదితర ప్రయత్నములు ఒకేసారి జరిగెను.

కలకత్తా, ఆగ్స్ట్ 11—నేను లిట్టెక్ దేవి జీవించి.
యోను లేదీ దేవిని బుల్డోర్ లిట్టెములతో కత్తిముగ్గపాడి.
మనెనెను. (ఆ. (పె.)

న్యాయస్థానవార్తలు

మలబారు బ్యాంకు కేసు

మలబారు బ్యాంకు కేసునం దీ దినమున హైకోర్టునందు న్యాయమూర్తి వి. వి. శ్రీనివాస ఆయ్యంగారియందు వాదప్రతివాదములు జరుగుచున్నవి. మలబారు బ్యాంకు 1916 సం॥ స్థాపింపబడినది. 1921 సం॥ నీ బ్యాంకు దివాలాదీసెను. డండికరు గారును మరికొందరును ఈ బ్యాంకునకు లెక్కదేబరులుగ నియమింపబడిరి. వీరు బ్యాంకు లెక్కలను తనిఖీచేసి బ్యాంకు డైరెక్టరులు ఘోషించు లక్ష రూపాయలకు పైగా డైరెక్టరులపరిహార మొనగవలయుననియు దావా తెచ్చిరి. కొన్ని వత్సరములలో బ్యాంకునకు లాభము రాలేదనియు లాభము రాకపోయినను లెక్కలను సృష్టించి లాభము వచ్చునట్లు ప్రకటించి మూలధనమునుండి లాభములు పంచిపెట్టెదని ఆఫీషియలరీసేసరు ఆరోపణ విచారణ జరుగుచున్నది.

ఆంగ్లో హైందవయువతి హత్య

పోలీసువారి సాక్ష్యము

నేటి విచారణ

గాన్సాల్స్ తన ఆంగ్లో హైందవుడు మిల్లీ ఫిర్రే డ్యు ఆను కిరి సం॥ ఆంగ్లో హైందవ యువతిని హత్య గావించిన నేరములో నేను జూరీలైన పోలీసుకోర్టు భగవంతుం గుప్త గారి ఎదుట మరికొందరు సాక్షులు విచారింపబడిరి.

మొదటగా గేటుకిపరు సులేమానుషేర్ సాక్ష్యము సంగమమై 16-వ తేదీ మాజీకంపెని గేటువద్ద దూర్బాటిపై నుండగ ఉదయము 9 గంటలకు "పట్టుకో, పట్టుకో" అని రైలువే గేటుపైపునుండి కేకలు వివచ్చెననియు అంతటా నాచైపునకు వెళ్ళగ ముద్దయి చేత కత్తినిబట్టుకొని తిరిగి తిరిగి చూచుచు రక్తపువ్వుల లాగునధరించి పరుగెత్తుచుండెననియు ఆతని వెనువెంట మరి నల్లరు మనుజులు పరుగెత్తురనియు, వీరప తాను ముద్దయి ఒక పోలీసు స్టేషనువద్ద పలువురు ఆంగ్లో హైందవులతో గుర్తించుకొనియు బల్కెను. కొయిలోగారిచే సాక్షి క్రాసుపరీక్ష గావించబడి ముద్దయిచేతితో కత్తినిబట్టికొని పారి పోయెననియు, ముద్దయి వేసికొనియుండిన లాగుపై మోకాటి క్రిందుగ అరచేయివెడల్పుచ రక్తపువ్వు యుండెననియు బల్కెను. కొద్దివారి ఎదుట పోలీసుచే దాఖలుజేయబడిన ముద్దయి చొక్కాలాగును పట్టి సాక్షికి జూపెట్టి అందు రక్తపువ్వు లెచట గలవో జూపవలసినదిగ గోరిరి. సాక్షి ఆవస్థ్రములు చలవజేయబడియుండెనని బల్కెను. ముద్దయి పరుగెత్తుటయు, నలుగురు మనుజులు ముద్దయివెంటనంటి పరుగెత్తుటయు మాత్రమే జూచెనుగాను తానుగూడ ముద్దయి వెంటనంట లేదు. హత్యగావించబడిన యువతి బ్రతికియుండెనో గతించెనో గూడ చూచుటకు వెళ్ళియుండలేదు. అట్లుగావించిన తన ఉద్యోగ నిగ్రహణమునకు భంగము గలుగునని అట్లు గావించలేదని బల్కెను.

పోలీసుజవాను సాక్ష్యము

12:కి నెంబరు మత్తుసామి పిల్లె ఆను పోలీసుజవాను సాక్ష్య మొసంగుచు నెవ్రెంబరు 14-వ తేదీ ఉదయము రాయపురము మాడాకోవిలవద్ద దూర్బాటిపైనుండగ "దొరసాని చంపబడె"నని అరచుచు సుమారొక నూర్గురుప్రజలు రోడ్డుపై పరుగెత్తిరనియు, తానును వారితోగూడ హత్య గావించబడి ఫలదనకు వెళ్ళితినియు, అచట ఒక ఆంగ్లో హైందవ యువతి కంఠమునుండి రక్తము ప్రవించుచు క్రిందపడి యుండెననియు, ప్రక్కగ గొడుగు, టోపీ, సబ్బుపెట్టె యుండెననియు, తన చేతికి వచ్చులోగనే ఒక యూరోపియను మోటారులో వచ్చి యుండెననియు, ఏమియుదరునని తననారెడు ప్రక్షింపగ పడి యున్న దొరసాని ఇంకను సజీవముగనున్న దన అభిప్రాయము ముగిసి ఆసుకేరమును బండిలో ఎత్తికొని రాయపురం హాస్పిటలకు గొంపోయిరనియు, అచట డాక్టరు శరీరమును పరీక్షించి కారమునులు లేనటుల జెప్పెనని బల్కెను. అంతట శవము హాస్పిటల న్నార్తనచే నోకబల్పపై ఉంచబడినది. పిమ్మట ఇంపురు సబ్-మేజిస్ట్రేటును దర్శింపిరి. వీరప ఇన్ స్పెక్టరు, శవపరీక్షలు గావించబడి పోవు అధికారు, వచ్చునటుల పొందన

నబ్ ఇన్ స్పెక్టరు సాక్ష్యము

మార్చి 8 పోలీసుస్టేషను సబ్ ఇన్ స్పెక్టరు సయ్యదు హుస్సేను సాహేబు సాక్ష్యమొసంగుచు నిట్లు జెప్పిరి. నెవ్రెంబరు 14 వ తేదీ 9-50 గంటల చిత్తకారక నేను రాయపురం హాస్పిటలుకు బోగ, అచట ఆంగ్లో హైందవ యువతి శవమును గాంచితిని. విచారింపగ ఆంగ్లో హైందవుడొకడు హత్య గావించెనని తెలియగ వెంటనే ఇన్ స్పెక్టరు రంగన్నకు తెలిపానులో జెప్పితిని. అంతట రంగన్న 10-15 గంటల రాయపురము హాస్పిటలుకువచ్చెను. మోటారులో వచ్చిన కాల్తగువలన హత్య ఫలమును తెలిసికొని అచటికి వెళ్ళితిని. వీరప రంగన్న చెప్పిన విషయం ఫర్మాండసుతో గలసిపోయి ముద్దయిని అరెస్టుచేయుటకు వెళ్ళితిని. మోటారు మొదలగు ఫలములకు వెళ్ళితిమిగాని అచట సమాచారము తెలియలేదు. 1-15 గంటల వోల్టేజీఫిలో ట్రాములో బోవుచుండగ మునర్తయను నాతడు గన్పించి ముద్దయి నెంటు జేవియరు వీధిప్రక్కన బోవుచుండగ జూచితిని చెప్పెను. అంతట నూవర్తను వెంట గైకొని ముద్దయియొక్క సోపరిగృహమునకు వెళ్ళి విచారింపగ ముద్దయి బ్రాడ్యేప్రక్కగబోయెనని ఒకవృద్ధస్త్రీ జెప్పెను. జోన్సువీధిలో ముద్దయి మా మహోల్ షేరియరు ఇల్లుగలదని స్థూవర్త చెప్పగ తానా గృహమునకు వెళ్ళి అచట ముద్దయిని అరెస్టు జేసితిని అనెను. సాక్షి ముద్దయిదుస్తులను గుర్తించెను. మేజోక్టు లాగు యొక్క చివరభాగమును తడిసియుండెను. వీరప ముద్దయిని రాయపురము పోలీసు స్టేషనువద్ద విడిచి ముద్దయిగృహమును సోదా చేసితిని. ఇంటిలో కత్తిగాని ఉత్తరములుగాని ఏమియు లభింపలేదు అనిరి.

కొయిలోగారిచే సాక్షి క్రాసుపరీక్ష గావించబడి ముద్దయి మామగారి యింటిలోనికి తాను ప్రవేశింపగ నే ముద్దయి తనకడుగుగ వచ్చెననియు లాగు క్రింది భాగము మేజోక్టు తడిసియుండెననియు, ముద్దయి సాక్షులచే గుర్తించబడుటకు ముందు వేరుదుస్తులను ధరించియుండెననియు, రక్తపువ్వు క్కలు కొటులో ప్రక్కనే గన్పించెనని బ్రతికకపడలేదనియు, తనకు ముద్దయిసమాచారమును తెలివైన స్థూవర్త ఎవరో అంతకుముందు తాజ్జీనెంగననియు బల్కెరి.

మార్చి 2 స్టేషను సబ్ ఇన్ స్పెక్టరు పి. అమృతలింగం గా క్రిందివిధమున సాక్ష్య మొసంగిరి. నెవ్రెంబరు 14 వ తేదీ ఉదయము 9 గంటల ప్రాంతమున కొ-ఆపరేటివు స్టాన్సు నుంచి శ్రీనివాసరావు పోస్టులో పంపినవార్త నలన హత్యన సమాచారము తెరింగితిని. అంతట నేను నెక్టిలుమీదను, పర్మాండసు బస్సులోను హత్యగావించబడిన స్థూమకు వెళ్ళితిమి అచట రోడ్డుపై కొందరు జనులు గుడిచూడియుండిరి. ఒకచోట రక్తపువ్వు గాన్పించెను. కాని శరీరమునమాత్రములేదు. హత్యనెవరైనగాంచిరావని విచారణలు గావించితిని. రక్తముతోడడిగిన భూభాగమును త్రవ్వి ఆనుంటిని పరీక్ష జేపంపితిని. మరియదాను, కృష్ణపు, వారాయనామి, సులేమాను షేర్ సామూల్ గారి వా జూర్జుల ములను గైకొంటిని. ముద్దయి ధరించిన చొక్కాయందలి లోభాగమున రక్తమువలె గన్పించిన ఏడెనిమిది మచ్చలు గన్పించెను. లాగు క్రిందిభాగము తడిసియుండెను. బూట్లు లోభాగమున సన్నని పసుపురపు ఇనుక యుండెను. అని పల్కెరి.

కొయిలోగారిచే సాక్షి క్రాసుపరీక్ష గావించబడి ముద్దయియొక్క దుస్తులు పోలీసుస్టేషనులో మార్చబడినవి యు రక్తపు మచ్చలు కొటున కొకప్రక్క మాత్రమే గన్పించెననియు బల్కెరి.

వీరప కొద్దివారు నేటికి విచారణ ముగించిరి.

ఫిల్లీనుండి ఆసెంబ్లీ అధ్యక్షులు

ఫిల్లీ, అక్టో 11:— ఆసఫ్ అలీ (కాంగ్రెసు) శివవారాయణ్, రంగవిహారీలాలు, లక్ష్మణదాసుగారల నామినేషను క్రిందములు ఫిల్లీ క్యాన్సిల్టరు స్పీకుండి ఆసెంబ్లీకి నెవన్నుండి యన్. యల్ సూలేగారియెదుట నేడు చాఖులచే బిజెన.

కావలెను

విద్యాకో పరీక్షలో గలపొందిన వారొకరు 1 నవంబరు తేదీనుండి నెల 1 కి రు 30-0-0 ల వీరమునూన చేబ్రోలు విద్యాపరిషత్ మిడిల్ స్కూలులో తెలుగుపండితులుగా కావలసియున్నారు. యోగ్యతాపత్రములతో దరఖాస్తులు అక్టోబరు 20 తేదీలోగా యీ క్రిందిఅడ్రెసుకు పంపవలెను.

తైక్రటిరి, శ్రీ విద్యాపరీక్షతు, 8-10-26 చేబ్రోలు, గుంటూరు జిల్లా.

సాంఘిక వైషమ్యములు

అలహాబాదు రామలీలోత్సవ తగాయిదా

పండిత మదనమోహనమాలవ్యా, దొరతనమున కంపిన ప్రత్యుత్తరము

అలహాబాదు, అక్టోబరు 10:—అలహాబాదు రామలీలోత్సవ సందర్భమున సంయుక్త రాష్ట్రీయప్రభుత్వముయ్యచ్చిన తంకికి పండిత మదన మోహన మాలవ్యగారు ప్రత్యుత్తరము పంపిరి. జిల్లా అధికారులు నియమించిన రెండు వరకులలో నొక్కటియైనను రామలీలోత్సవ కమిటీవారు అంగీకరింపజాలరు. కాంతియు క్తముగ విధులవెంజడి హిందువులు ఉత్సవము జేసికొనుట కిట్టినిబంధనము విక్లిప్తి ప్రతిబంధకముగ నున్నదని యు, నిబంధనల విధింపుటకు సబబులేవనియు, నిబంధనలు హిందువులస్వేచ్ఛ నరీకట్టుచున్నవనియు పండితుడు తెలియజేసెను. అలహాబాదులో మశీదులయెదుట వాద్యముల నాపుట ఆచారముగ లేదు. అధమము బ్రిటిషు పరిపాలన ప్రారంభమైనప్పటినుండియు ప్రధానపుహాక్కగ అలహాబాదు హిందువులు అనుభవించుచున్న స్వత్వము ఆరికట్టుటచే జేసేటటు హిందువులు విక్లిప్తి విచారించుచున్నారు. హిందువులకు తెలియకుండగను, విచారణ సల్పకుండగను యిట్టిఉత్తరపు విధించి హిందువులస్వేచ్ఛ భంగపరచుట న్యాయముగాదు. న్యాయమైన హక్కుప్రకారము యీతగాయిదా సివిలకోర్టులందు బరిష్కరింప బడవలయునని అంగీకరించుచున్నను, రెండవసారి గూడ హిందువులు ఉత్సవమును జరుపుకొనుటకు లైసెన్సుల నిష్పింప నిరాకరించి రెండుపార్టీల తగాయిదాను జిల్లామేజస్ట్రేటు కొంచె విమంతులగు తీర్మానము గావించినట్లుజేసెను. ఉత్సవమును జరుపనిచ్చినచో తప్పకుండ పోరాటము సంభవించుననుట న్యాయముగాదు. జిల్లాఅధికారులు చాచకయ్యతో మెలిగి తగిన బందోబస్తుజేసినయెడ ఉభయసంఘముల మధ్య పోరాటము సంభవించినవకాశములు లేవు. పోలీసువారికి మద్దతు అయి కాంతిని గాపాడుటకు పండితుడు గౌరవనీయులగు వెయ్యినుండి వివిధ భటులు బంపెదనని చెప్పుచున్నాడు.

గవర్నమెంటు విధించిన రెండువరకులలో నొక్కదాని నైవస రామలీలోత్సవ కమిటీ అంగీకరించినయెడ తగాయిదా ముగియుటకు మారుగ ముందు మరి కొత్తతగాయిదాకు గారణమునని పండితుడు నుడువుచున్నాడు. వాద్యములతో ఉత్సవము మశీదులందుండి బోవుటచే మక్కువ సగౌరవపరచినట్లు అని తెలంచినయెడ తగాయిదాల కట్టితలంపే కారణమై ప్రాణనష్టమునకు హేతువగును. కాబట్టి యీవిషయమై దొరతనము క్రితలోచనము గావించవలయునని పండితుడు గోరెను. 12 వ తేదీవరకైనను ఉత్సవము జరుపుకొనుటకు దొరతనము లైసెన్సు నిచ్చినయెడ, రామలీలోత్సవము నానుగుదినములలో జరుపుకొనుటకు దారిజూపి వేసేటటు హిందువుల ఆచారమును గౌరవించినవారగుదురని ప్రాధేమపుహాక్కముగ పండిత మదన మోహన మాలవ్యగారు దొరతనమును వేడుకొనిరి (అ. ప్రె.)

రైలు ప్రమాదము

అమృతసరు, అక్టోబరు 11:— శనివారంరాత్రి రైలు పట్టాలు తొలపటవలన జరిగినప్రమాదమునగుర్చి యింకను విచారింపగా ఒక పెంకెండుక్లాసు ప్రయాణికుడు ఎస్. జ్ఞానసింహుగారికి బాగావెన్నెముకమీద దెబ్బలుతగిలెట్లు జేసినది. వారు రైలులోవస్తూ టిక్ట్టునుసాధి కేవలమును వినియోగము ప్రతిబోనున్నారు. ఇంతవరకెవ్వరకు చావలేదు. ఈ ప్రమాదము చిగురుబునుగూర్చి ప్రత్యేకము విచారించుటకు రైల్వేఅధికారులు యేర్పాటు జేసిరి. (అ. ప్రె.)

కలకత్తాగవర్నరు

కలకత్తా, అక్టో 11:— టిట్టును ప్రభువు సెలవునుండి తిరిగవచ్చి 10వ తేదీని ఉద్యోగమును మరల స్వీకరించినటుల కలకత్తా గెజెటు ఎక్స్ప్రెస్ ఆర్డినరీలో ప్రకటించబడినది. 10వ తేదీనుండియు గా|| సర్ హ్యూ స్టీవన్సుగారు ప్రభుత్వకార్యనిర్వాహకసభ్యత్వమునకు రాజీనామానిచ్చిరి. కార్యనిర్వాహకవర్గమునందు భారీవమ్మటవలన యియ్యార్డు హిల్ గారు తాత్కాలికసభ్యుడుగ నియమింపబడిరి. (అ. ప్రె.)

మహాత్మా గాంధీ జన్మదినోత్సవము

సీతానగరం సత్యాగ్రహశ్రమమున జరుపబడుట

(స్వకీయవిలేఖరి)

అక్టోబరు 2-న తేదీని సీతానగరము గౌతమీసత్యాగ్రహ శ్రమములో భాగస్వామియై ప్రదాయు యగు శాంతిసందేశమాత శ్రీ శ్రీ గాంధీమహాత్ములవారి 75-వ జన్మదినమహోత్సవము మనోహరముగ పలుపబడెను. ఆశ్రమమంతయు, జాతీయపతాక ములతోను, పచ్చని తోరణములతోను అలంకరింపబడెను. ప్రాతఃకాలముననే ఆశ్రమవాసులు స్నానమునర్పి, భారత జాతీయపతాకముకడ ప్రార్థనలు సల్పి, మహాత్ములవారి పటమును, వివిధపుష్పములతో సుందరముగ నలంకరించి, చేకొని, గీర్వాణాంధ్ర హిందీభాషలలోని జాతీయగీతముల పాడుకొనుచు, ఉత్సాహము వెల్లివిరియ నగరసంక్లిష్టమునకై గామము లోనికి జరిరి. అంత గ్రామవాసులగు పెద్దలుపిన్నలు, ఉత్సవమున కలసి, నగరముననున్న జాతీయ విద్యాలయముకడ కేగి అచట ఉత్సవంబునకై యుత్సాహంబున యెదురుచూచుచున్న బాలబాలికల సభాపకుల వెంటగొని, నగరమువలె సందుగొందులన్నంటి మహాత్ముని సక్లిష్ట మొనర్చి పరిసరమున నున్న రాజాపాలెమునకు జరిరి. అచ్చట మారేగి పురమధ్యమున నున్న రమ్యకొట్టునద్దనాగిరి. అచట ఆశ్రమసామకులగు శ్రీధాక్షరు సుబ్రహ్మణ్యముగారు మహాత్ముని ఖద్దరు సందేశమును గ్రామ స్థులహృదయము నాటున ట్లుపన్యసించిరి. అఖిలభారత చట్టా సంఘమున చేరినవారు నూలు బకాయియున్నచో త్వరగాపంపుడని హెచ్చరించిరి. తర్వాత మరల సీతానగరమునవచ్చి అచ్చటను చతుష్పథమునద్దను రాజాపాలెమునవలెనే యుపన్యసించిరి. పిమ్మట అందరును ఆశ్రమమునకు విచ్చేసిరి.

బహిరంగసభ

సాయంకాలము ౪ గంటలకు ఆశ్రమమున, గృహమధ్య చతురశ్రమంబున జాతీయ పతాకధ్వజ సన్నిధానమున నొక బహిరంగసభ జరుపబడెను. గ్రామవాసులేగాక ఫిర్యాదము ఖులు పలువురు సభకు విచ్చేసిరి. ఆ సభకు మహాత్ములవారే అధ్యక్షులు. మహాత్ములవారిపటము పరిమళపుష్పపరికోళిత మొనర్పబడి యొకపీఠమున నుంచబడెను. సభామంబున ఆశ్రమవాసులు కొందరును, ఆశ్రమగురుకుల విద్యార్థులును, నూలుబడుకుచు క్రావ్యముగు రాట్న గానమూలమున మహాత్ముని పవిత్ర ఖద్దరుసందేశమును నోరువిప్పకయే యుపన్యసించినాగిరి.

అంత ఆశ్రమమున ఖద్దరు కార్యక్రమమును నిర్వహించుచు వారగు శ్రీయుత జోష్యుల అప్పల రామమూర్తిగారు ప్రప్రథమమున మహాత్ముని జీవితసంగ్రహము నుడివి వారి ఖద్దరు మతత్వము విశేషముగ వివరించిరి. ఏ గ్రామమున క్రామము ఏటుంబమునకు కవరసమైన దాకుంబము ఏ ఫిర్యాదు ఆ ఫిర్యాద బట్టి తయారుచేసుకొనుట ముఖ్యమని హెచ్చరించిరి. వీరు ఆశ్రమము ప్రవేశించిన తర్వాత కొలదికాలములోనే ఫిర్యాదులు పలుగ్రామముల ఖద్దరు ఉత్పత్తికి వలయు యేర్పాట్లు ప్రశంసాపాత్రముగ గావించియున్నారు. వీరికి ఖద్దరు వందున్న "పిచ్చి" వర్ణనాతీతము.

తర్వాత శ్రీమద్దారి అన్నపూర్ణయ్యగారు మహాత్ముని నాయకత్వ మహిమనుసూచి యుపన్యసించిరి. ఆయన సంవత్సరమువిశ్రాంతి గైకొని యొకచో కూర్చున్నతరి ఖండభండాంతరములవారును, ఒక్కసారి తమదేశమునకు విచ్చేసి, తమ పవిత్రసందేశమిండ్లని ఆహ్వానింబులు వివిధదేశములనుండి వారి మణులు సహా సభ్యుత్తీయాత్ర చేసికొని ఒక్కసారి చూచిన ఒక్కసారి భాషించిన ఒక్కసారి నేవించిన పావనులమయ్యెదమను భాషములనచ్చిపుటలు ఇటీవల కొందరు నాయకులు "కింగ్ డ్రక్యుతా మూఢు"లై వారిని మరల రంగస్థలమునకు వచ్చి శతృత్వము వహింపుడని వేడ్కొనుటలు చూడ "ఆయన కేకము బాగ్మోలితోనే పోయె"ననువాదము నిస్సారమై ఆయన భారత స్వాతంత్ర్యసమర సంపాదకుడు లోకకళ్యాణకర్త కాగలడని నాజువు చేయుచున్నవని గంభీరముగ నుడివిరి.

పిదప శ్రీధాక్షరుగారు, మహాత్ముని గౌరవార్థమై జన్మోత్సవవారమున (10 వ తేదీవరకు) ఆశ్రమ వస్త్రాలయమున ఖద్దరు బీదలకు కొనుట కనువనట్లు చాకధరల యేర్పాట్లు గావించితిమి గాన యెల్లరును యీ వారములో విరివిగా ఖద్దరును గొని యీనాటినుండి విదేశప్రప్రమును పూర్తిగా బహిష్కరింపవలయునని హెచ్చరించిరి. అంత సభ ముగిసెను.

బీదలకు అన్నదానము

మహాత్ము డెవ్వరి ఆర్థనాదము రాట్నగీతములనుండి తాను వినుచున్నానని తెల్పినో అట్టి బీదవారికి ఆయన ప్రియతములగు పంచములకుసహా వేయింటికిపుష్పలము అన్నప్రదాన మొనర్పబడెను. అనిలుపేదలు కడుపునిండ భుజించి బీదల పాలిటికల్పతరు వగు మహాత్మునకు జయజయధ్వానములుసల్పుచు నేగిరి.

ఉత్కృష్టమైన ఓషధులవలన మాన్పు !!

జాంబక్

చర్మమును శీఘ్రములో వృద్ధిచేయును. చిగుము, చెమటకాయలు, తామర, విషమరుపు, చూలవ్యాధులు, వ్రణములు లోనిపుండ్లు మొదలగు వాటికి జాంబక్ ఆత్యద్భుతముగా పనిచేయును. అది పురుగుకాటు, కత్తి దెబ్బ, గాయములు, మంటలు, గోకుడుపుండ్లు, అడుగుపుండ్లు, మొదలగు వాటినిగూడ నివారించుటలో ఉత్కృష్టమైనది.

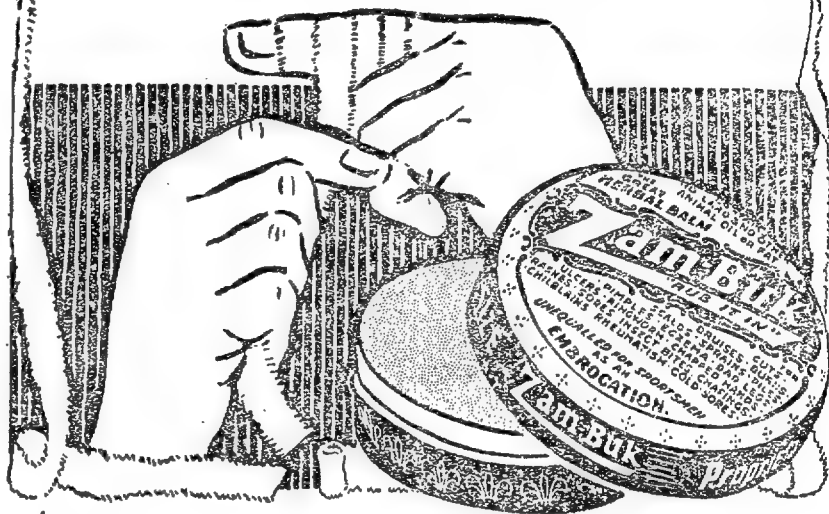
జంతుసంబంధమైన క్రొవ్వ చేర్చబడలేదు.

జాంబక్ శాస్త్రయుక్తముగా అపురూపమైన ఎక్కువసరగల మూలకలచే తయారు చేయబడినది. దీని పరిశుద్ధతకు గారంటీ చేయగలము. సాధారణ తైలములవలె దీనియందు, జంతుసంబంధమైన క్రొవ్వ, అపరిష్కృతమైన లోహములు చేర్చబడి యుండలేదు. నేడే ఉత్కృష్టమైన మూలకలచే తయారు చేయబడిన జాంబక్ను కొనుడు.

చిన్నపెట్టె రు 1-0-0

పెద్దపెట్టె రు 2-4-0

జాంబక్ ప్రతిమందుల దుకాణములోను దొరకును.

విజయవాడ:-

మిస్టర్లు దాదా అందు కంపెనీ, ఎల్లనేడు, మద్రాసు.

జన్మదినోత్సవపు కానుకలు

ఆశ్రమవాసులను పురప్రముఖులు కొందరును ఆశ్రమ వాడికిన నూలు మహాత్ములవారికి జన్మదినోత్సవకానుకగా పంపిరి. సర్వసంగపరిత్యాగియగువారికి ఆశ్రమవాసు లివ్వగల యుత్తమ జన్మోత్సవకానుక యదియేకదా!

గణములు:	
బ్రలి సుబ్రహ్మణ్యంగారు	508
తేతలి సుబ్బారావుగారు	5.6
పీసపాటి వెంకటసుబ్బారావుగారు	800
మద్దూరి అన్నపూర్ణయ్యగారు	280
సీతానగరం జాతీయ పాఠశాల పానుగంటివారు	3500
బ్రలి సుబ్బయ్యగారు	800
నులికొండ ఆదినారాయణగారు	400
వంగల సత్యనారాయణగారు	200
శ్రీమతి కామేశ్వరమ్మగారు	218
మా యతిరాజమ్మగారు	200
రామచంద్రుని వెంకటప్పగారు	80
మా సుభద్రమ్మగారు	820
జోగుల అప్పలరామమూర్తిగారు	200
చంద్రవల్ల హనుమంతరావుగారు	500
మానాప్రగడ వెంకటకృష్ణారావుగారు	78
లక్ష్మీకాంతంగారు	800
క్రొవ్వడి సుభద్రమ్మగారు	170
రుక్మిణి మాణిక్యముగారు	172
కలగ సత్యనారాయణగారు	416
పీసపాటి శేషపూర్ణమ్మగారు	80
మద్దూరి వెంకటరమణమ్మగారు	250
మద్దూరి కృష్ణమూర్తిగారు	100
నీరుకొండ వెంకట్రాజుగారు	225
,, పీర్రాజుగారు	225
ఆశ్రమగురుకులవిద్యార్థులు ఉపాధ్యాయులు	2500
	18278

ఇట్లు జయప్రదముగ మహాత్ముని జన్మదినోత్సవము జరుపబడినది. తగ్గించిన ధరలకు పరిశరగ్రామములందరు విరివిగా కట్టరు కొనుక్కున్నారు.

యలమంచిలి

(ఒకవిలేఖరి)

అక్టోబరు 6:- మాజిల్లా విద్యాకాళాధికారియగు మల్లారాజుశ్రీ శ్రీ జి. వి. సుబ్బారావు బి. ఏ. ఎల్. టి గారు మాయూరికి విజ్ఞేసియున్న సందర్భమున, విద్యావిషయముల గూర్చి పురజనుల కొకమహాపవన్యాస మొసంగిరి. గ్రామము లోని పెద్దలు, ఉద్యోగస్థులు మొదలగువారసేతులు సభకువచ్చి యుండిరి. మా జిల్లామునసబుగారు మల్లారాజుశ్రీ ఆదవి కొలను వెంకటగోపాలరావు పంతులుగారు అధ్యక్షత వహించిరి. ఉపన్యాసకులగు సుబ్బారావుగారుతేవి ఆంధ్రభాషలో గంభీరోపన్యాసమొసంగి, సభ్యుల నానందమున్నుల గావించిరి. విద్యావిషయమున వికాఖపట్టణమండలము చాలవెనుకబడియున్నదనియు, యీదుస్థి స్థితిలోనుండు ఉపాధ్యాయులు శక్తివం చనలేక విగులపాటువడి పని చేయవలయుననివారు చెప్పుచు యువకులకు సద్విద్యగఱపి వారిని దేశసేవకులుగ నొనర్చి తన్మూలమున తమదేశభక్తిని వెల్లడి చేయవలెననియు ఉపాధ్యాయులను ప్రోత్సహించిరి.

పిమ్మట వారు వికాఖపట్టణమున నవంబరులో జరుగనున్న విద్యావిషయిక సమావేశము, ప్రదర్శనమును గూర్చి విపులముగ ముచ్చటించిరి. ఈమండలమున విద్యవ్యాపింప జేయుటయు, ఉపాధ్యాయుల స్థితిని బాగుచేయుటయు, వారిలో వానికి సోదరభావములను పెంపొందించుటయు యీసభోద్దేశములని వారు వివరించిరి. దీనిని జయప్రదముగ నిర్వహించుటకు తగిన సహాయము నొనర్చవలసినదని యలమంచిలిపౌరులను కోరిరి. తరువాత సభలో ననేకతీర్మానము లేకగ్రీవముగ నంగీకరింపబడెను. ఈమండలసభను, ప్రదర్శనమును విజయవంతముగ నెరవేర్చు దోడ్పడుటకు యలమంచిలిలో పలుకుబడిగల పెద్దమనుష్యులను మొదలుగా చేర్చి యొకయువసంఘ మేర్పాటు చేయబడినది. తరువాత బాలభటులు జాతీయగీతమును కడురమ్యముగపాడిరి. అంతలో సభముగి సెను.

గుంటూరుజిల్లా ఎన్నికలు

(స్వతంత్రవిలేఖరి)

అక్టోబరు 10—గుంటూరుజిల్లాలో కానసభకు మూడు స్థానములు గలవు. అందుకు రి మండి పోటీ జేయుచున్నారు. వారి రాజకీయాభిప్రాయముల నీతిరున వ్యక్తముజేయుచున్నాము.

కాంగ్రెసు అభ్యర్థులు

1. పిల్లలమర్రి ఆంజనేయులుగారు

2. కోట జయరామరెడ్డిగారు

జస్తిను వర్గమువారు

3. పి. సి. యెస్. యతిరాజులునాయుడుగారు

4. జాగర్లమాడి కుప్పస్వామిగారు.

5. చెలసాని సత్యన్నారాయణచౌదరిగారు ప్రభుత్వమున స్వతంత్రవాదిగా నిలిచెదనని తెల్పి ప్రస్తుతము కుప్పస్వామి గారితో గలసి పనిజేయుచు వోటు సంపాదనకు గడంగుట చే జస్తినువర్గమువారి మనుష్యుడనవలసినదేగాని స్వతంత్రుడుగాడని రూఢియగుచున్నది. మీదుమిక్కిలి పేరు కాంగ్రెసు అభ్యర్థులు దొంగలు వారికి వోటుఇచ్చుట పాడిగాదని చెప్పట చాల విచారకరముగ నున్నది.

6. కుప్పరెడ్డిగారు. పేరు మొన్న గవర్నమెంటులో డెప్యూటీ సూపరింటెండెంటు ఉద్యోగమునుండి విరమించిన వారలు. ఔకావక్ స్వీకరించుటకు మునుపే నెలవుపెట్టి వోటు సంపాదనకై ప్రయత్నములు చేయుచుండిరి. పేరుయతిరాజులు నాయుడుగారితో కాంపెట్టు కుదుర్చుకొనిరి. సోదర వోటర్ మహాభయలారా యీ వృత్తినిగూర్చి బాగుగా నాలోచించి వోటాసగుట పాడి. ప్రభుత్వోద్యోగములోనుండి అందుపాలను కాఖలో పనిచేసి ఔకావక్ వుచ్చుకొన్న వారు ప్రజల తరపున నోరువిప్పి డైర్యముతో కానసభలో రెండుమాటలు పల్కుగలరా! అచట కుప్పలనలంకరించుటకా మనము ప్రతినిధుల బంపుట ప్రభుత్వమున కేలాటివ్యతిరేకముగా నుండినను రెడ్డిగారి ఔకావక్ భంగమువచ్చుచేమో యని వారికి భయముండక పోదు. అందుచే నిరంకుశప్రభుత్వమునకు వారు చెయ్యియిచ్చెదరు గాని యెదురొడ్డునని యూహించుట చాల పొరపాటు.

7. జి. సింహాచలముగారు. పేరు స్వతంత్రపక్షము తరపున నిలుచుండిరి.

పీరిని స్వతంత్రపక్షమువారు యీ జిల్లాలో నిలబెట్టలేదు. వారికివారే స్వతంత్రులని తెలుపుకొనిరి. పేరు ప్రస్తుతము జిల్లాబోర్డు కుపాధ్యక్షులుగానున్నారు. కమ్మవారికి పూర్తిబలమి లేకపోవుటచే జిల్లాబోర్డులో పీరికి ఈపదవి లభ్యమయినదిగాని బాధపడుచున్న మా గుంటూరుజిల్లా కమ్మవారు మరియొకరికి రెండవపదవి నిచ్చుట కలలోనివార్త. నాయుడుగారిని ప్రతిఘటించుటకు బ్రాహ్మణుడే పీరికిగావలసివచ్చెను. పేరు గొప్ప విద్యావంతులు గాకపోయినను నరసరావుపేటలో మునిసిపల్ ఛేక్మన్ పదవినిగూడ వహించియుండిరి. అచ్చటనున్న గలకత్తులతో పీరికిగూడ సంబంధమున్నది. పేరు నిలిచియుండుటచే కాంగ్రెసు యభ్యర్థికి బలము తగ్గననిభయమగుచున్నది. పేరునిలు యట కమ్మవారిపన్నాగము చాల గొప్పనాడుక గలదు. పీరిని ఎరిగినవారు జిల్లాలో చాలకొద్దినుండి గలరు. జిల్లాలోగల యే యుద్యమమునందును పేరు పనిజేసియుండలేదు. ఇదియన్నియు గ్రహించి శ్రీ సింహాచలముగారు ఉపసంహరించుకొనుట చాల మంచిదని పలువురయభిప్రాయము.

8. నెనకపల్లి రామస్వామిరత్నగారు. పీరిని ఎరుగని వారు జిల్లాలో లేరు. ఉత్సాహవంతులు. రాజకీయము వారికి రణరంగము. అనేకవక్తరములనుండి జిల్లాసభలో పనిజేసిన మేటి-వర్తకులు-పేరు కాంగ్రెసు ప్లేడ్జివిడ సంకేతముజేసియుండియు వారిచే నెన్నుకొనబడక పోవుటచే స్వతంత్రవాదిగా నిలువబడిరి.

కాంగ్రెసు అభ్యర్థులగుర్చి తెలియనివారు లేరు. శ్రీ యంత పిల్లలమర్రి ఆంజనేయులుగారు జగమెరిగిన బ్రాహ్మణులు. మహావక్తలు. రాజకీయపరిజ్ఞానముగల ధీమంతులు. గత కానసభాప్రవేశములో కుప్పస్వామిగారితో కలసి పనిజేసియుండిరి. అందులో వారికి ప్రభుత్వవిజయము కలిగెను. ఆ కాంపెట్ట ప్రకారము ఆంజనేయులుగారు పనిజేయలేదనియు అందు చేతనే కుప్పస్వామిగారు మూడవవారుగా వచ్చియుండిరినియు వారు అభిప్రాయపడుచున్నారు. అందుచేఆంజనేయులుగారిపై కమ్మవారి లో కొందరికి మాత్రము ఈ య పోహను గలిగించి కోపము రగుల్పజేయుచున్నారు. అప్పుడు రాజకీయ కక్షలమీద సమరము జరిగియుండలేదు. బ్రాహ్మణుల

ఆంజనేయులుగారు సింగిల్ వోటు జేయించుకొన్నారని కమ్మవారిలో కొందరికి గట్టినమ్మకము. అందుచే ఈ సమయమున వారికి సాయము జేయకూడదని వారు ప్రచారము జేయుచున్నారు. ఇది యెంత పొరపాటు పాతకమహాకాయము గమనింపవలసియున్నది. ఆంజనేయులుగారు కానసభలో ప్రజల తరపున నెట్లు కృషిజేసినది మనకందరికి తెలియును. కుప్పస్వామి నాయుడు ఆంజనేయులలో నెవరు ప్రజాహితముగా కృషిజేసినది లోకమునకు తెలిసియే యున్నది. తక్కినవారిరువురు జస్తినువర్గమువారితో జేతులుగలుపుకొని ప్రజలకు విరోధముగ కాననముల జేయుటలో వారిమాగవోటును దానముజేసిరి. సోదరులారా! ఈ మాడు ఛాయాపటముల తిలకింపుడు. స్వరాజ్యపార్టీకి విజయముచేకూరినగాని మనకేయిన రాజకీయముగా లాభముండదు. అందుకై జస్తిను వర్గమువారికి సమ్యక్తులనిచ్చుట చాల యపాయకరము. పానగల్లు రాజాగారుగూడ దక్షిణమున తన పార్టీవారి విజయముపై ననుమానపడు చున్నారు. కాని వారియోక ఆంధ్రలోకముపై గలదు. వారియోక నిరాశజేయుట మన భుజస్పృంధములపై నున్నది. కానసభలో శ్రీ ఆంజనేయులుగారు పత్యమార్పికి చేతోడువారోడుగానుండి ప్రజాసేవ జేసియున్నారు. అట్టివారికి కులభేదము పాటించక సర్వము సమ్యక్తులనిచ్చి కాంగ్రెసు సంస్థను విజయవంతము జేయుదురని తలచుచున్నారము. జయరామరెడ్డిగారి విజయము జిల్లాలో చాలమందికి తెలియదనుట నిశ్చయము. పేరు పిన్నవయస్కులు, నిరాడంబరజీవీతులు, అసహాయోద్యమకంఠారావము వారికర్ణపుటంబులబడకాలధీరునివలె రాజకీయరంగమున దుకి యాసంకులసంగరమున పనిజేసియుండిరి. పేరు వంగవోలు తాలూకాలో చీమకుర్తి వాస్తవ్యులు గొప్పభూస్వాములు. ప్రాణముల ద్యజించుటకు నిచ్చగించు ను గాని ప్రభుత్వము వారిలో నేకీ భవిం చి ప్రజా హితము నకు భంగముగా పని జేయ ననుచున్నారు. అట్టి కాంగ్రెసు అభ్యర్థికి మీరు మీవోటును యివ్వగోరుచున్నాము. ప్రభుత్వోద్యోగియగు కుప్పరెడ్డిగారికిని పీరికిని జాతీయాదర్శములయందు యెంతభేదము గలదో దయచేసి వోటర్లు గమనింతురుగాక. జస్తినుపక్షావలంబ కులగు కుప్పస్వామిగారి విజయముగూడ మనము కొంచెము తెలిసికొనుట యవసరము.

మీరు ప్రభుత్వమున కానసభలో ప్రవేశించినతరువాత కొంతకాలమువరకు జస్తినువర్గములో జేరియుండలేదు. కానసభలో పేరు ఎట్టిప్రవంగముల గావించియుండక పోవుటయే గాక ప్రజాహితమున కయినను సమ్యక్తుల నిచ్చియుండలేదు. అవసరమేకయే జస్తినువర్గములో జేరినారు నిజముగా గొప్ప భూస్వాములును, ప్రభుత్వమువారి సహాయ మవసరమవలసినవారను నయినను వారిఛాయలక్రిందనే కాలము గడపిరి. ఈ విషయము కమ్మవారికి తెలియకపోలేదు. కాని వారిని కులపక్షపాతము పీడలేదు. వారిలో మరెవ్వరు వచ్చుటకు వారిచ్చగించరు. వారికి కుప్పస్వామిగారి రావలెను. కమ్మవారు సమయమును గ్రహించి స్వరాజ్యప్రార్థికి తోడుపడుదుకో దానిని నావల త్రోతుకో చూడవలసియున్నది. తెనాలి తాలూకా కమ్మనాయకులు ఈ జస్తినువర్గమువారికి సహాయము జేయుట చాల విచారకరము. కొందరలా రామయ్యగారు మొదలయినవారు కులభేదముల పాటించియే గదా కుప్పస్వామిగారికి సహాయముజేయ పనిజేయుచున్నారు. దీనినిబట్టి పీరికి జిల్లాబోర్డులో నాయుడుగారిని పదమ్యుతుని జేయుటయే పరమావశ్యిగాని రాజకీయాభిప్రాయములలేవని స్పష్టమగుచున్నది.

శ్రీ యతిరాజులునాయుడుగారు

పేరు జస్తినుపక్షమునకు ప్రధానసూపమవలసినవారు. పేరు పానగల్లుతో సంచారముజేయు సమయములందు బ్రాహ్మణుల దిట్టుటలో నేకీభవించినను ఇతర సమయములలో వారికి సమస్థానములనిడుచు వారిదయనుసంపాదించుకొనుటకై ప్రయత్నించెదరు. కమ్మవారికి వారు పూర్తి విరోధులు. అందు చే తక్కినకులముల రాబట్టినగాని వారిపని గులుపు గాను. బ్రాహ్మణులకు సాయము జేసినటుల గావించు చుందురు. ప్రతిగ్రామమునందును పేరు కత్తుల బెట్టి యుండిరి. పీరి జిల్లాబోర్డుపరిపాలన నిరంకుశముగ నుండుటయేగాక స్వార్థపరత్వముతోనిండి యుండి ప్రజల కేమియు సహకారము గాలేదు.

పేరు కానసభలో పైపు జేయించుకొనిన నాలుగు మాటల జరుపుటయేగాని ప్రజాహితముగా నెన్నడు కృషిజేసి యెరుగరు. వారి కేసంవత్సరము బాపట్లముఖ్యస్థానమైనది అచట నున్నవారు చాలమంది కుప్పస్వామిగారిపైగల కోపముకొలది నాయుడుగారికి నోక వోటును యిచ్చునటుల తెలియుచున్నది. బాపట్ల న్యాయవాదులును, ప్రజలును ఈ యపాయము ను తప్పించెదరని తలచెదము. నాయుడుగారినిజయము జస్తిను

శ్రీ దేశోద్ధారక ఆంధ్రభాషానిలయము

గౌతమీత్రయం కుక్కునూరు (నిజాం)

ఈభాద్రపద బ రిశోజన యానిలయ కార్యనిర్వాహక సంఘ ద్వితీయ సమావేశము బ్ర. శ్రీ. వేలూరి సుబ్రహ్మణ్యంగారి యధ్యక్షత క్రింద జరిగినది. భావ్యభివృద్ధి కరమయ్య, తీర్మానములు గావించబడెను. అక్వారావుపేట ప్రముఖులు ధన సంపన్నులు ఈనిలయమునకు రాజపోషక ప్రధాన పోషకులుగ జేరకొరబడిరి. ఈనిలయ ప్రధమవార్షికోత్సవము ఈ విజయ దశమి రోజున జరుపుటకును అందులకు సంస్థాన ఆంధ్ర ప్రముఖులను ఉన్నతోద్యోగియుల నాహ్వానించుటకును తీర్మానింపబడినది. ప్రతిదినము పుకాణకాలక్షేపము ఏర్పాటు చేయబడినది. నిలయగృహమున స్థలసంబంధముచే పురాణ పత్రికా పతకములు గ్రామమధ్యస్థమున త్రిలింగిలిచివృక్ష రాజంబులచే నావృతంబై దోమతలాడు చందమున నున్న వృక్ష చ్చాయలనీడల శ్రీరామమంటపమున సాంకాలములం దేర్పాటు గావించబడినది. శ్రీమదాంధ్రకులసీరా మాయణము రెండవతూరి కాలక్షేప మొనరింపబడుచున్నది. దినమునకు సగటున ౧౫ సభ్యులరుచుచున్నారు. నిలయోపాధ్యక్షులగు మ. రా. శ్రీ మొక్కరాల అప్పారావుగారు గోల్కొండ ఆంధ్ర వారపత్రికలను బ్రహ్మశ్రీ పండిత ముకుంద రామమూర్తిగారి కప్పణ పత్రికయు నూతనముగ నలంకరింప జేయుచున్నాడు. శ్రీకాచి నరసింహం పంతులుగారు, శ్రీమతి చాట్రాతి లక్ష్మి నరసమాంబగారు శ్రీమతి పులుగు రి లక్ష్మి నరసమాంబగారు గంపలగూడెం కుమారరాజాకోటగిరి వెంకటకృష్ణారావుబహద్ద జమీందారువారు అల్లూరి నూర్యనారాయణగారు మున్నగు ప్రముఖు లీసంవత్సరమున వింతవరకు ౫౦ గ్రంథము లిందు ముగ నలంకరింపజేసి మిగుల ప్రోత్సహించినందుల కెంతయు కృతజ్ఞులము. ఈసంస్థాన పోలీసు సబు యస్పెక్టరులగు మ. రా. శ్రీ జమలాపురపు కుప్పారావు పంతులు దేశపాండ్యా వారు మాయాహ్వనము ననుసరించి యానిలయమును సందర్శించి త్వరిత కాలములో యానిలయమునకు స్వగృహము నేర్పాటు చేయ గ్రామస్థులను కోరుమంటిమనియు సభ్యులెల్లరు ప్రతి దినము నిలయమునకు విచ్చేసి గ్రంథ పత్రికా పతనాసక్తి జూపుచుండవలెననియు అభిప్రాయమును వ్రాసి ఈనిలయపోషక స్థానము నంగీకరించి యితరులను కూడ ప్రోత్సహించెదమనియు తెలిపి మాయభీష్టుల నెరవేర్చినందులకు వారికి మాకృతజ్ఞతా భివందనముల నర్పించుచున్నాము. భూమి సంపన్నులును, వెల మ ప్రముఖులును, దాచవరం వాస్తవ్యులు నగు మ. రా. అమరారపు సోమయ్యగారుగూడ నిలయపోషకులై మా కృతజ్ఞతకు పాత్రులైరి. ఈ నిలయ విలాసములు విజ్ఞప్తులు రక్షింతుల దరఖాస్తులు, ఉచితముగా వచ్చితింది తోడ్పడె వలసినదిగా విన్నవించుకొనుచుంటిమని ఆంధ్రపత్రికాధిపతులగు శ్రీ దేశోద్ధారకునకు తెలియజేయవలసినదిగా మొన్నటి సభవారు తీర్మానించిరి. ఇంతవర కే భాషాకన్యకు వార్షికోత్సవవైభవముగాని, ఒక యింటిదానినిగ జేయుటగాని జరుగకున్నను, యీసంస్థానమున ఆమె నాదరించి పోషించు భాగ్యము సంభవించుటయే మిగుల జ్ఞాపాత్రము. వార్షికోత్సవ మీ విజయదశమిరోజున తప్పక జరుపుటకు నిశ్చయింపబడినది. అప్పు డీదుమీరిన కన్యక యగును గాన ఆమె నొక యింటిదానిని జేయు సంకల్పము గూడ నవ్వడు నిర్ణయింపబడును. నెలయ నిబంధనలు మున్నగు ముఖ్య విషయము లాలోచింప బడును. దసరాయందు విరివిగ ప్రచారము పల్పనై యున్నారము. సంస్థానాంధ్ర ప్రముఖులెల్లరు ఈ సభయందు పాల్గొనియు మాప్రయత్నములకు ద్రవ్య సహాయ మొసంగియు ఈ నిలయను చిరస్థాయియై పరిణమింతు ఉదార స్వభావముతో యీ దసరా సందర్భమున భూరివిరాళముల నొసంగ ప్రార్థించు చున్నారము.

కొ. వెం. రా. ల. నా. శర్మ.

కార్యదర్శి.

వర్గమువారివిజయ మని వారు మరపగూడదు. వారికివోటిచ్చుట పట్టినువారికి ఇంకొక ముఁపిని స్వయంజేయుటయనియు కాంగ్రెసుకు ఒక ముఁపిని తగ్గించుటయని తలచెదరుగాక. ఈ విషయ సంగతుల నన్నిటిని తెలిసికొని జిల్లాలోని వోటర్లు కుప్పస్వామి నావల త్రోసి దేశహితైషులును, త్యాగ బుద్ధితో పనిజేయు వారును, ప్రజా జేమకరులును, అగువారికి సమ్యక్తులనిధుడరని యానించు చున్నాము. కాంగ్రెసువారు నిలబెట్టినయభ్యర్థులను ప్రభుత్వమున వోటాసంగి మూడవ వోటువిషయము నాలోచించుట ప్రతిమన జాని విధ్యుక్త మున తలచెదరని భావించుచున్నాను. కాంగ్రెసుకు జై.

వంగోలు

(స్వకీయవిలేఖరి)

తాలూకాబోర్డు

అమృతబోలు ఫిర్యాదులపై మా తాలూకాబోర్డు ఎన్నికలు జరిగినవి. శ్రీయుత నాయని నరసింహారావునాయుడు చి. ఎ., బి. యల్., వకీలు, మంహారి చంచయ్యగారు ఎన్నుకొనబడిరి. ఇంతవరకు మా తాలూకాబోర్డుకు వైసుప్రెసిడెంటుగానున్న శ్రీయుత కొండవీ రామకృష్ణరావుగారు ఎన్నికలలో నపజయము పొందుటచే వైసుప్రెసిడెంటుపదవి భారీ అయినది. వైపదవి భారీఅయి ఘోషారు వకటిన్నరమాసము గడచినను ప్రెసిడెంటుగారు యంతవరకును వైసుప్రెసిడెంటు ఎన్నిక జరిపియుండలేదు. త్వరలో వైసుప్రెసిడెంటు ఎన్నికలు జరిపి వారివిధి నెరవేర్చుకొందురని నమ్ముచున్నాను.

బిసెంటుగారి జన్మదినము

ఈనెల 1-న తేదిన డాక్టరు ఆనిబిసెంటుగారి జన్మదిన మహోత్సవము సి. వి. యల్. రిడింగురూములో మిక్కిలి యుత్సాహముతో జరుపబడెను. ఈనందర్శమున క్లబ్ సభ్యులందరి కిని ప్రీక్షాసిపల్ డిస్ట్రిక్టుముసబుగారు శ్రీయుత మన్యం వెంకట్రామయ్యగారు నొక అల్పావధి విందులాసంగిరి. విందుజరిగిన పిమ్మట సంగరూపు వాస్తవ్యులగు శ్రీయుత నరహరికాశ్రీ గారును శ్రీయుత వెంకట్రామయ్య పంతులుగారున్న బిసెంటుగారి జీవితాదర్శములనుగూర్చి మాట్లాడిరి.

దివ్యజ్ఞానసమాజము

గుంటూరుజిల్లా దివ్యజ్ఞానసమాజములపై ఈనెల 2, 3 తేదీలలో అయ్యన్నకెట్టి ప్రతిమనందు సమావేశమయెను. స్థానిక పౌరులును, ఇతర పట్టణములనుండివచ్చిన సభ్యులును పుర ప్రముఖులును చాలామంది సభను ఆలంకరించిరి. స్థానిక సమాజమునకు అధ్యక్షులగు శ్రీయుత భీమరాజు అక్కినారాయణ రావు పంతులుగారు అందరికిని స్వాగతముసంగిరి. పిమ్మట అధ్యక్షులగు శ్రీయుత సదాశివయ్యగారు దివ్యజ్ఞాన సమాజమును గూర్చి యుపన్యసించిరి. తర్వాత సభికులడిగినప్రశ్న లన్నిటికిని సమాధానములాసంగిరి. ఆరోజురాత్రి శ్రీయుత నరహరికాశ్రీ గారు సావిత్రి హరికథను కాలక్షేపమును జరిపిరి. సభ చాలా జయప్రదముగ జరిగినది. ఇటీవల మాపురమందు దివ్యజ్ఞానసమాజము చాల అభివృద్ధి గాంచుచున్నది.

ధర్మాదాయములకమీషనరుగారిరాక

ధర్మాదాయముల కమీషనరుగారు రాయబహదూర్ యం. చంగయ్యపంతులుగారు గడచినవారములో నాయూరి యందు మకాముచేసిరి. ఇదలవాడ, వంగోలు, కొప్పోలు, దేవస్థానముల వ్యవహారములను, వంగోలు వైరాగిమతము భూమితగా బానున్నా విచారణచేసిరి. విచారణ ఘోషారు మూడురోజులు పట్టెను.

హిందూ మహాయుగము

గ్రంథకర్త:

శ్రీ శ్రీ కొమఱ్ఱాజు వేంకటలక్ష్మణరావు ఎం.ఎ. గారు ఈ విఖ్యాత గ్రంథరచన మిప్పుడు తిరిగి 6 వ మార్పు ఆన్వృత్తిపఱచినది. మాతృదేశ చరిత్రాభిమానియైన ప్రతి యాంగ్లండును దీనిని చదివితీరవలయును. ఆంగ్లమున దీనిని మించిన చరిత్రగ్రంథ మింకొకటిలేదు. ఇది పఠనీయగ్రంథముగ నుపయోగింపబడుచున్నది. ఇందు దేశపటములు, మహాపురుషుల చిత్రపులు కలవు. ధర్మ కాగితపుటెందు రు1-4-0, అట్టెందు 1-8-0, క్యాలిగ్రాఫిండు 1-8-0. ఎక్కువ పుస్తకము లొక సారి కొనువారికి కమీషనరివ్వబడును.

కానూరు, వీరభద్రేశ్వరరావు, బి. ఏ. యల్. టి. మేనేజరు, లక్ష్మణారాయగ్రంథమాల, గవర్నరువేట-వెజవాడ.

ప్రార్థన గీతావళి

ఈ పనివస్తులు, భగవద్గీతలు మున్నగువాటినుంచి గాంధీ మహాత్మునిచే కేంద్రీకరించబడిన వాటిని తాత్పర్యసహితముగ ఆంగ్లీకరింపబడియున్నవి. నెల 0-5-0 లు తపాలాబిళ్లలను పంపిన పంపబడును. 4 బుక్కులకున్నట్లుగా వి.పి. చేయబడవు. 1308 ఆంగ్లబుక్కుడిపో-నిడదవోలు.

నర్సారావుపేట

(ఒక విలేఖరి)

మ్యునిసిపల్ ఎలెక్షన్లు

5-10-26 తేదీన నాల్గవవార్డు ఎలెక్షన్లు జరిగినవి. దానికి నిలిచిన కాండిడేటులలో ముఖ్యులు శ్రీయుతులు చింతల చెర్ల్య కోట్టిశ్రీరావు బి. ఎ. చావలి వెంకటకృష్ణయ్య బి. ఎ. బి. యల్ గాంగుల శ్రీ చావలి వెంకటకృష్ణయ్యగారు ప్రస్తుతపు చెర్లమగనున్నారు. చెర్లమగారు పోలింగు ఆఫీసర్లను నియమించుటలో ప్రీవోల్లకు ప్రీవి పోలింగు ఆఫీసరుగా నియమించుటయేగాక పురుష వోల్లకుకూడ ఒక ప్రీవి నియమించి చున్నారు.

7-10-26 తేదీన చూడవార్డు ఎలెక్షన్ జరిగినది. దానిలో వైశ్యభిక్షామణులగు కాకుమాను హనుమయ్య మండవ వెంకట రెడ్డిగార్లు కాండిడేట్లు. ఈ వార్డునకు రెండు సీట్లు వుండుటచేత ఆ రెంటికి పోటీలేనందున ఆయిర్లరు ఎన్నుకొనబడిరి.

8-10-26 తేదీన రెండవవార్డు ఎలెక్షన్. దీనికి ఆళ్లగర్లు టిగ నిలిచినవారిలో ముఖ్యులు వహారాజశ్రీ నర్సారావుపేట జమీందారుగారును మద్దీ వీరరాఘవులుగారును. ఈ వార్డుకు పోలింగు ఆఫీసరుగా నియమింపబడినవారు మ-రా-రా-శ్రీ మాజీటి పూర్ణవంద్రారావుగారు. వీరునియమింపబడినానా 7-10-26 తేదీ వుడయం పదిగంటలకు శ్రీ జమీందారుగారికి తెలియపెట్టెను. జమీందారుగారికిన్ని పోలింగు ఆఫీసరుగారికిన్ని శీవ్రముగ కొన్ని వ్యాజ్యములు జరిగియుండుటచే వీరినిమార్చి వారియొకరిని నియమించుట జమీందారుగారు చెర్లమగారికి ఆర్డీని ఆఫ్ఫైడే పంపిరి. దానిపై చెర్లమగారు వీరిని మార్చుటకు జమీందారుగారు ఔప్పెడికారణము సహేతుకముగ లేదనిచెప్పుచు యెండాళ్లు మెంటును రాజాగారికి సాయంకాలము ఆరు గంటలకు తెలియబరచిరి. రాజాగారు తమ ఏజెంట్తోను వోల్లతోను 8-10-26 తేదీ ఉడయము గం. 6-30 లకు నిర్వీరకాలమునకు పూర్వమే హాజరై కాని చెర్లమగారు పోలింగు ఆఫీసరుగారిలో సహా పోలింగు వైషమనదర్శకు సకాలమునకు హాజరై పోలింగు ఆఫీసరు గారు తాను పోలింగు ఆఫీసరుగ నుండవలదేదని చెప్పుచున్నార గనుక ప్రస్తుతము ఎలెక్షన్లు ఆపివేయడమైనది. ఉత్తర్వు నిచ్చి ఎలెక్షన్లు ఆరంభమునకు పూర్వమే అనగా 6-42 : ముసములకు ఆపివేసి యింటికి పోయిరి.

జమీందారుగారు మాత్రము ఆఫ్ఫైడే కలెక్టరుగారికి జరిగిన సమాచారము తెలియబరచుచు తక్షణము తిరిగి ఎన్నిక లేర్పాటు చేయునట్లు పుత్తర్వు ప్రసాదించుటచే తంతి మూలకముగా తెలియబరచిరి. ముందేమి కానున్నదో చూడవలసియున్నది.

ఆధునికాంధ్రకవిత్వప్రపంచము

దీనిలో నొకభాగ మాధునిక కవియువకులకు గొండులు కవిత్వములలో ననుసరించి విడిచి పెట్టితిని. అందు గేవల ముబునుపోకలో- పుత్రికలలో దనుపేరుబొందిన సంత సింధులలో, మఱియొండులలో- యిచ్చనచ్చిన ఖండకావ్యముల రచించిపంపఁ బ్రయత్నించువారికి ప్రోత్సహించుటయే మాముఖ్యోద్యమము. ప్రతియొక్కరును గ్రంథరచయితలే కాజాలరని మన్నింతులను, విశేషించి మచ్చిష్టులనును శ్రీయుత- పయిడి పాటి వేంకటాచలపతిశ్రీరావుగారు నాకు వ్రాయుటలో చాలవరకు సక్రమముకలదు. ఎన్నియో యువకవియందలు లున్న యీసమయమున వారిని ప్రోత్సహించుటకున్న విశేషమున దేశ సేవ యింకొకటి నావంటియల్పజ్ఞునిచేతఁ గాజాలదు. కావున నాధ్యమైసంతోష్యులలోఁ దమతమ సమగ్రజీవితములను, వ్రాసిన పద్యభాగములను బుని నాయువ్యమును గట్టెక్కింప వేడుచున్నాఁడను. నావిలాసము మారినదిగాన యీక్రిందివివరములకు తమ పందేమాను లు తర్ర పత్తురమును జరిపి తీర్చికొనవగు. ఆంగ్ల విద్యావాచనస్థితి, అనుముల వేంకటేశ్వరకవి తెలుగుపండితుఁడు, నంద్యాల

వీర్యబండ్ ధాతుపుష్టికి 2034

గంటలలో యెంత నీరైన వీర్యమునైన వజ్రమువలె గట్టి పఱచి ముసలివారికి బలహీనులగుండ సంపారములు మిచ్చినది. మూత్రములలోను కలలోను ఇంద్రియనష్టమగుచున్న తక్షణానిలంపును. నూతనశక్తి పట్టుకొనుచున్నది. 0-0-0. చిన్నబుడ్డి 1-8-0. అమృతరత్నాకరం 45 బందరువిధి మద్రాసు

భారతదేశమున క్రొత్త పార్టీ

1

మాంఛెస్టరు గార్డియను

నాలుగు సంవత్సరములకు పూర్వము సి. ఆర్. దాను గా రాక క్రొత్త రాజకీయపక్షమును లేవదీసి(అసహాయోద్యమమునుండి చీలిపోయిరి. దానిచేత భారత రాజకీయరంగమున చెప్పురగిన గొప్ప మార్పు నేటిదినము జరిగినది. నాలుగు సంవత్సరములకు పూర్వము స్వరాజ్యపక్షమునుండి చీలిపోయిన లజపతిరాయగారు యధోచిత సహకారవాదుల నాయకుడగు పండిత మాశ్వగారు కలసి కాంగ్రెసులోనే క్రొత్త జాతీయపక్షమును స్థాపింప యత్నించుచున్నారు. వీరు భారతదేశ మంపలి జాతీయవాదులసహాయముతో ప్రతిఘటనమును వదలి వేసి సంస్కరణములలో పనిచేసి 1929 సంవత్సరపుచారణాకాలమునాటికి ఎక్కువసంస్కరణములను పొంద భారతీయులు అర్హులని రుజువు చేయ నుద్దేశించుచున్నారు. ఎన్నికలలో స్వరాజ్యపక్షమువారిలో వీరు పోటీ చేయుదురు. గాంధీదాసుల చే గండరగోళము చేయబడిన రాజకీయములు భారతీయులకు వినుగు కలిగించెననియు చక్కని లాభకరముగ కార్యక్రమము ననుసరించి ప్రపత్తింప భారతీయులు సంకల్పించుకొనుచున్నారనుటకు ఈసూతనపక్షపునిర్మామే నిదర్శనమని చెప్పవచ్చును.

2

నేపనువత్రిక

రాజకీయరంగము ప్రవేశించి మరల నాయకత్వము వహింపవలయు నని నిరాశాపూరితు లైన అనుచరుల విజ్ఞాపనకు గాంధీగారు ఎప్పటివలెనే సమాధాన మిచ్చిరి. ఒక్కసంవత్సరము విరామము పుచ్చుకొనవలయునని అతనిఉద్దేశము. విరామ కాలము ముగియగనే ద్విగుణీకృతోత్సాహముతో పనిచేయగల నని వారు చెప్పిరి. అతనిమిత్రులవలె వారు నిరాశ చెందుట లేదు. వివిధసంఘములవారికి నాయకులకు సంఘర్షణ మేగ్గుడుట అభివృద్ధినికాక మని వారి అభిప్రాయము. కాని ఈ తగవులను అంత మొందింప తనకు శక్తిలేదని వారు అంగీకరించుచున్నారు. భారత రాజకీయములందు నూతనజాతీయపక్ష మేర్పడుట చెప్పదగిన విషయము. రాబోవు ఎన్నికలలో స్వరాజ్య పక్షమువారిని ఓడించుటకై లజపతిరాయ, మాశ్వగార్లు ఒక జాతీయపక్షము స్థాపించియున్నారు. యధోచితసహకారవాదులు, స్వతంత్రవాదులు కలసి ప్రతిఘటన విధానమును అంత మొందింప ఈపక్షమువారు పనిచేయుదురు. కాని ఈసూతన పక్షమువారు సాంఘిక వైషమ్యములను అంత మొందించు విషయమై శ్రద్ధపుచ్చుకొనుటలేదు. మీదుమిక్కిలి మాశ్వర్య లజపతిరాయగార్ల కలయుక మహమ్మదీయ కక్షకు ప్రతిగ రాజకీయ హిందుకుక్ష సాపేక్షమును నూచించుచున్నది.

వైద్యగ్రంథములు

శరభరాజీయము (బసవరాజీయము వంటిది) నెల 0-8-0. బారుచర్య (ఆరోగ్యనిబంధనల దెలుపును) నెల 0-4-0 కూటముద్దరము (త్రిదోషతత్వవిమర్శ) నెల 0-4-0. అర్చరసాయనశాల, ముక్త్యాల కృష్ణా.

గుణము ! గ్యారంటీ !! మూలికావైద్యము !!!

నారాయణి

ఇది శుక్లనష్టము, శ్రీల తెల్లకుసుమ, ఋతుకుల, శగవ నాయలు హరించును. వారంరోజులకు సరిపడుప్యాకెట్టు 1-8-0 మానారసింహ లేవ్యము ఆ వైద్యుడు లన్నిటిని నిర్మూలము చేయగలను. తు 10 డబ్బీ రు 1-0-0.

శ్రీరామకృష్ణాయుర్వేద ఔషధాలయము, రాజమండ్రి.

ఆయుర్వేదకలావిభాషణ విద్యాన్ కె. శేషశాస్త్రిగారి

జగత్ప్రసిద్ధఆయుర్వేదాపధములు 3114

చంద్రమాడపాకము: జ్వరము, పొండు, మున్నగువాటివలన కలిగిన ఆశక్తిని పోగొట్టి మంచుబలమును ఇచ్చును. ధాతుసంబంధమైన వ్యాధులకును శ్రీవ్యాధులకును సుజీవిని. శక్తివర్ధక ఔషధములలో లోకప్రసిద్ధిజేరినది. ఒకసేరు రి రూ మూత్రమే. అన్ని విధములవ్యాధులకు ఔషధములు వ్రరకుచున్నవి. అడన్: చూ్యానేసర్, ఆయుర్వేదశాలా శృంగేరి పోస్టు, మైసూరు ఇలాఖా.

గన్నవరం తాలూకా

కాంగ్రెసు అభ్యర్థుల విజృంభి

ఎన్నికలు సమీపించినవి. కాంగ్రెసువా రెచ్చట వైనను ప్రచారము జేయుచున్నను స్వరాజ్యపక్షమునకు పోటీగా నిల్చినవారికి అందులో ముఖ్యము మిర్జాపూరు రాజా గారికి ఎక్కువగా వోట్లువచ్చుటకు ముఖ్యస్థానమైన గన్నవరం తాలూకాయందు ప్రచారము జేసినట్లేక నబడిదు. ఈతాలూకా యందలి ప్రజలకు కాంగ్రెసువారియం దభిమానగౌరవములు గలవు గాని జన్మినుపక్షమువారు కొన్నిచోట్ల జేయు దెబ్బరింపుల చేతను, కొన్నిచోట్ల సరచేతి మోక్షములచేతను, సిఫార్సులచేత నది యదుగంటుచున్నది. కాని మనకాంగ్రెసువారి కట్లు భ్రమలు కలుగజేయుటచేత గాదు గనుక జన్మినుపక్షమువారికి ప్రచారము లేకయే వోట్లువచ్చుటకు సిద్ధముగానున్నను మనకాంగ్రెసువారు ప్రచారము లేనిదే యేమియులాభములేదు. అట్లు చేసి కాంగ్రెసు ఆశయములను దెలియబరచినచో జన్మినుపక్షమునందు తప్పక విముఖులు కాగలరు. పత్రికలు చూచినపుడు కాంగ్రెసుపక్షమునకే విజయము చేసాగినని కలుగు నభిప్రాయము గ్రామములందలి ప్రజల యుద్దేశముల గనుగొన్నపుడు మారుటకు గారణమేమన గ్రామములందు పత్రికలు చూచు వారు తిక్కునగుటచే కాంగ్రెసువారియాశయములు పత్రికల ద్వారా తెలియవు. వోట్ల గ్రామములం దధికవః గానుండుట చేతి ప్రచారమువలన నగు కార్యము పత్రికలవలన కానేరదు. కావున కాంగ్రెసువారు జిల్లాయందంతటను ముఖ్యముగా గన్నవరం తాలూకాయందు ప్రచారమే చేయవలయును. కాలము సమీపించినది గనుక త్వరపడనిచో గన్నవరం తాలూకాయందు ప్రచారములేమి వచ్చునట్లు కాన్పించగలరు.

స్వరాజ్యపక్షాభిమాని

ఫారెస్టుగార్డు హత్య

ఉదకమండలం, అక్టో 10:—ఫారెస్టుగార్డు కుట్టిన నాయకుడు హత్యకేసునకు సంబంధమున, ఆ జరిగినదన్న మెలక వట్టిగ్రామములో ముగ్గురు బడుగాలును మరికొందరను ఉదక మండలం బొనుపాలీనవారు అరెస్టుజేసిరి. ఇంకను ఆచూకీ దీయుచున్నారు. (అ.ప్రె.)

రామచంద్రపురం కో-ఆపరేటివ్ సెంట్రల్ బ్యాంకు

ఈబ్యాంకు 8-9-1919 తేదీన స్థాపించబడినది. ఆపన త్వర మా సంవత్సరము అభివృద్ధి చెందుచున్నట్లు 1925-26 సం॥పు నివేదికను బట్టి స్పష్టపడుచున్నది. దీనియధ్యక్షులు శ్రీ జోన్నల రామచంద్రరావుగారును ఇతర ఉద్యోగీయవిభిన్నులును తగు కృషిని జరుపుచున్నందులకు వాటాదారు కృతజ్ఞులందురు. అన్ని విషయములందును గతసంవత్సరమున కన్న ఈసంవత్సరము ఆధిక్యము పొందుగా కన్పించుచున్నది. షేరుధనము రూ 54,810 నుండి రూ 72,610 లకును, డివిడెండ్లు రూ 1,58,825 నుండి రూ 3,74,285 లకును, వడ్డీ ఆదాయము రూ 38,315 నుండి రూ 47,470 లకును, విడ్డీలాభము రూ 8677-4-11 నుండి రూ 12607-10-10 కును పెరిగినది, వికరలాభము రూ 12,957-10-10 లోను క్షేమనిధికి రూ 3,151-14-9 లును కార్యదర్శి పారితోషికము రూ 570 లును పోను శేషించినది. రూ 9055-12-1, ఇందులో నూటికి 9 లు వంతున వాటాదారుల పెట్టుబడిధనముపై లాభము పంచియున్నట్లుకు రూ 5,727-2-1 ప్రత్యేకింపబడును. ఈ నివేదికనును ఆలోచించి ఆమోదించుటకు బాంకి వాటాదారుల జనరల్ మీటింగు 10 వ తేదీన రామచంద్రపురములో జరిగెను. (స్వకీయవిలేఖరి)

లా విద్యార్థి కి శిక్ష

నాగపూరు, అక్టో 11:—క్లాసులో న్యాయుశేషుడు చదువుచుండెను కారణముచే వి. ఆర్. జోషిగారిపై దీసికొన్న చర్యలపై లావిద్యార్థులయందు చాల ఆలజడిగల్గెను. లా లెక్చరరు యావిషయమును లాకాలేజి కమిటీకి రిపోర్టుచేయగా 25 రూపాయలు జరిమానా విధించును తుమాపణ నీయగోరిరి. లావిద్యార్థులు ఒకసభజేసి యీచర్య కనమృతి చెల్పుచు తీర్మానముల గావించిరి. (అ.ప్రె.)

నాగపూరు, అక్టో 11:—నిమ్నజాతులు స్నానములకై పెద్ద ఉత్సవముతో కాంతముగ నడచిపోయిరి. (అ.ప్రె.)

కావలెను

కృష్ణాజిల్లా గుడివాడతాలూకా యలకుర్రు గ్రామములో నుండు శ్యామలా ధర్మ పాఠశాలకు ప్రధానోపాధ్యాయుని స్థానమునకు సెకండరీ ప్రైవేటుగవారు కావలయును. దరఖాస్తును శ్యామలా ధర్మపాఠశాలా మేనేజరు, యలకుర్రు, నిడుమోలు పోస్టు, కృష్ణాజిల్లాకు సంపవలయును.

చెన్నపురి బజారుధరలు

1926-వ సం॥ అక్టోబరు 12-వ తేదీ మంగళవారము

1. భాస్కరులు.

నియమాలు బా 1-కి రు 68 0 0 ముందు 77 0 0 వరకు

బియ్యముజస్తాలు		
కుసుమ తెనాలివి	,, వ 48 గలవి రు	12 8 0 18 0 0
నెల్లూరివి	,, డిటా	,, 14 0 0 15 0 0
డిల్లి	,, డిటా	,, 15 0 0 16 0 0
రాగులు	ర. 164 బస్తా 1-కి	,, 9 10 0 10 0 0
నవ్వులు	,,	,, 22 0 0 25 0 0

2. భాస్కరులు వస్తువులు

కందులు	బస్తా 1-కి ర 205	,, 15 0 0 16 8 0
నెనగలు	,, డిటా	,, 18 8 0 15 0 0
పెసలు	,, డిటా	,, 18 8 0 14 0 0
మినుములు	,, డిటా	,, 16 8 0 18 0 0
ఉలపలు	,, ర 195	,, 8 0 0 9 0 0

3. నూనెవస్తువులు.

నవ్వులనూనె బా 1-కి	,,	158 0 0	156 0 0
నయ్య నూ 1-కి	,,	14 0 0	25 0 0
కొండాపురంజేరు నెనగవస్తుబా 1-కి	,,	50 0 0	52 0 0
ఇతరప్రదేశము	,,	48 0 0	49 0 0
జేరు నెనగనూనెగానుగబా 1-కి రు 120 మినుకనూనె			118 0 0
అముదము బా 1-కి	,,	90 0 0	91 0 0

4. చిల్లరవస్తువులు.

చాయపనుపు బా 1-కి	,, 72 0 0 78 0 0
కూరపనుపు	,, 25 0 0 28 0 0
మిరపకాయలు(గుంటూరివి) బా 1-కి	180 0 0 187 0 0
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు ముఖగు 1-కి	రు 40,45
కాళనాస్తీపాయకట్టు	,, 50,55
బెల్లము బా 1-కి	రు 40 0 0 60 0 0
చింతపండు బా 1-కి	,, 81 8 0 56 0 0

5. ఇనుము.

వట్టారకం బా 1-కి	,, 28 0 0 80 0 0
చదరం	,, 29 0 0 81 0 0
రవుండు	,, 27 0 0 29 0 0

6. నూలు.

పుల్లూరు యేనుగ నం 2 1/2 పెట్టె 1-కి	,, 5 4 0
నూళయేనుగ నం 20	,, 6 12 0
నం 20 దెన్ని సింహం	,, 7 6 0
నం 22	,, 7 14 0
నం 12 1/2 పాండిచేరి	,, 5 15 0
నం 14 1/2	,, 6 6 0
నం 12 1/2 న్యూకాటన్	,, 5 10 0
నం 14 1/2 న్యూకాటన్	,, 6 6 0
నం 10 1/2 కోయంబుక్తూరు	,, 5 8 0
నం 2 1/2	,, 5 9 0
నం 14 1/2	,, 6 8 0
నం 12 1/2 నూళ	,, 5 10 0
నం 13 1/2	,, 5 0 6

7. దూది.

బోండావెట్టు బారవ 1-కి	రు 800 0 0
పల్నాడు దూది	,, 145 0 0

8. లోహములు.

నండి 100 తులంకిక	,, 62 12 0 68 4 0
బంగారము, తులము 1-కి	,, 21 4 0 21 8 0
నవరము 1-కి	,, 18 8 6
ఇత్తడి బా 1-కి	,, 287 0 0 260 0 0
రాగి డిటా	,, 256 0 0 260 0 0

THE STATESMAN, SAT

This would not have happened if MILKMAID BRAND CONDENSED MILK had been used

NE

SPRIPON BIPIN SIBILIT COMM TIVE AT Tow of the Madan the L of his charit was t woul his was the

FOOD POISONING

DEATH OF SIX-YEAR OLD BOY AT DELHI

DELHI, APRIL 30.

Eight persons were admitted in the Civil Hospital this morning suffering from food poisoning.

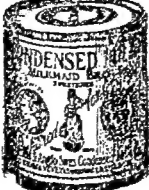
It is alleged that a Mohammedan family of eight persons took rice cooked in milk bought from a vendor and, immediately after taking it, they became unconscious and were at once removed to hospital. A boy of six has since died but the others have recovered.

The police are holding an inquiry!

Avoid danger!

MILKMAID BRAND CONDENSED MILK

and be safe.

రావుబహద్రుల దహగం లక్ష్మీనారాయణగారు

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమునకు నమూనామైన పుస్తకరాజముల నొసంగి ఆంధ్రులందరకు మహాపకార మొనర్చిన రావుబహద్రుల దహగం లక్ష్మీనారాయణగారు 12 వ జనవరి 1878 లో మధ్యపరగణాలోని కాండ్రి నగరమున జన్మించిరి-

పితృమరణానంతరమున లక్ష్మీనారాయణగారు కాండ్రి నగరములోని గవర్న మెంటు పాఠశాలలోను నాగపూరులోని (ఫ్రీవర్స్) పాఠశాలలోను విద్యాభ్యాసము జేసిరి- వీరు 1896 లో మెట్రిక్యులేషను పరీక్షకు వెళ్లిరిగాని జయము గాంచలేదు. తరువాత కొంతకాలము ఇంజనీరింగు నూపర్యైచుకొని పనిజేసి ఉపకారజేతనము పొందుచున్న నై. కాశీలో పంతులుగారిను నొక ఆంధ్ర మహాశయులు తమవద్ద కంట్రాక్టుపని చేర్చుకొనుటకుగాను యీ లక్ష్మీనారాయణగారిని 1896 లో నేని, మిడ్నపూరు, కలకత్తా రైల్వే కట్టడములలో బేంగాలులోని గమేరియాకు తీసికొని వెళ్లిరి- మూడు నెలలలోనే లక్ష్మీనారాయణ గారు పనులన్నిటిని తెలుసుకొనుటచే కంట్రాక్టుపనులన్నియు వీరివశమందే యుంచబడినవి. రెండునెలల తర్వాత యీ పనులన్నియు ముగించి 1898 డిసెంబరులో వీరు తిరిగి కాండ్రి నగరము జేరిరి. 1899 ఆంధ్రయొక్క విశ్రాంతి తీసికొనిరి. 1900 సంవత్సరములో శెంట్లబు ప్రావిన్సు ప్రాస్పెక్టింగు సిండికేటువారు కొన్ని మేంజనీనుగనులను కనిపెట్టి లోహమును గనులనుండి త్రవ్వి కాండ్రి నగరముకు ఎగుమతి చేయుటకుగాను కాశీలంపంతులుగారికి కంట్రాక్టు యిచ్చిరి. వారును లక్ష్మీనారాయణగారును 1904 వరకు యీకంట్రాక్టు జేసిరి. దైవిధిచే 29 జూలై 1904 లో కాశీలంపంతులుగారు స్వర్గస్థులైతే కంట్రాక్టుపనులన్నియు లక్ష్మీనారాయణగారి పేర మార్చబడినవి. వారి మహాదళారంభ మిదియనియే చెప్పవచ్చును-

కాలవాహినిలో కష్టసుఖంబులు రెండును గాననగును. ఒకటి ప్రత్యేకించి కానరాదు. కష్టంబులకు జంకక, సుఖంబులకు బుద్ధి, కాలానుసారముగా నీతిపథంబులు మాత్రము దవ్వక జీవయాత్రజేయువారికి కష్టసుఖంబులు రెండును నొకేతీరిగనందును. అట్టివారిని కష్టసుఖ భయపెట్టనేరవు. సుఖంబులు మత్తకలుగజేయనేరవు. 1904 లో, లక్ష్మీనారాయణగారికి భార్యా వియోగము ప్రాప్తించినది. 1905 ఆగష్టులో సిండికేటు మేనేజరు వారికిని లక్ష్మీనారాయణ గారికిని తగాయిదా వచ్చుటచే లక్ష్మీనారాయణగారు కంట్రాక్టుపనులన్నియు మానివేయవలసి వచ్చెను. అయినను అంతటితో దైర్ఘ్యము వదలక పనిజేసి వీరారు శెంట్లబు ప్రావిన్సులలోని అన్నిలోహపు గనులకు అంగీకార పత్రముకొరకుగవర్న మెంటువారికి దరఖాస్తు జేసి సంపాదించిరి. ఆ సంవత్సరముననే ప్రత్యేకించి ఒక మేంజనీనుగనికి ప్రాప్తయిల్లరి హక్కులతో కంట్రాక్టు పుచ్చుకొనిరి- అది లగాయతు 1925 డిసెంబరు ఆఖరువరకు ఆగి పనిజేసి నెలకు సగుటున రు 10,000/- లను ఆర్జించుచుండిరి.

దూరదేశనర్తకమున్న స్వతస్సిద్ధముగా వెనుకంజవేసి దేశమందున్న దలారులకు రిమనానాలను యేకొని లాభమునకొచ్చు సంతుష్టిజెందు మన దేశవర్తకులందరికాక, దైర్ఘ్యసాహసములతో అమెరికా, ఇంగ్లాండు మొదలైన దేశములలోని కంట్రాక్టులను పట్టి గనులనుండి త్రవ్వి తీసిన లోహములను ఓడలపై ఆయాదేశములకు స్వయముగ సెనుమతి చేయుచుండిరి- తమ క్రింద పని జేయు వారిని పీడింపక బహు కొద్దిజేతనముల నివ్వక వారు సంతుష్టిజెందు మార్గమున గొందియు, నేర్పుగలిగిన యితర దేశస్థుల రావించియు వారి కంట్రాక్టు పనులను చక్కజేసికొను చుండిరి. వీరు నర్తకసముదాయమునకంతయు మార్గదర్శకులై ప్రవర్తించుచుండిరి. మధ్యవర్తులకు లాభ మొసగి వారి లాభమును పొందుకొనునవద్దని పలుమారు బోధించుచుండిరి.

లక్ష్మీనారాయణగారు వర్తకులైనను కేవలము అందే నిమగ్నులు గాక ప్రాపంచిక వ్యవహారములందు జోక్యముకలుగజేసికొని ప్రపంచరాజ్యతంత్రము, సాహిత్యము, శాస్త్రము మొదలైనవానిలో కృషిపట్టి వర్తకవై పుణ్యమునకు తోడు పనిని గూడ జేర్చి పాలితపాలకుల దృక్పథమున తీసిపోక వీరధికారానధికార గౌరవపదవుల ననేకముల నలంకరించిరి. 1910లో వీరిని గవర్న మెంటువారు రావుసాహెబు బిరుదాంకితులుగా జేసిరి. 1911 మొదలు 1926 వరకు వీరు నాగపూరుజిల్లా మెంబరుగానున్నారు. 1928లో వీరారుగనుల సమైక్యసముత్తరపున శెంట్లబు ప్రావిన్సుకావనసభాసభ్యుడుగా ఎన్నుకొనబడిరి. 1908 లో మాడవతరగతి అధికారులతో అనరరి మేజస్ట్రేటుగా జేయబడిరి. 1910 లో రెండవతరగతి అధికారులను 1921 లో మొదటితరగతి అధికారులను 1923 లో సమైక్య అధికారులను బడిసిరి. 1926 జనవరిలో నాగపూరుజిల్లాకు మొదటితరగతి జిల్లా మేజస్ట్రేటుగా నియమింపబడిరి. 1926 జనవరి మొదటితారీఖున వీరికి గవర్న మెంటువారు రావుబహద్రుల బిరుదము నొసంగిరి.

ఇంతవరకు వీరికిని గవర్న మెంటువారికిని గల మిత్రభావమునుజూచి వీరు కేవలము గవర్న మెంటు మెంబర్లై వారిప్రాపకమునకే పాలుపడిరిగాని ప్రజలసౌకర్యార్థ మేమియో జేయలేదని ప్రజల లోపహవదవచ్చును. అటుల పాలకుల ప్రాపకమునకే వాంఛించినచో వీరదివరకే కె. సి. ఐ. యి. మొదలైన బిరుదములను బొందియుండెడివారు. సహాయనిరాకరణరంభమువరకు వీరు కాంగ్రెసుమెంబర్లు. వారధికారపదవులందుగూడ ప్రజల సౌకర్యమే దృక్పథముగ గుండుకొనిరి. వ్యవసాయదారుల కష్టసుఖముల స్వయముగ పరిశీలించుటకుగాను తాము నాగపూరుజిల్లా రామేశ్వరుల తహసీలులో జేరిన యొక గ్రామమునకు మల్గులూరు ఆస్వానభవముతో శెంట్లబు ప్రావిన్సు రైతుల సవరణచట్టమును లాండురివిన్యాసచట్టమును బహుశోగ్యతో పరిశీలించి పనిజేసిరి. ప్రస్తుతము కాంటన్మెంటు ప్రజలను భవించుచున్న నిబంధనకుల్లొన్నిటికినివీరివ్యయప్రయాసలే కారణములని కాంటన్మెంటు ఎడ్యుకేటుపత్రిక ఫోపించుచున్నది. మొదట అంబాలాలో జరిగిన అఖిలభారతకాంటన్మెంటుసమావేశమునకు ఆగష్టులై కాంటన్ మెంటు ప్రజల హెచ్చరించి వారిభావములను, కష్టసుఖములను దెలుపుపత్రికయైన కాంటన్మెంటు ఎడ్యుకేటు పత్రిక ఆకాలస్యత్యువువాతే బడవండవలయు ధనసహాయమంతయు నిచ్చికాపాడినమహానభావులు వీరే. నాగపూరు పాయిసరు ఇన్స్పెక్టర్ కంపెనీ డైరెక్టర్ సంఘమునకు వీరు అధ్యక్షులు. నాగపూరు యూనివర్సిటీ మెంబర్లు, వీరారు శెంట్లబు ప్రావిన్సు ఇండిస్ట్రియలు బోర్డులోను జి.వి.పి. రైల్వే కంపెనీ సలహాసంఘములోను మెంబర్లుగా పనిచేయుచున్నారు.

రావుబహద్రుల దహగం లక్ష్మీనారాయణగారు అనేక ధర్మకార్యములొనరించిరి. నాగపూరుజిల్లా రామేశ్వరుల గ్రామమున రు 7000/- లు చెచ్చించి ధర్మార్థమొకహాస్పిటలు ఇష్టోరు వార్డును, బాలగారు జిల్లాలోని కలంగుగ్రామమున రు 7000/- లు చెచ్చించి నోకహాస్పిటలునుకట్టిరి. నాగపూరున విక్టోరియా ప్రతిమను తిరిగినిర్మించుటకు రు 4000/- లొసంగిరి ఇంకా అనేక సంఘములకు సహాయమునర్పిరి. వాగ్దానమొనర్చిన వెంటనే నెకరుటయేగాని కాల్గరిగమవరకు త్రిప్పనేరు రియంను కానరాదు. వీరనేకవిద్యార్థులకు ధనసహాయముచేసి విద్యాభివృద్ధి తోడ్పడుచున్నారు. ప్రస్తుత విద్యావిధానమునందును లోటును వీరు గ్రహించి, హిందూవిద్యార్థులకు జీవనోపాధియం దువకరించు విద్యలను కఠపు నుద్దేశ్యముతో నేర్పాట్లు జేయుటకూ హులులై యున్నట్లు కర్ణాకర్ణిని వినుచున్నాము వీరికివిద్య యన నెంతయుభిమానమో వీరు చేర్చిపెట్టినపు ప్రకరాజములే చాటుచున్నవి. ఒక్కమొక్క ఆరు లేక ఏడువేల అమూల్యపు ప్రకములను జేర్చిపెట్టటయంతకష్టమో మనదనిరులేయూహించెదరుగాక. ఈ పుస్తకము లన్నిటిని నాగపూరుపు విశ్వవిద్యాలయపు వారు పొందవలెనని ప్రయత్నించిరి. కాని లక్ష్మీనారాయణ గారికి ఆంధ్రదేశమందుండి అభిమానముచే అపుస్తకములను ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమున కొసగి ఆంధ్రులకును ఆంధ్రదేశమునకును ఋణమును తీర్చుకొనిరి. ఈ పుస్తకములు ప్రస్తుతము శికింధురా బాదునందున్నవి. ప్రస్తుతము ప్రయత్నించినను దొరకనిపుస్తకములనేకము లిందున్నవి. ఇతరదేశవ్యవహారములకు సంబంధించిన పుస్తకము లనేకములు గలవు. 1065 వ సంవత్సరపు పార్లమెంటరీ వాదములుగూడ ఇందు గానబడుచున్నవి. భాండాగారములోనికీబోయిన పుస్తకరాజములన్నియు దాదాపు నలువది వీరు వాలలోనుంచి తొంగిచూచుచు సరస్వతి తాండవచూడుచున్నట్లుండును. నెలఒకటికి వందరూపాయలుపైగా చెచ్చించి యీ పుస్తకములను ఇచ్చట గాపాడుచున్నారు.

రావుబహద్రుల లక్ష్మీనారాయణగారు గనులపనిని మాని జేసి తమస్వాధీనములో నున్న వానిని కొన్నిలక్షలరూప్యముల కొక ఇంగ్లీషుకంపెనీవారికి విక్రయించిరి. వ్యాపారమును చాలించి విశ్రాంతి తీసికొనుచున్నను వీరనేకగౌరవపదవుల నలంకరించుచు ప్రజాసేవజేయుచున్నారు. చేయనన్నారు. వారికి సంతానము లేకపోవుటచే దేశవిద్యాభివృద్ధియే వారి సంతానముగా భావించి తత్సాధకముల నేర్పరచి తద్వారాశాశ్వతకీర్తిని ప్రజాప్రేమను బడచుచున్నట్లు లెయున్నట్లు విన్నవిచ్చుచున్నది ప్రజలును గవర్న మెంటువారును తగువిధముల వారికి తోడ్పడెదరని నమ్ముచున్నాము. లక్ష్మీనారాయణగారిని ఎఱిగినవారందరు వారికి ఒకకోటి ఏడులక్షల రూపాయల యాస్తి కలదని చెప్పెదరు. వీరికన్న భాగ్యవంతు లుండవచ్చును. ఉదారవంతులు గూడనుండవచ్చును గాని చేతజేసుమును గోరి ప్రజాసేవజేయువారరుదు. వీరు చేతనేవయే పరమాపధికారాచూచుచున్నారు. కొలది కాలములో శికింధరాబాదు కాపురస్తులవుడురని వినుచున్నాను. ధనాధ్యులును, దౌదార్యవంతులును, ప్రజాసేవయందాసక్తి గలవారును నైన లక్ష్మీనారాయణగారి చిచ్చటకు దయజేసియుండ సంకల్పించుకొనుట యీ పురజనులయొక్కయు అందు ముఖ్యముగా ఆంధ్రులయొక్కయు అదృష్టమనియే భావించవలెను.

రావుబహద్రుల దహగం లక్ష్మీనారాయణగారికి ఆయురారోగ్యవిశ్వములు వృద్ధిపొందునట్లు జేసి వారు సంకల్పించుకొనినదేశసేవను నిరాఘాటముగా నిశ్చితభావిప్రాయముతో నేర్పక గల సామర్థ్యాశీత్యములు భగవంతుడు ప్రసాదించుగాక.

వారణాశి శేషగిరిరావు.

గంధర్వమహల్ విజయనగరం 3105

౧. వృత్తాభినయ రత్నాను కొఱకు ఇదివఱకు ఒక పాతకాల నడుపబడుచున్నది.

౨. సంగీత-వాద్యాభినయ నృతనాటకాది విధానము నుద్దేశక పఠయటకును-ఏతత్కళాప్రదర్శనమున జీవించుభోగి నీ నాగవాస యక్ష కాళింగ దేవదాసీబాతుల నిమ్మత్యము తొలగించుటకును, ప్రాథమధ్యకులతో నారంభింపబడినది. సంస్కార పరులు, విద్యావరాధులు, జాతీయవాదులు, కళా ప్రదర్శకులు కూడ ఆదరింపదగినది-గంధర్వపత్రిక.

౩. దేశభక్తియమునకు పట్టుగొమ్మ యనదగిన పకవంధిర మొకటి నెలకొల్పబడినది. ఇందు దిన పత్రికలు, వారపత్రికలు పాతకుల యుపయోగార్థము ప్రదర్శింపబడును.

౪. పరిశోధకుల కొఱకు ఉద్బోధనములును, జనసామాన్యము కొఱకు ఆధునిక గ్రంథములును, సంపాదించబడి ఉపయోగములొనకీర చేబడును. జనసామాన్యము కొఱకైన గ్రంథావళి సంచార గ్రంథాలయ పద్ధతిలో నడుపబడును. దీనిని స్త్రీలు, పురుషులు కూడ ఉపయోగించుకొనదగినట్లు ఏర్పాట్లు గలవు.

పై కార్యము కొనసాగించుట ఎల్లరు తోడ్పడఁపార్థికులు.

- 1. సరిదే నూర్యకాంతము. 2. సరిదే లక్ష్మీనరసయ్య, 3. మద్దిల అప్పలరాజులు. 4. మద్దిల సన్యాసులు. 5. మద్దిల వైదిరాజులు. 6. కోటపాలెపు అప్పల నరసయ్య. 7. నాలూరి నూరయ్య. 8. జర్లరావు సన్యాసయ్య. 9. చింతామణి మాణిక్యం, 10. మద్దిల చంద్రమాణిక్యం. 11. కూర్మపు నూరయ్య. 12. వాడుగారి అప్పారావు.

ఆంధ్ర భాషానుశాసనము

ఇది రాజమండ్రి కాలేజీ పండితులగు బ్రహ్మశ్రీ మల్లాది నూర్యనారాయణశాస్త్రిగారు రచించినది. దీనికి ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయోపాధ్యక్షులైన మ-రా-శ్రీ కట్టమంచి రామలింగారెడ్డి యమ్. ఏ. గారు ప్రశస్తమైన పీఠిక వ్రాసి యున్నారు.

ఇందు ప్రాచీనాచార్యాచీన సాంప్రదాయములు రెండును చక్కగా వివరింపబడినవి. సుమారు 180 మంది పూర్వకవుల ప్రయోగము లుదాహరింపబడినవి. శైలి విక్రీలి శులభము. విద్యార్థులు, పండితులు భాషాభిమానులుగూడ జరుపవలసినది. ఇట్టి వ్యాకరణ మంతమును తెలుగులో లేదు. రెండుభాగములు 14 ప్రకరణములు.

రెండు సంపుటములు పొట్టికాక రు 1-4-0 రెండు కలసిన బైండు 1-8-0 ఆంధ్రదేశరూపకము, నాటకాదుల లక్షణము 0-8-0

కావలసినవారిట్లు వ్రాయవలెను. తొడూరి సత్యనారాయణమూర్తిగారు, ఇన్నీసుపేట, రాజమండ్రి.

ఆంధ్ర తాంజనము

వక్ర-నిడబ్బితో నహా సీసా-1-కి రూ 0-10-0; డజన్ 1-కి రూ 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.

ఆంధ్ర తాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టి పీఠి, మద్రాసు లేక, బొంబాయి

వర్త కుల కు యిట్టి సదుపాయము ఇది వరకు లేదు 1882

వర్తకశిఖామణులకు సీమవెండికి గారంటి నిచ్చెదము ప్రతి గృహమునందును
అమూల్యమైన తరుణము ఖరారు ధర అవశ్యముగా నుండితీరవలెను

8 నుండి 8 తులముల యొత్తువరకు 8 పైజాలందు పేలాగిన్నెలు, పట్టెలుతట్టిన గిన్నెలు, తయారుగానున్నవి. ఈ
దిగువ తెలుపబడిన ధరప్రకారము యివ్వబడును. ఒకేసారి 1 గ్రోసు ఆర్డరు యిచ్చిన ఒక
వారము లోపుగా ధరభరా చేయబడును. లోన, వైస చక్కగా మెరుగుచేయబడియున్నది.

1 గిన్నె మొదలు 3 వరకు	కు 1 కి ధర రూ	1-1-0
6 " 12 " "	" " "	1-0-6
3 డజన్లు ఒకేసారి తీసిన	" " "	1-0-0
6 " " " "	" " "	0-15-6
12 " " " (1 గ్రోసు)	" " "	0-15-0

అలిపోను నెం. 2802 ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి గురుస్వామి శెట్టి కంపెనీ
తంజివిలాసము "ఉమ్మడియార్" 2 నగలవ రత్నములు, 25 చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

వల్లెటూరు గంధమండలి

రాజమండ్రి

సంవత్సర చందా 1-0-0 మాత్రము. సం॥కు 6 పుస్తకములు
ప్రతి రెండునెలలకు ఒక గ్రంథము వెలువడును. ప్రజా
సామాన్యమున మత, సాంఘిక, రాజకీయ, ఆర్థికాధ్యాత్మికాది
భాషప్రచారమే దీని యశయము.

- ఇంతవరకు వెలువడినవి.
1. గాంధీమహాత్ముని నీతిమంజరి.
 2. రాజనీతిసారము.
 3. ప్రాచీనభారత గ్రామపరిపాలన.
 4. రామతీర్థస్వామి జీవితము-బ్రహ్మజ్ఞానోద్భవనలు.
- చిరునామా:- సంపాదకుడు,
ముదిగంటి జగన్నాథశాస్త్రి పి. యె., రాజమండ్రి

వసుమతి

2484

గ్రంథకర్త శ్రీమతి కనుపర్తి వరలక్ష్మమ్మగారు
వసుమతి సాంఘిక, సాంసారి కాసర్వములను వివరించు
చక్కని సాంఘికనవల. ఆంధ్రయువకుల క్రమావధిని పట్టి
నురాగమును వెల్లడించుటలో దీనికి తుల్యమగు నవల యాంధ్ర
భాషయందులేదు. విద్యార్థులచే ప్రశంసింపబడి, బేక్ష్టరుకు-
కమిటీవారిచే నప్రూవుడు చేయబడి, యున్నతపాఠశాలలలో పఠ
నీయగ్రంథముగా నిర్ణయంపబడుచున్నది. పాపాని హృదయం
లనుపైతము కరిగించు వసుమతి కష్టగాథ నాంధ్ర స్త్రీపురుషు
లెల్లరు తప్పకచదివి సానుభూతిని జూపుదురుగాక, డిమ్మిపైజా
169 పుటలు వెల రూ. 1-0-0
విలాసము, మేనెజా, సరస్వతిచెన్, గుంటూరు.

వజ్రగుళికలు

20 మాత్రల డబ్బి వెల రూ. 1-0-0

ధాతుపుష్టికి, బలుమునకు, ప్రాణమునకు రక్తపుష్టియు
నరముల పటుత్వమును కారణములు. రక్తపుష్టి మంచి ఆరోగ్య
మునకు మూలము.

ఆంధ్ర తాంజనం డిపో, మద్రాసు - బొంబాయి.

మంచితరుణము త్వరపడుడు

శ్రీమదాంధ్ర కార్తికమాహాత్మ్యము

పురాణము

గ్రంథకర్త-అనిపెద్ది జగన్నాథశాస్త్రిగారు.
ఇది స్కాంధపురాణములోని ఉపాఖ్యానము. సహితా
పరిగణితముగా దానికి సూత్రాంధికరణము. కథ లత్యద్భుత
ములు. శైలి మనోహరము. అనేకపండితకవులచే మెప్పు జెంది
నది. కార్తికమాహాత్మ్యము సేమ, యితరకాలములలో శివ
హిందువు లెల్లజదివి పురుషార్థము నార్జింపఁదగిన గ్రంథము.
పద్యములు నులభశైలితో వ్రాయఁబడినవి. 180 పేజీలు.
బోంబు ఖర్చులు గాక వెల రూ 1-0-0 మాత్రమే.
అనిపెద్ది జగన్నాథశాస్త్రిగారు,
కొత్తూరు, పశ్చిమగోదావరిజిల్లా.

ఎవరు దేశభక్తులు?

స్వదేశవృత్తులను పరదేశీయుల పోటీనుండి రక్షించునారే.

మద్రాసు వెన్నిల్ ప్యాకరీ

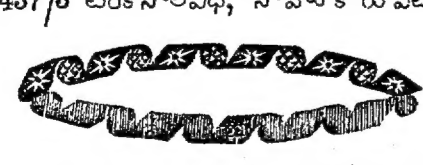
1964

తపాలావెట్టె ర౯, మద్రాసు.

కాసుబంగారమునకును, మంచి వెండికిని గ్యారంటీ చేయగలము.

కరంచందు చబిల్ దాసు, బంగారు వెండినగల

వర్తకులు 437/3 టంకసాలపీఠి, సాహుకారుపేట మద్రాసు.

దరఖాస్తును పంపిన క్యాటలాగును ఉచితముగ పంపబడును.

వెలువడినది.

త్వరపడుడు.

శతక మంజరి - భక్తిసంపుటము

వృషాధిప, సర్వేశ్వర, దేవకీనందన, ఒంటిమిట్టరఘువీర, నారాయణ, శ్రీకాలహస్తీశ్వర,
దాశరథి, రంగశాయి, శ్రీరామతారక, రామచంద్రశతకములు పది యిందుగలవు. ఒక్కొక్క
శతకమునను పెక్కు మాతృకలతో సరిచూచి చేర్చిన పాఠభేదములును, ఆయా శతకకర్తల
చరిత్రమును, రచనమును, విషయమును విమర్శించు విపులమగు పీఠికయును గలవు. ముచ్చటలు
గూర్చునట్లు మేలి క్యాలికోబైండు చేసిన సంపుటము వెల రూ. ౧ ౦ ౦ మాత్రమే.
శతకములు విడిగను దొరకును.

ఆంధ్ర గంధ మాల,

తపాలావెట్టె నెం 212 రు, చెన్నపురి.